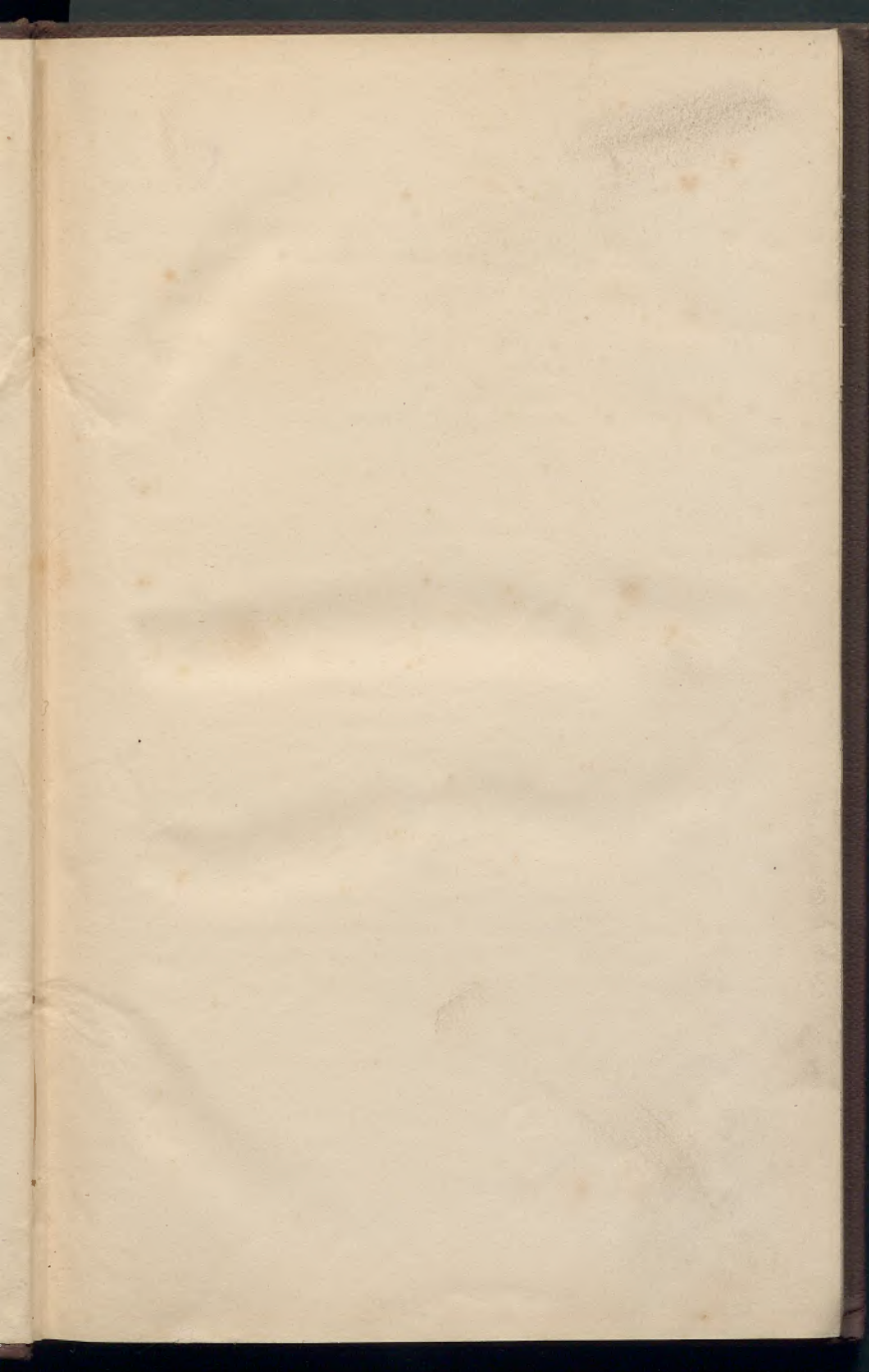

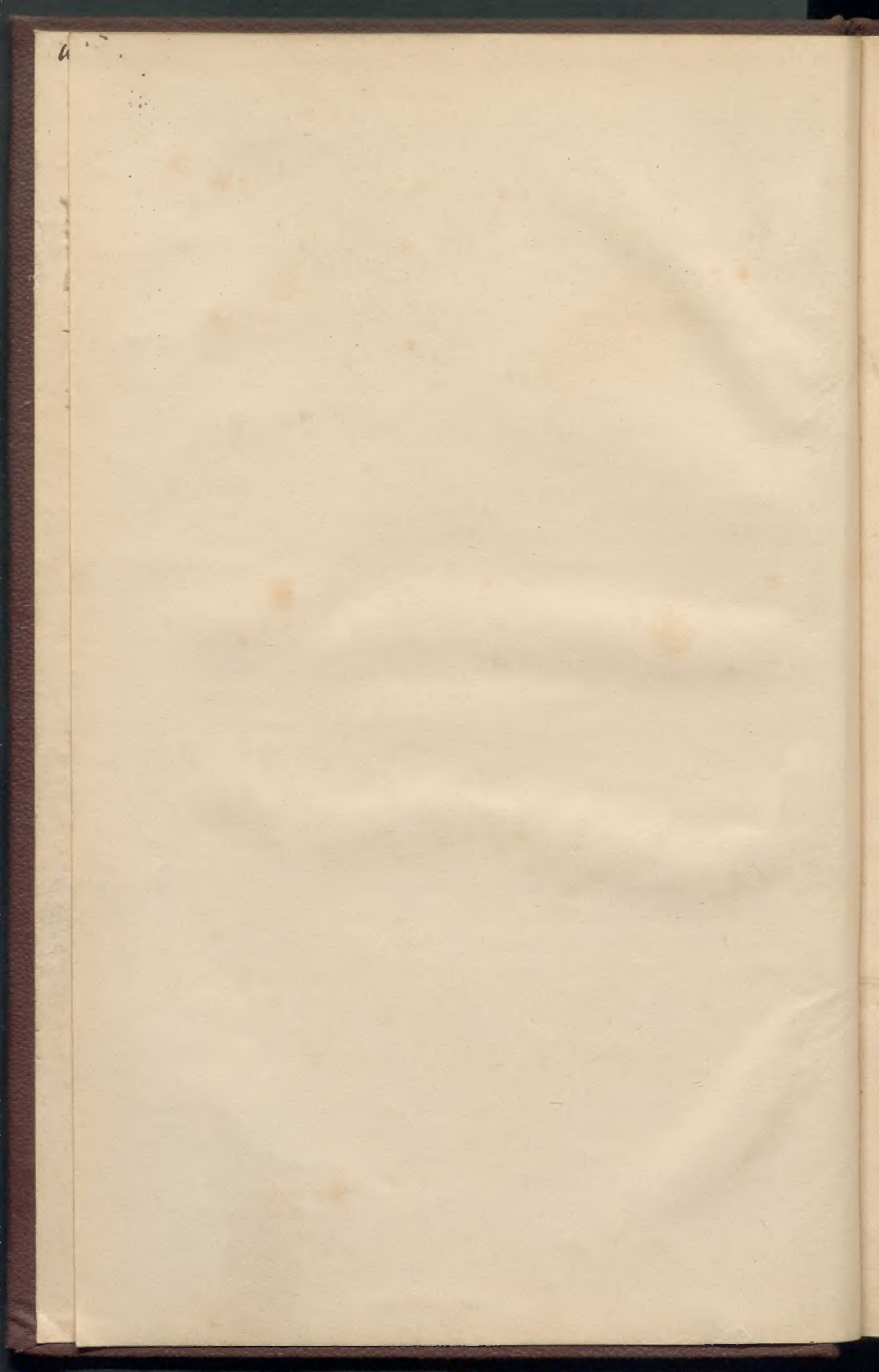
430

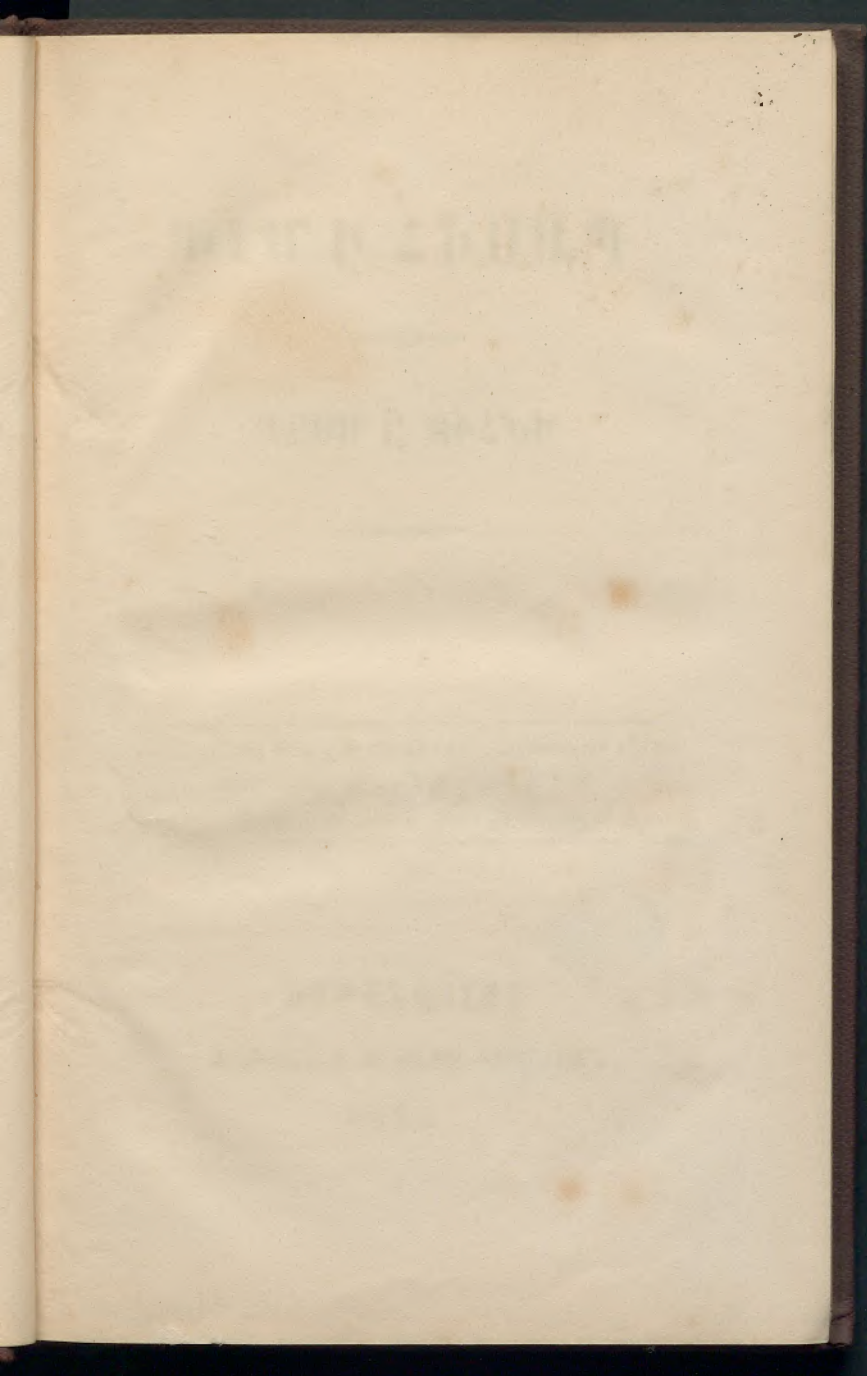
ԻԼՄԻ ՀԻՍԱԳ

ԳԸՍՄԸ ԶԻԶՆԻ

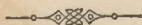
m. 430.

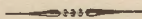

ԻԼՄ Ի ՀԻՍԱՊ

ԳԸՍՄ Ը ԶԻՀՆԻ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۱۹ محرم ۳۰۴ و ۵ تشرین اول
۳۰۲ تاریخلی و ۶۷۴ نومرولی رخصتنا سیلہ
و مصارفی آمریقان مسیونر شرکئی طرفندن تسویه اولنه رق طبع اولنمشدر

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

ՄԱԹՊԱ՝Ա Ի Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՅԱՃԵԱՆ

1886

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1933

Ի Խ Թ Ա Ր

Մէքեաթիւս ի 'ատիյէտէ թէտրիս օլունմագ իւզ-
րէ ճէմ' ու թէրթիւս էյլէտիյիմիզ իշպու քիթապըն
ուսուլը թէրթիւսի վէ սուրէթ ի թա'լիմի խուսուս-
լարընտա պա'զը իզահաթըն տէրճի պուրատա միւ-
նասիւս կէօրիւլիւշ տիր :

1. Պու քիթապ 'իւմ ի Հիսապըն գըսմը գիհնիսի-
նէ տա'իր օլուպ ուսուլը թէրթիւսի մուճէպինճէ
հաւլի օլտըղը մէս"էլէլէրին հալլի գիհն ու լիսան իլէ
օլաճաղընտան լէվհա իսթի'մալինէ հաճէթ եօգ տըր :

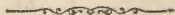
2. Միսապլէրին իպթիտա գիքր օլունանլարը զա-
յէթ սաուէ, հաթթա 'իւմ ի Հիսապա եէնի պաշա-
մըշ պիր շայիրալին հալլ էտէ պիլէճէյի տէրէճէտէ
գօլայ միսալլէր օլուպ տահա կիւճ օլանլարը թէտ-
րիճէն գօնուլմըշ տըր . վէ քիթապըն հաւլի օլտըղը
մէս"էլէլէրին հալլինէ քէսս ի գուտրէթ էտէն շա-
յիրտ մէսալիհ'ի եէվմիյէ վէ 'ուսուլը 'ատիյէտէ իճ-
րա օլունա կէլէն քէաֆիթէ ի հիսապաթըն լու"յէթ
ու թէսվիյէսինէ մուգթէտիր օլուր :

Սուրէթ ի թա'լիմինէ կէլինճէ, 1. Հէր նէ գատար
տէրուն ի քիթապսա տէրալէր թագսիւմ ու թա'եին
էտիլմիշ իսէ տէ, խօճալար շայիրալէրին իսթի'տատ
ու գապիլիյէթինէ կէօրէ մէգքիւր թագսիւմի թաղ-
եիր էտէ պիլիլլէր :

2. Շայիրալէր պիր տէրսի էյի էօյրէնմէտիքճէ
խօճալար պաշգա պիր տէրսէ կէշմէմէլի տիրլէր :

3. Շայիրտէրին խօծա հուղուրընտա քիթապլա-
րընը դափայարագ ճէվապ վէրմէլէրի պիր գա'իտէ ի
քիւլլիյէ տիր: Խօծա պիր սու"ալ իրատ էթտիքտէ
շայիրտ օլ սու"ալը թէքրար էթմէսիյէ անը անկ-
լամըլ օլտըղընը կէօսթէրտիքտէն սօնկրա դա'իտէ-
յէ թաթպիգէն հալլինէ միւպաշէրէթ էթմէլի տիր:

'Իլմի Հիսապըն պիրինճի գըսմը օլան իշպու գըսմը
գինիյի էյի թահսիլ ու դապթ էթմիշ օլան շայիրտ
իքինճի գըսմը օլան գըսմը ը բադամինին միւշքիլ
մէս"էլէլէրին հալլինէ միւգթէտիր օլուր:

ԻԼՄ Ի ՀԻՍԱՊ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Վահիտ պիր թէք նէսնէ տիր. մէսէլա,
պիր էլմա, պիր քիթապ, պիր զուրուչ:

2. 'Ատէտ պիր վէ հա պիր դաչ վահիտտէն թէր-
քիպ օլունան շէյ տիր. մէսէլա, պիր, պէշ, սէքիզ:

3. 'Իլմի հիսապ 'ատէտտէն պահա էտէր:

4. 'Ատէտլէր բադամ թէսմիյէ օլունան իշարէթ-
լէրլէ կէօսթէրիլիր:

1	կէօսթէրիլ պիր,	2	կէօսթէրիլ իքի,
3	" իւշ,	4	" տէօրթ,
5	" պէշ,	6	" ալթը,
7	" եէտի,	8	" սէքիզ,
9	" տօզուզ վէ	10	" օն:

Բ. 1. Յովհաննէսին 1 էլմասը վար իտի, փէտէրի
անա 1 էլմա տահա վէրտի. իմտի Յովհաննէսին
դա՞չ էլմասը վար տըր:

Սուրէի 1 հալ: Յովհաննէսին 1 էլմասը վար իտի,
փէտէրի անա 1 էլմա տահա վէրտիյինտէ Յովհան-
նէսին 1 էլմասը վար իքէն 1 էլմասը տահա օլ-
տու. 1 վէ 1 տահա 2 էտէր:

2. Մարիամըն 2 քիթապը, վէ զըզ գարնտաշընըն
1 քիթապը վար իտի. իքիսինին պիրտէն դա՞չ քի-
թապը վար իտի:

3. Մանուկըն 2 ճէվիզի վար իտի, վալիտէսի ա-
նա 2 ճէվիզ տահա վէրտի. իմտի Մանուկին գա՞ն
ճէվիզի օլտու :

4. Տիգրան 3 ղուրուշա պիր գալէմ, վէ 2 ղուրու-
շա պիր թօփ սաթըն ալտը. իքիսինէ պիրտէն գա՞ն
ղուրուշ վէրտի :

5. Յակոբ պիր եէրտէ 3 թանէ, վէ պաշգա պիր
եէրտէ 3 թանէ տահա եռամուրթա պուլտու. Յա-
կոբ հէփիսի գա՞ն եռամուրթա պուլտու :

6. Պետրոս պիր աղաճտա 3, վէ պաշգա պիր ա-
ղաճտա 4 էլմա պուլտու. իմտի իքիսինտէ գա՞ն էլ-
մա պուլտու :

7. Մարիամ իքի կէօզտէն 'ալիլ պիր ֆագիրէ 5
փարա, վէ քիւչիւք պիր չօճուղա 2 փարա վէրտի.
Իքիսինէ գա՞ն փարա վէրտի :

ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. 1 վէ 1 գա՞ն թանէ էտէր :

Ճէվապ : 1 վէ 1, 2 էտէր :

2. 2 վէ 1 գա՞ն թանէ էտէր :

3. 2 վէ 2 գա՞ն թանէ էտէր :

4. 2 վէ 3 գա՞ն թանէ էտէր :

5. 2 վէ 4 գա՞ն թանէ էտէր :

6. 2 վէ 5 գա՞ն թանէ էտէր :

7. 2 վէ 6 գա՞ն թանէ էտէր :

8. 2 վէ 7 գա՞ն թանէ էտէր :

9. 2 վէ 8 գա՞ն թանէ էտէր :

10. 3 վէ 4 գա՞ն թանէ էտէր :

11. 3 վէ 5 գա՞ն թանէ էտէր :

12.	3	վէ	6	գա՞ն թանէ էտէր :
13.	3	վէ	7	գա՞ն թանէ էտէր :
14.	4	վէ	4	գա՞ն թանէ էտէր :
15.	4	վէ	5	գա՞ն թանէ էտէր :
16.	4	վէ	6	գա՞ն թանէ էտէր :
17.	5	վէ	5	գա՞ն թանէ էտէր :
18.	6	վէ	3	գա՞ն թանէ էտէր :
19.	6	վէ	4	գա՞ն թանէ էտէր :
20.	7	վէ	2	գա՞ն թանէ էտէր :
21.	7	վէ	3	գա՞ն թանէ էտէր :
22.	8	վէ	1	գա՞ն թանէ էտէր :
23.	8	վէ	2	գա՞ն թանէ էտէր :
24.	9	վէ	1	գա՞ն թանէ էտէր :

Բ. 1. Յովհաննէսին 5 թօփու, վէ Յակոբըն 4 թօփու վար իտի. իքիսինին պիրտէն գա՞ն թօփլարը վար իտի :

2. Մարիամըն 5 փիլիճի վար իտի, փէտէրի անա 3 թանէ տահա վէրտի. իմտի Մարիամըն գա՞ն փիլիճի օլտու :

3. Պիր չայըրտա 7, վէ տիկէր պիր չայըրտա 3 աթ վար. իքիսինտէ գա՞ն աթ վար :

ԻԻՉԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Պիր ճինստէն օլան պիր գաչ 'ատէտի պիր եէրէ թօփլամանըն ուսուլընա ճէմ' տէրլէր :

2. Պիր գաչ 'ատէտին ճէմ'ինտէն հասըլ օլան միգտարա հասըլ ը ճէմ' եախօտ եէքիւն տէրլէր :

3. Շու + իշարէթ ճէմ' 'ալամէթի օլուպ էլէ եախօտ վէ եախօտ զա"ն քէլիմէլէրի եէրինտէ տիր,

վէ արալարընտա գօնըւորդը 'ատէտլէրին ճէմ' օլունաճաղընը պիւտիըիր . մէսէլա, $4 + 3$, "տէօրթ իլէ իւչ" տէյերէք օգունմալը տըր :

4. Շու = իշարէթ միւսավաթ 'ալամէթի օլուպ արալարընտա գօնըւորդը 'ատէտլէրին պիրի պիրինէ միւսավի օլտըղընը պիւտիըիր . մէսէլա, $4 + 3 = 7$, "տէօրտ իլէ իւչ միւսավի եէտի" տէյերէք օգունմալը տըր :

5. Շու * իշարէթ, պու քիթապտա, սու"ալ 'ալամէթի օլուպ "գաչ" եախօտ "նէ՞ գատար" քէլիմէլէրի եէրինտէ գուլլանըրը . մէսէլա, $3 + * = 7$, "իւչ իլէ գա՞չ միւսավի եէտի" տէյերէք օգունմալը տըր :

բ. 1. $3 + 3 = *$	6. $5 + 4 = *$
2. $3 + 5 = *$	7. $6 + 2 = *$
3. $2 + 6 = *$	8. $7 + 3 = *$
4. $3 + 7 = *$	9. $8 + 2 = *$
5. $4 + 5 = *$	10. $1 + 9 = *$

գ. $10 + 1 =$	օն պիր	$= 11 :$
$10 + 2 =$	օն իքի	$= 12 :$
$10 + 3 =$	օն իւչ	$= 13 :$
$10 + 4 =$	օն տէօրթ	$= 14 :$
$10 + 5 =$	օն պէշ	$= 15 :$
$10 + 6 =$	օն ալթը	$= 16 :$
$10 + 7 =$	օն եէտի	$= 17 :$
$10 + 8 =$	օն սէքիզ	$= 18 :$
$10 + 9 =$	օն տօդուզ	$= 19 :$
$10 + 10 =$	եիրմի	$= 20 :$

ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ՏԷՐՍ

Ա. 1. Պիր ճինս օլան հէր իքի 'ատէտին պէօյիւ-
յիւնտէն քիւչիւյիւնիւ չըգարըպ պագի գալանը պիւ-
մէնին ուսուլընա թարհ տէրլէր :

2. Շու — իշարէթ թարհ 'ալամէթի օլուպ նազըս
քէլիմէսի ետրինտէ տիր , վէ սօլ թարաֆընտա պու-
լունան 'ատէտտէն սաղ թարաֆընտաքի 'ատէտին
չըգարըլաճաղընը պիլտիրիր . մէսէլա , 5—2—3 , "պէշ
նազըս իքի միւսսալի իւչ" տէյէրէք օգունմալը տըր .

Բ. 1. 2 թանէ էլման օլուպ պիրիսինի պիրատէ-
րինէ վէրիրսէն , կէրիտէ գաճ էլման գալըր :

Ս—բէթ ի հալլ : 2 էլմամ օլուպ պիրինի պիրատէ-
րիմէ վէրիրսէմ , եանըմտա 2 իլէ պիրին ֆարզը նէ
իսէ օլ գատար էլմա , եա'նի պիր էլմա գալըր :

2. Յակոբոսըն 3 գալէմի օլուպ պիրինի պիրա-
տէրի Յովհաննէսէ վէրտի . իմտի Յակոբոսըն եա-
նընտա գաճ գալէմ գալտը :

3. Կարապետին 3 կէօյէրճինի վար իտի , լաքին քէ-
տի իքիսինի պօղտու . կէրիտէ գաճ կէօյէրճին գալտը :

4. Պիր չիֆթճինին 5 գօյունը օլուպ , պու դօ-
յունլարտան իւչիւնիւն գուղուսը վար իտի . գաճ
գօյունըն գուղուսը եօդ իտի :

5. 6 ինէյիմ վար իտի , իքիսինի սաթալըմ . կէրի-
տէ գաճ ինէյիմ գալտը :

6. Պիր չիֆթճի 7 աղաճ տիքտի , լաքին աղաճ-
լարտան անճադ իւչիւ կէօյէրտի . գաճ թանէսի գու-
րուտու :

7. Պիր չիֆթճինին 9 գօյունը վէ 3 քէչիսի վար

իտի . պուլ չիֆթճինին գոյունլարը քէչիլէրտէն նէ՞
գատար զիյատէ իտիլէր :

8. Տիգրանըն 10 թանէ փիլիճի վար իտի , լաքին
կէճէլէյին պիր սանսար կէլիպ 7 թանէսինի պօղ-
տու . կէրիտէ նէ՞ գատար փիլիճ գալտը :

9. Մանուկ 11 գուշ թուլթուպ պիր գաֆէսէ գօ-
տու , լաքին 2 թանէսի գաչտը . գաֆէստէ գա՞չ
գուշ գալտը :

ՊԷՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. 6—5=*	11. 6+5=*
2. 6—4=*	12. 6+4=*
3. 6—3=*	13. 6+3=*
4. 6—2=*	14. 6+2=*
5. 6—1=*	15. 6+1=*
6. 7—3=*	16. 7+3=*
7. 7—4=*	17. 7+4=*
8. 7—5=*	18. 7+5=*
9. 7—6=*	19. 7+6=*
10. 7—1=*	20. 7+1=*

Բ. 20 + 1 = երմի պիր	= 21 :
20 + 2 = երմի իքի	= 22 :
20 + 3 = երմի իւչ	= 23 :
20 + 4 = երմի տէօրթ	= 24 :
20 + 5 = երմի պէչ	= 25 :
20 + 6 = երմի ալթը	= 26 :
20 + 7 = երմի հէտի	= 27 :

$$20 + 8 = \text{հիրմի սէքիդ} = 28 :$$

$$20 + 9 = \text{հիրմի տօգուդ} = 29 :$$

$$20 + 10 = \text{օթուդ} = 30 :$$

$$\text{Գ. } 1. \quad 4 + 2 + 3 = * : \quad 11. \quad 5 + 4 - 2 = * :$$

$$2. \quad 4 + 5 + 1 = * : \quad 12. \quad 5 + 6 - 3 = * :$$

$$3. \quad 4 + 3 + 5 = * : \quad 13. \quad 7 + 1 - 2 = * :$$

$$4. \quad 5 + 4 + 2 = * : \quad 14. \quad 8 + 2 - 1 = * :$$

$$5. \quad 7 + 4 + 3 = * : \quad 15. \quad 3 + 9 - 2 = * :$$

$$6. \quad 8 + 2 + 3 = * : \quad 16. \quad 7 + 4 - 1 = * :$$

$$7. \quad 9 + 3 + 4 = * : \quad 17. \quad 10 + 1 - 2 = * :$$

$$8. \quad 10 + 2 + 5 = * : \quad 18. \quad 12 + 2 - 2 = * :$$

$$9. \quad 11 + 3 + 4 = * : \quad 19. \quad 14 + 1 - 2 = * :$$

$$10. \quad 12 + 5 + 3 = * : \quad 20. \quad 15 + 4 - 1 = * :$$

$$\text{Դ. } \text{օթուդ պիր} = 31 : \quad \text{զըրդ պիր} = 41 :$$

$$\text{օթուդ իքի} = 32 : \quad \text{զըրդ իքի} = 42 :$$

$$\text{օթուդ իւչ} = 33 : \quad \text{զըրդ իւչ} = 43 :$$

$$\text{օթուդ տէօրթ} = 34 : \quad \text{զըրդ տէօրթ} = 44 :$$

$$\text{օթուդ պէչ} = 35 : \quad \text{զըրդ պէչ} = 45 :$$

$$\text{օթուդ ալթը} = 36 : \quad \text{զըրդ ալթը} = 46 :$$

$$\text{օթուդ եէտի} = 37 : \quad \text{զըրդ եէտի} = 47 :$$

$$\text{օթուդ սէքիդ} = 38 : \quad \text{զըրդ սէքիդ} = 48 :$$

$$\text{օթուդ տօգուդ} = 39 : \quad \text{զըրդ տօգուդ} = 49 :$$

$$\text{զըրդ} = 40 : \quad \text{էլլի} = 50 :$$

ԱԼԹԸՆՃԸ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Պիր ասէմ 9 ղուրուշա պիր ֆէս, վէ 4 ղուրուշա պիր փիւսիլիւ ալար. իքիսի իչիւն գա՞ն ղուրուշ վէրտի :

Սուրբն է հալ: Եյէր ֆէսէ 9 ղուրուշ, վէ փիւս-
կիւլէ 4 ղուրուշ վէրտի իսէ, իքիսի իչիւն 9 ղու-
րուշ վէ 4 ղուրուշ վէրմիշ օլմալը տըր, քի 13 ղու-
րուշ տըր:

2. 4 քիլէ ադ տարը վէ 3 քիլէ մըսըր տարըսը
ալտըմ. դա՞շ քիլէ ալմըշ օլտոււմ:

3. Էօյլէտէն էվլէլ 3 միլ, վէ էօյլէտէն սօնկրա
3 միլ եօլ եիւրիւտիւմ. պու կիւն դա՞շ միլ եօլ եիւ-
րիւմիւշ օլտոււմ:

4. Պիր քիմսէ 7 մէճիտիյէյէ ուն, վէ 2 մէճիտի-
յէյէ շէքէր ալըրսա, իքիսինէ դա՞շ մէճիտիյէ վէր-
միշ օլուր:

5. 3 մէճիտիյէյէ պիր շափգա, 4 մէճիտիյէյէ պիր
չիֆթ չիզմէ, վէ 2 մէճիտիյէյէ պիր չսնթա ալ-
տըմ. սաթըն ալտըզլարըմըն փարասընըն մէճմու՛ի
դա՞շ մէճիտիյէ էտէր:

6. Անդրանիկ 2 մէճիտիյէ պիր ատէմէ, 3 մէճի-
տիյէ պիր պաշգասընա, վէ 2 մէճիտիյէ տէ տիկէրի-
նէ վէրտի. հէփիսինէ դա՞շ մէճիտիյէ վէրմիշ օլտու:

7. Պիր քիմսէ 3 մէճիտիյէյէ պիր դօյոււն ալըպ՝ անը
7 մէճիտիյէյէ սաթտը. դա՞շ մէճիտիյէ դաղանմըշ տըր:

8. Յակոբըն 9 քիթապը վար իտի, 3 իւնիւ պիր
ատէմէ վէրտի. չիմտի դա՞շ քիթապը դալմըշ տըր:

9. Պիր չիֆթճինին 10 ինէյի օլուպ 3 ինի սա-
թարսա դա՞շ ինէյի դալըր:

10. Մարկոսըն 9 կիւլլէսի, վէ Սարգիսին 6 կիւլ-
լէսի վար. Մարկոսըն Սարգիստէն ղիյատէ դա՞շ
կիւլլէսի վար:

11. Պիր ատէմին 9 էօքիւզիւ վար իտի, 2 սինի
պիր քիմսէյէ, տէօրտիւնիւ պիր պաշգասընա, վէ

գալանընդ տա պիր զայրիսինէ սաթտը . պու սօնկ-
րաքի ատէմէ դա՞ն էօքիւզ սաթմըչ օլուր :

12. Պիրինին 4 մէճիտիյէսի վար իտի , 4 մէճիտիյէ
տախի դազանտը , վէ սօնկրա 2 մէճիտիյէսինի խարճ
էթտի . եանընտա դա՞ն մէճիտիյէ գալմըչ օլուր :

13. 4 զուրուչլըզ շէքէրլէմէ , 2 զուրուչլըզ էլմա
ալտըմ , վէ եանըմտա տահա 2 զուրուչլըմ վար .
խարճ էթմէզտէն էվլէլ դա՞ն զուրուչլըմ վար իմիչ :

14. Մարիամըն 3 էլմասը վար իտի , 6 էլմա տախի
պուլտու , 2 սինի Եսթերէ , 2 սինի Շուչանա , 2 սինի
Աննայա , 2 սինի տէ Մէրիյէ վէրտի , սօնկրա 4 թա-
նէ տահա պուլտու . եանընտա դա՞ն էլմասը գալմըչ
օլուր :

15. Պու սապահ 4 մէճիտիյէմ վար իտի , սօնկրա
3 մէճիտիյէլիք էլմա , 4 մէճիտիյէլիք արմուտ սաթ-
տըմ , վէ 5 մէճիտիյէլիք սէպղէվաթ , 2 մէճիտիյէլիք
էթ վէ 1 մէճիտիյէլիք պիր չիֆթ գունտուրա ալ-
տըմ . սօնկրա 5 մէճիտիյէլիք փաթաթէս վէ 2 մէ-
ճիտիյէլիք տէ շէֆթալի սաթտըմ . չիմտի եանըմտա
դա՞ն մէճիտիյէմ օլմալը տըր :

16. Յովսէփ 6 մէճիտիյէ խարճ էտիպ 7 մէճի-
տիյէ դազանտըգտան սօնկրա եանընտա 10 մէճի-
տիյէ գալտը . էվլէլա դա՞ն մէճիտիյէսի վար ի-
միչ :

17. Պիր չիֆթճի 5 ինէք սաթըն ալըպ վէ 7
ինէք սաթտըգտան սօնկրա եանընտա 9 ինէլի գալ-
տը . չիֆթճինին էվլէլա դա՞ն ինէլի վար իմիչ :

18. 5 մէճիտիյէ ալըպ 4 մէճիտիյէ վէրտիքտէն
սօնկրա , եանընտա 3 մէճիտիյէ գալան պիր ատէմլին
էվլէլա եանընտա դա՞ն մէճիտիյէսի օլմուչ օլուր :

ԵԼՏԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

- Ա. 1. $6+6=*$: 13. $3+7+4=*$:
 2. $8+7=*$: 14. $2+6+6=*$:
 3. $7+8=*$: 15. $3+5+9=*$:
 4. $5+6=*$: 16. $4+5+3=*$:
 5. $8+3=*$: 17. $2+6+8=*$:
 6. $3+8=*$: 18. $4+5+5=*$:
 7. $3+4=*$: 19. $2+9+4=*$:
 8. $13+4=*$: 20. $7+9+3=*$:
 9. $3+14=*$: 21. $8+4+3=*$:
 10. $1+6=*$: 22. $4+6+10=*$:
 11. $11+6=*$: 23. $6+7+2=*$:
 12. $1+16=*$: 24. $8+6+3=*$:

- Բ. 1. $8+*=12$: 5. $6+7+*=17$:
 2. $4+*=14$: 6. $2+9+*=15$:
 3. $9+*=16$: 7. $4+6+*=20$:
 4. $7+*=16$: 8. $3+9+*=20$:

- Գ. 1. $15-8=*$: 12. $13-9-2=*$:
 2. $12-5=*$: 13. $17-9-1=*$:
 3. $17-3=*$: 14. $20-10-3=*$:
 4. $16-8=*$: 15. $14-7-2=*$:
 5. $15-9=*$: 16. $16-9-4=*$:
 6. $18-6=*$: 17. $15-3-6=*$:
 7. $10-6=*$: 18. $20-8-7=*$:
 8. $18-11=*$: 19. $19-13-4=*$:
 9. $10-7=*$: 20. $20-11-7=*$:
 10. $20-7=*$: 21. $20-9-5=*$:
 11. $20-17=*$: 22. $17-13-4=*$:

- Դ. 1. $8+7+3-6-4+7-2=*$,
 2. $6+9+4-3-3-4-5+13=*$:
 3. $5+8+7-2-6-4+6+*=20$:
 4. $20-8-3+6+4-7-4+*=16$:
 5. $18-11+6+7-4-3+4-*=16$:
 6. $9+9-8-8+7+7-6-6+*=17$:

ՍԵՔՒՁԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

1. 4 աղաճտան էլմա տեղշիրտիւմ . պիրինճի աղաճտան 5, իւշիւնճիւտէն 4, տէօրտիւնճիւտէն 3 պաթման էլմա տեղշիրտիւիւմ հալտէ, ճիւմլէսինտէն գաճ պաթման տեղշիրտիւիւմ իւմ :

2. 11 մէճիտիյէյէ պիր սէթրի, 5 մէճիտիյէյէ պիր փանթալօն, 4 մէճիտիյէյէ պիր Լէլէք ալտըմ . հէփիսի իշիւն գաճ մէճիտիյէ վէրմիշ իւմ :

3. Պօղոս պիր թօփ գոււմաշ ալտը . պահասընա պիր 'ատէտ 10 մէճիտիյէլիք, պիր թանէ 5 մէճիտիյէլիք, պիր թանէ 3 մէճիտիյէլիք վէ պիր թանէ տէ 2 մէճիտիյէլիք գա'իւմէ վէրտի . մէրգոււմըն ալտըր գոււմաշ գաճ մէճիտիյէլիք իւմիշ :

4. Պիր խանըմ 13 մէճիտիյէլիք պիր ճանֆէս ֆիսթան, 3 մէճիտիյէլիք պասմա սաթըն ալտը, վէ պահասընա պիր թանէ 20 մէճիտիյէլիք գա'իւմէ վէրտի . նէ՞ գատար փարա կէրի ալմալը :

5. Միհրան 8 ղուրուշա պիր Խաղը տէֆթէրի, 6 ղուրուշըրգ միւրէքքէպ, 3 ղուրուշըրգ գալէմ սափը, վէ պիրաղ տա գալէմ ալտը : Փարալարընը հիսսապ էթտիյինտէ 19 ղուրուշ խարճ էթմիշ տիր . գաճ ղուրուշըրգ դալէմ ալմըշ օլմալը :

6. Պիր ատէմ 60 փարալըգ քեաղըտ, վէ 10 փարայա պիր գուրչուն դալէմ ալըպ՝ պէտէլինէ 2 զուրուշ վէրտի. գաճ փարա կէրի ալմալը տըր:

7. Կարոլոսըն պանա 3 մէճիտիյէ պօրճը վար, Յարութիւնըն՝ Կարոլոստան 4 մէճիտիյէ զիյատէ պօրճը վար, Յովսէփին՝ Կարոլոս վէ Յարութիւն գատար պօրճը վար: Յարութիւնըն պօրճը նէ՞ գատար տըր: Յովսէփին պօրճը նէ՞ գատար տըր: Պունլարըն իւչիւնիւն պօրճը նէ՞ գատար տըր:

8. Պիր քիմսէ սասահչլայըն 7 միլ, էօյլէտէն սօնկըրա 4 միլ, վէ ազշամլայըն տախի պիր գաչ միլ հօլ կիթտի. հիսապ էթտիյինտէ 15 միլ հօլ կիթմիշ իտի. ազշամլայըն գաճ միլ հօլ կիթմիշ տիր:

9. Յարութիւնըն 3 կիւլլէսի վար, Յակոբոսըն կիւլլէսի Յարութիւնընքինտէն 2 թանէ զիյատէ տիր. Յովսէփին տախի Յակոբոստան 4 թանէ զիյատէ կիւլլէսի վար, վէ Յովհաննէսին կիւլլէլէրի Յովսէփինքինտէն 7 թանէ նօգսան տըր. Յակոբոսըն կիւլլէլէրի գաճ թանէ տիր: Յովսէփինքի՞, Յովհաննէսինքի՞, Հէմ տէ հէփսինինքի գաճ թանէ տիր:

10. Փաղար էրթէսի կիւնիւ 4 սու՞ալ հալլ էտէրսէն, սալի կիւնիւ 2 զիյատէ, չարչէնպիհ կիւնիւ՝ սալիտէն 3 նօգսան, փէնչէնպիհ կիւնիւ՝ չարչէնպիհտէն 1 նօգսան, վէ ճումա՞ա կիւնիւ փէնչէնպիհտէն 2 զիյատէ հալլ էտէրսէն, հէր պիր կիւնտէ գաճ սու՞ալ հալլ էթմիշտին: Հէմ տէ հէփսի պիրլիքտէ գաճ սու՞ալ օլմուշ օլուր:

11. Րօպէրթին 4 էլմաը վար, Գէորգըն անտէն 3 զիյատէ. Սամուէլին՝ Րօպէրթ վէ Գէորգընքինտէն

6 նօգսան էլմասը վար . հէր պիրինին գա՞նար էլմասը վար : Հէփինինինքի գա՞ն թանէ էտէր :

12. Ա տան 6 մէճիտիյէ ալտըմ , Բ տէն՝ Ա տան 3 մէճիտիյէ զիյատէ , վէ Գ տէն՝ Բ տէն 7 մէճիտիյէ նօգսան ալտըմ . վէ թօփլատըղըմ մէճիտիյէլէրի 20 'ատէտէ իպլաղ իչիւն լաղըմ կէլէն միգտարը Գ տան ալտըմ . Գ տան գա՞ն մէճիտիյէ ալմըշըմ :

13. Գէորդ 15 փարալըգ շէքէրլէմէ ալտը , պիրաղընը 4 փարայա Մինասա , վէ պիրաղընը տա 5 փարայա Մովսէսէ սաթտը . պաղիսինի տէ Տիգրանա սաթտը . սօնկրա հիսապ էթտիյինտէ 6 փարա գաղանմըշ իտի : Տիգրանա սաթտըղը գա՞ն փարալըգ իմիշ :

14. Պիր ատէմ Հալէպտէն չըզըպ շիմալէ տօղրու էվլէլա 4 միլ , սանիէն 5 միլ տահա եօլ կիթտի , անտէն սօնկրա ճէնուպէ տօղրու էվլէլա 6 միլ , սանիէն 8 միլ , սալիսէն 3 միլ եօլ կիթտի . օ ատէմ Հալէպտէն գա՞ն միլ ուզաղըգտա , վէ Հալէպին հա՞նկը թարաֆընտա տըր :

15. Պիր ատէմ Շամտան չըզըպ՝ 9 միլ շարգա տօղրու կիթտի , օրատան զարպա տէօնիւպ 12 միլ կիթտի , անտէն եինէ շարգա տէօնէրէք 5 միլ եօլ կիթտի . մէրգուլ Շամտան գա՞ն միլ ուզաղըգտա , վէ հա՞նկը ճիհէթտէ տիր :

16. Փաղար էրթէսի սապահը միզանը հէրարէթին ճիվասը սըֆըրտան 15 տէրէճէ եօղարըտա իտի , սալի սապահը՝ փաղար էրթէսի սապահընքինտէն 20 տէրէճէ աշաղըտա իտի , վէ չարշէնպին սապահը՝ սալիտէն 12 տէրէճէ եօղարըտա իտի . չարշէնպին սապահը տէրէճէ ի հէրարէթ գա՞ն իմիշ :

17. 6 մէճիտիյէլիք փերինճ վէ 2 մէճիտիյէլիք չուգա փարասընը վէրտիքտէն սօնկրա եանըմտա խարճ էթտիյիմտէն 2 մէճիտիյէ նօգսան փարամ գալմըչ . էվվէլա գաճ մէճիտիյէմ վար իմիչ :

18. Մանուկա 3 լամպա, Նազարէթէ տէ Մանուկտան 2 'ատէտ զիյատտէ սաթտըմ, վէ սաթտըղըմտան 2 'ատէտ զիյատտէ լամպամ գալմըչ տըր . սաթտըղըմ գաճ, վէ գալան գաճ տըր :

19. Էվիմիգտէն չըգըպ 5 միլ շիմալա , վէ օրատան 8 միլ ճէնուպա , անտէն 10 միլ թէքրար շիմալա , վէ օրատան տա տէօնիւպ 5 միլ ճէնուպա տօղրու կիթսէմ, էվտէն գաճ միլ ուզագտա վէ գանղը ճիհէթտէ օլուրըմ :

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃԸ ՏԵՐՍ

Ա. $50+10=$ ալթմըչ $= 60 :$
 $60+10=$ էթմիչ $= 70 :$
 $70+10=$ սէքսէն $= 80 :$
 $80+10=$ տօգսան $= 90 :$
 $90+10=$ էիւղ $= 100 :$

Բ. 1. $50+40=$ * :	8. $40+30+20=$ * :
2. $20+30=$ * :	9. $50+20+30=$ * :
3. $50+50=$ * :	10. $20+30+30=$ * :
4. $20+70=$ * :	11. $20+40+20=$ * :
5. $50-20=$ * :	12. $40+20+30=$ * :
6. $70-30=$ * :	13. $30+30+40=$ * :
7. $100-80=$ * :	14. $90-20-40=$ * :

15. $90 - 60 = * :$	20. $100 - 60 - 30 = * :$
16. $40 + 60 = * :$	21. $90 - 20 - 20 = * :$
17. $30 + 70 = * :$	22. $30 + 30 - 50 = * :$
18. $100 - 10 = * :$	23. $20 + 50 - 60 = * :$
19. $80 + 40 = * :$	24. $100 - 20 - 20 = * :$

9. 1. Պիր ատէմ 20 ղուրուշա պիր 'իւմի Հիսապ քիթապը, 20 ղուրուշա պիր ճօղրաֆիա, վէ 50 ղուրուշա տա պիր լուղէթ քիթապը ալտը. հէփիսինէ գա՞նչ ղուրուշ վէրմիշ տիր :

2. Գէորգ 20 թանէ ճէվիզ տէվշիրտի, Վահան 30, վէ Արամ՝ Գէորգ վէ Վահան գատար տէվշիրտի. հէփիսի գա՞նչ ճէվիզ տէվշիրտիլէր :

3. Պիր չիֆթճինին 90 գոյունը վար իտի. 40 ը պիր եայլատա, 30 ը պաշգա եայլատա, վէ պագիսի տէ տիկէր պիր եայլատա իտի. շուս ռնկրաքի եայլատա գա՞նչ գոյունը վար իտի :

4. Սարգիսին 30 էլմա աղաճը, 40 չէֆթալի աղաճը վէ 20 տէ արմուտ աղաճը վար իտի, լաքին 20 չէֆթալի իլէ 10 արմուտ աղաճը դըրըլտը. մէրգոմըն գա՞նչ թանէ աղաճը գալտը :

5. Սերովբէ 3 կիւնտէ 100 միլ եօլ կիթտի. իլք կիւն 30 միլ, էրթէսի կիւն պուշտան 10 միլ ղիյատէ կիթմիշ. իւչիւնճիւ կիւն գա՞նչ միլ կիթմիշ օլուր :

6. Թորոսըն 10 տէճնիւմ պուղտայ թարլասը, 10 տէճնիւմ չավտար թարլասը, 20 տէճնիւմ տարը թարլասը, վէ 50 տէճնիւմ տէ չայըրըղը վար. հէփարաղիսի գա՞նչ տէճնիւմ տիր : Պուղտայ թարլասընը 20 տէճնիւմ օրմանըղ իլէ տէյիշէճէք օլսա, թէքմիլ 'արաղիսի գա՞նչ տէճնիւմ օլուր :

7. Մանուկըն 40 փարասը, Գրիգորըն 20 փարասը, Աւետիսին՝ Մանուկ վէ Գրիգորտան 20 փարա զիյատէ փարասը վար հէփիսինին փարասը գա՞նչ էտէր :

8. Մէգքիւրլէր փարալարընը պիրլէշտիրիւ՝ 20 փարալըգ քէաղըտ, 20 փարալըգ դուրշուն գալէմ վէ 10 փարալըգ գալէմ ալըպ, պաղիսի իլէ տէ պիր ըիսալէ ալմըշար . ըիսալէ գա՞նչ փարալըգ իմիշ :

9. Անտոն 40 սանտըգ էլմա պիր առէմոէն, 30 սանտըգ ախէրինտէն, 20 տէ պաշգասընտան ալտը . 50 սանտըգ պիր առէմէ, վէ 10 սանտըգ տա պիր դայրիսինէ սաթտը . եանընտա գա՞նչ սանտըգ էլմա գալտը :

10. 100 մէճիտիյէմ վար խտի . 20 սինի Մարկոտա, 40 ընը Նազարէթէ վէրտիմ . վէ գալանտան տէ 10 մէճիտիյէ ալը դոյուպ պաղիսինի Բարսեղէ վէրտիմ . Բարսեղէ վէրտիյիմ գա՞նչ մէճիտիյէ տիր :

11. Պանա Յակոբըն 10 մէճիտիյէ պօրճը վար, Սարգիսին 10 մէճիտիյէ զիյատէ պօրճը վար, Գաւպար Յակոբ վէ Սարգիստէն 10 մէճիտիյէ զիյատէ պօրճը տըր . հէփիսինին պօրճը նէ՞ գատար տըր :

12. Միհրան պանա Վահանտան 20 մէճիտիյէ զիյատէ պօրճը տըր . Վահան տախի Եուվանիտէն 10 մէճիտիյէ նօգսան վէ Եօրկիտէն 20 մէճիտիյէ զիյատէ պօրճը տըր . Եօրկիսին պօրճը 20 մէճիտիյէ օլտըղը հալտէ օլ պիրլէրին հէր պիրինին պօրճը նէ՞ գատար օլուր : Իւշիւ պիրլիքտէ գա՞նչ մէճիտիյէ պօրճը տըր :

13. Դէորգ 30 մէճիտիյէ խարճարտա եանընտա

30 մէճիտիյէսի դալըր . Մանասէնին փարասը Գէորգոսան 10 մէճիտիյէ նօղսան վէ Սրամոսան 30 մէճիտիյէ զիյատէ տիր . պու ատէմէրին հէր պիրինին փարասը նէ՞ դասար տըր :

14. Ռուբէն 70 մէճիտիյէլիք պիր սա'աթ իշթիրա էտէճէք . լաքին եանընտաքի փարասը 20 մէճիտիյէ էքսիք կէլիր . էյէր Սուրէն եանընտաքի փարայը մէրգուսմա վէրիրսէ , օ հէմ սա'աթը ալաճադ , հէմ տէ 20 մէճիտիյէ արթաճադ տըր . մէրգուսմանըն հէր պիրինին դա՞չ մէճիտիյէսի վար իմիշ :

15. Գրիգոր վէ Սարգիսին փարասը 30 զուրուշլըզ պիր քիթասլ , 20 զուրուշլըզ պիր տիվիթ , վէ 30 զուրուշլըզ պիր սանտըզ ալաճադ դատար տըր . Գրիգորըն փարասը քիթասլըն փարասընտան 40 զուրուշ զիյատէ տիր . Սարգիսին փարասը նէ՞ դատար տըր :

ՅԵՈՒՆՃԸ ՏԵՐՍ

Ա. 1.	$4+2=*$	11.	$4+2+2=*$
2.	$24+2=*$	12.	$24+2+2=*$
3.	$64+2=*$	13.	$84+2+2=*$
4.	$7+3=*$	14.	$3+2+4=*$
5.	$27+3=*$	15.	$23+2+4=*$
6.	$57+3=*$	16.	$73+2+4=*$
7.	$84+4=*$	17.	$63+7+5=*$
8.	$22+6=*$	18.	$81+5+4=*$
9.	$57+3=*$	19.	$85+5+7=*$
10.	$95+5=*$	20.	$42+4+6=*$

- բ. 1. $2+5+3+3+2+5+3+5+2= *$
 2. $2+7+1+2+7+1+2+7+1= *$
 3. $3+3+4+3+3+4+3+3+4= *$
 4. $53+3+4+3+3+4+3+3+4= *$
 5. $24+2+4+1+7+2+4+6+2= *$
 6. $35+3+2+3+7+1+9+2+4= *$
 7. $42+8+5+3+2+4+6+2+7= *$
 8. $57+3+1+3+5+1+2+3+4= *$
 9. $14+6+4+6+3+7+5+5+4= *$

- գ. 1. $8-3= *$ 11. $9-2-5= *$
 2. $28-3= *$ 12. $49-2-5= *$
 3. $98-3= *$ 13. $99-2-5= *$
 4. $10-6= *$ 14. $90-3-7= *$
 5. $40-6= *$ 15. $50-3-7= *$
 6. $100-6= *$ 16. $100-3-7= *$
 7. $47-6= *$ 17. $94-4-3= *$
 8. $69-4= *$ 18. $67-5-2= *$
 9. $80-7= *$ 19. $100-1-4= *$
 10. $50-9= *$ 20. $46-4-3= *$

- դ. 1. $80-2-4-4-2-4-4-2= *$
 2. $40-8-2-5-5-2-4-3= *$
 3. $70-6-4-2-8-3-5-2= *$
 4. $100-3-4-3-10-5-5-3= *$
 5. $25+3+2+8-5-3-6-4= *$
 6. $83+7+2+8-3-7-5-5= *$

ե. 1. Պիր չօպանըն 47 սըղըրը վար իտի . 3 սըղը-
 րընը սաթըպ 6 սըղըր տախի տաթուհ ալտը, վէ սօնկ-

րա 8 տահա սաթըպ՝ 5 տախի սաթուն ալտը . մէր-
գումըն գա՞ն սըղըրը վար տըր :

2. Ստեփանըն 43 թանէ ֆընտըղը վար իտի , պի-
րատէրի տէ անա 7 թանէ վէրտի , վէ փէտէրի անլէրի
100 է իպլաղ էյլէտի . փէտէրինին վէրտիյի գա՞ն
ֆընտըգ իտի :

3. Պիր թիւճճար 21 մէճիտիյէլիք մալինի սա-
թըպ ֆի՛նթիստէն 12 մէճիտիյէ նօգսան գազանտը .
գա՞ն մէճիտիյէյէ սաթմըչ տըր :

4. Գա՞նղը 'ատէտէ 3 'իլավէ էտէրսէն 80 օլուր :

5. Գա՞նղը 'ատէտտէն 7 թարհ էթմէլի քի պազի
գալան 52 օլա :

6. Պիր 'ատէտէ 7 'իլավէ էտիպ հէքիւնինտէն 4
թարհ էտիլտիքտէ , հասըլ ը թարհ 30 իլէ 50 նին
ֆարգընտան 5 նօգսան օլուր իտէ , օլ 'ատէտ գա՞ն-
ղը 'ատէտ տիր :

7. Պիրինէ 10 մէճիտիյէ վէրիպ պիրինտէն տա-
խի 5 մէճիտիյէ ալտըգտան սօնկրա եանըմտա 35
մէճիտիյէմ օլուրսա , ագտէմճէ գա՞ն մէճիտիյէմ վար
իմիչ :

8. Հալէպէ տօղրու 8 միլ կիթտիքտէն սօնկրա ,
6 միլ կէրի կէլտիմ , վէ օլ գէման Հալէպտէն 38 միլ
ուզագ իտիմ . մուգատտէմա Հալէպտէն գա՞ն միլ
ուզագտա իտիմ :

9. Սառանըն 50 փարասը վար իտի . 10 փարա-
սընա չէրիտ , 4 փարասընա իփլիք վէ 3 փարասընա
իյնէ ալտը . եանընտա գա՞ն փարասը գալտը :

10. Ելիզա պիր եէրտէ 15 թանէ , պաչգա եէր-
տէ 5 , վէ զայրի պիր եէրտէ 3 , վէ տիկեր պիր մա-
հալտէ 7 սալեանգօզ գապուղը պուլտու . օրատան

տիկէր պիր մահալէ կիտիւլ պիր միգտար տա օրա-
տա պուլտու իսէ տէ , էվլէլքիլէրտէն 3 թանէ զայպ
էյլէտի , վէ հանընտա 37 գալտը . պու սօնկրաքի
մահալտէ գա՞չ թանէ պուլմուչ տըր :

11. 71 մէճիտիյէյէ պիր 'արապա սաթուչն ալըպ'
9 մէճիտիյէ թա'միրինէ , 5 մէճիտիյէ պոյասընա վէ-
րիպ ճիլասընա տա պիր միգտար սարֆ էթտիմ , վէ
սօնկրա անը 82 մէճիտիյէյէ սաթտըղմտա 7 մէճի-
տիյէ զարար էթտիմ . ճիլասընա գա՞չ մէճիտիյէ
սարֆ էյլէմիչ իմ :

12. Պիր գըզ 25 փարայա պիր մէնտիլ , 5 փա-
րալըզ իփլիք , 7 փարալըզ իփէք , 3 փարալըզ
տիւյմէ ալըպ պէտէլինէ պիր 100 փարալըզ վէր-
տի . գա՞չ փարա կէրի ալմալը :

13. Լէոն վէ Լուտէր 20 շէր տարը թանէսի իլէ
"թէք մի չիֆթ" օյնամաղա պաշլատըլար . Լէոն՝
Լուտէրին պիր տէֆ'ա 3 տարըսընը , սօնկրա 3 տա-
հա վէ սօնկրա 4 տահա ութտու . շիմտի հէր պի-
րինին գաչա՞ր տարը թանէսի վար :

14. Մէղքիւր չօճուգլար թա Լուտէրին տարըսը
24 թանէ օլուհճայա տէկին օյնատըլար . օլ վագըթ
Լէոնըն գա՞չ տարըսը գալմըչ տըր :

15. Յովհաննէսին 30 մէճիտիյէսի վար իտի . 7
սինի գունտուրաճըյա , 3 իւնի պիր իշճիյէ , վէ 5 ինի
պիր Ֆէսճիյէ վէրտի վէ սօնկրա 5 մէճիտիյէ Մար-
զարտան , 30 մէճիտիյէ Մինաստան , վէ 8 մէճի-
տիյէ տէ Ստեփանտան ալտը : Պուհտան 6 մէճիտիյէ
պագգալա , 2 մէճիտիյէ չուգայա վէ 7 մէճիտիյէ տէ
Տօզթօր Ներսէսէ վէրտի . մէրգումըն հանընտա
գա՞չ մէճիտիյէսի գալտը :

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԷՐՍ

- Ա. 1. $6+8+9=*$: 9. $6+*=14$:
 2. $16+8+9=*$: 10. $6+*=34$:
 3. $66+8+9=*$: 11. $46+*=54$:
 4. $86+8+9=*$: 12. $76+*=84$:
 5. $9+7+8=*$: 13. $3+*=11$:
 6. $39+7+8=*$: 14. $13+*=21$:
 7. $9+77+8=*$: 15. $3+*=61$:
 8. $9+47+8=*$: 16. $3+*=91$:

- Բ. 1. $33+8+4+9+7+6+5-3=*$:
 2. $56+6+9+3+8+5+4-6=*$:
 3. $45+8+9+7+4+9+6-5=*$:
 4. $38+6+7+7+5+8+9-8=*$:
 5. $53+8+5+7+8+5+9-6=*$:
 6. $48+5+9+6+5-6+9-4=*$:
 7. $29+8+7+6+5-6-7-8=*$:
 8. $67+4+5+6+7+8+9+8=*$:
 9. $36+7+7+1+2+3+4+5=*$:
 10. $50+9+7+6+8+5+9+7=*$:

Գ. 1. Պիր մէքթէպտէ 63 թալէպէ օլուպ՝ 8 ինտէն մա'տասը եաղը եաղա պիլիր. դա՞ն նէֆէրի եաղը եաղա պիլիր իմիշ :

2. Մարաիրոս 37 ֆընտըպ սաթուն ալըպ՝ 6 թանէ տէ պուլտու. 9ընը պիրիսինէ վէրտի, վէ պիր գաշ թանէ տէ եէտիքտէն սօնկրա 29 ֆընտըղը դալտը. դա՞ն թանէսինի եէմիշ :

3. Հէնրինին 42 փարասը վար իտի, սօնկրա 9

փարա, 5 փարա վէ 8 փարա տահա դազանտը՝ պատէհու 7 փարա խարճ էթտի . դա՞ն փարասը գալտը :

4. Պիր չիֆթճինին 71 քիլէ տարըսը վար իտի , 57 սինի պիր ատէմէ , 9 ընը տիկէրինէ վէ պագի-սինի տէ պիր պաչգասընա սաթտը . պու սօնկրաքի ատէմէ դա՞ն քիլէ սաթմըշ տըր :

5. Մարտիրոսըն 54 կիւլլէսի վար իտի , 9 ընը ղայպ էթտի , 7 սինի պիրինէ վէրտի , վէ սօնկրա փէտէրի անա պիր դա՞ն կիւլլէ տահա վէրինճէ 43 կիւլլէսի օլտու . փէտէրի դա՞ն կիւլլէ վէրմիշ :

6. 25 մէճիտիյէյէ պիր ինէք սաթտըմ , աւմա Ֆի"էթինտէն 8 մէճիտիյէ զարար էյլէտիւմ . ինէյլին ասըլ Ֆի"էթի նէ՞ գատար իմիշ :

7. Պիր աթ սաթոռն ալըպ՝ անը քիրայա վէրէ-րէք 7 մէճիտիյէ դազանտըմ , սօնկրա 87 մէճիտի-յէյէ սաթտըմ . 6 մէճիտիյէ զարար էթմիշ օլտըղըմ հալտէ , ասըլ Ֆի"էթի նէ՞ գատար իմիշ :

8. 15 մէճիտիյէյէ պիր աթ սաթոռն ալտըմ . քի-րասընտան 10 մէճիտիյէ դազանըպ քէնալինէ տէ 7 մէճիտիյէ մէսարիֆ էյլէտիւմ . պու աթտան 10 մէ-ճիտիյէ դազանմագ իչիւն անը դա՞ն մէճիտիյէյէ սաթմալը իւմ :

9. Պիր ատէմ 63 մէճիտիյէյէ պիր աթ ալըպ՝ ա-նը 8 մէճիտիյէ զարարը իլէ սաթմաղա մէճպուր օլ-տու . անը դաչա՞ սաթտը :

10. Պիր չիֆթճինին 33 քիլէ տարըսը վար իտի , 6 քիլէսինի 5 մէճիտիյէյէ սաթտը . դա՞ն քիլէ տա-րըսը գալտը :

11. Յովսէփին 46 տէօնիւմ արաղիսի վար իտի ,

պիր միգտար տահա ալընճա 54 տէճնիւմ օլտու . սօնկրատան ալտըղը գաճ տէճնիւմ տիր :

12. Պիր պէզզազ 13 մէճիտիյէյէ 8 զըրա՛, 9 մէճիտիյէյէ 6 զըրա՛. 8 մէճիտիյէյէ 9 զըրա՛, վէ եինէ 8 մէճիտիյէյէ 6 զըրա՛ դումաշ իշթիրա էյլէտի . գաճ զըրա՛ ալտը , վէ գաճ մէճիտիյէ վէրտի :

13. Սառանըն 32 կիւլիւ վար իտի , 9 ընը պիր արգատաշընա , 8 ինի պիր ղայրիսինէ վէրտի , վէ պիր դաշ թանէ տէ պիր պաշգա արգատաշընա վէրինճէ 7 կիւլիւ գալտը . պու սօնկրաքինէ գաճ կիւլ վէրտի :

14. 54 մէճիտիյէ իլէ պուղտայ ալըպ՝ նազլիյէ իշիւն 3 մէճիտիյէ վէրտիւմ . իշպու պուղտայը ֆի-
"էթ ու մասրաֆընտան 48 մէճիտիյէ էքսիք օլան պիր մէսլազ քեարը իլէ սաթմազ իշիւն գաճա վէրմէլի իմ :

15. Տիմիթրի 9 մէճիտիյէ պիր առէմէ , 7 պիր պաշգասընա վէրտի , վէ 8 մէճիտիյէտէ պիր ղայրիսինէ վէրինճէ պագտը քի եանընտա 9 մէճիտիյէլիք պիր փալթօ իլէ 8 մէճիտիյէլիք պիր շալվար ալաճազ գատար փարա , վէ պիր տէ 5 մէճիտիյէլիք գա՛խմէսի գալտը . էվլէլա գաճ մէճիտիյէսի վար իտի :

16. Էվլի Իսթանպօլըն 50 միլ ղարպընտա օլան պիր առէմ , էվլինտէն չըզըպ 6 միլ շարգա տօղրու , վէ սօնկրա 6 միլ ղարպա տօղրու , վէ թէքրար 7 միլ ղարպա տօղրու , վէ 8 միլ տահա ղարպա տօղրու կիթմիշ : Իսթանպօլտան գաճ միլ ուղազլաշմըշ տըր :

17. Դանիէլին 58 փարասը վար , Վարդանըն Դա-

նիելինքինտէն 9 փարա զիյառէսի վար, Վէ Դանիէ-
լին փարասը իւէ Վարդանըն փարասընըն ֆէրզի
Վարդանըն փարասընա իլավէ օլունուրսա Աւետի-
սին փարասը դատար օլուր. Աւետիսին դա՛նջ փա-
րասը վար:

18. Գրիգոր տէյօր քի՛ փարամ Առաքելինքինտէն
6 փարա նօգսան, Տիմոթէոսընքինտէն 9 փարա զի-
յատէ, Վէ Առաքելին փարասը իւէ Տիմոթէոսըն փա-
րասընըն ֆէրզինտէն 10 փարա զիյառէ տիր. պուն-
ւարըն հէր պիրինին դա՛նջ փարասը վար:

19. Պիր չիֆթճի 51 գօյուն ալտը. 6 բա՛սընը
սաթտը, կէրիտէ 49 գօյունը դալտը. պու գօյուն-
ւարը ալմաղտան դա՛նջ գօյունը վար իմիչ:

20. Պիր ատէմ 72 մէճիտիյէյէ ոլր աթ սաթուն
ալտը, 7 մէճիտիյէ քիրասընտան դազանըպ, 4 մէ-
ճիտիյէ տէ աթա մէսարիֆ էթտիքտէն սօնկրա, ա-
նը 70 մէճիտիյէյէ սաթտը. քեա՛ր մը էթտի, դա-
րա՛ր մը: Քեա՛րը եախօտ դարարը դա՛նջ մէճիտիյէ
ալր:

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $30+50=*$:	7. $40+20+20=*$:
2. $32+50=*$:	8. $43+20+20=*$:
3. $39+50=*$:	9. $40+28+20=*$:
4. $20+60=*$:	10. $30+20+40=*$:
5. $25+60=*$:	11. $38+20+40=*$:
6. $20+68=*$:	12. $30+20+47=*$:

- Բ. 1. $24+67=*$.

Սորէն է հալել $24+67=24+60+7$. $24+60=84$,
 ղէ $84+7=91$, իմտի $24+67=91$.

2. $63+29=*$: 6. $73+19=*$:

3. $26+55=*$: 7. $28+53=*$:

4. $37+48=*$: 8. $37+67=*$:

5. $24+37=*$: 9. $29+29=*$:

Դ. 1. $80-20=*$: 7. $70-30-20=*$:

2. $86-20=*$: 8. $75-30-20=*$:

3. $60-30=*$: 9. $90-40-30=*$:

4. $67-30=*$: 10. $91-40-30=*$:

5. $70-40=*$: 11. $80-20-40=*$:

6. $77-40=*$: 12. $83-20-40=*$:

Դ. 1. $68-26=*$:

Սորէն է հալել $68-26=68-20-6$. $68-20=48$,
 ղէ $48-6=42$, իմտի $68-26=42$.

2. $43-17=*$: 8. $48-29=*$:

3. $92-67=*$: 9. $97-58=*$:

4. $83-48=*$: 10. $47-19=*$:

5. $61-23=*$: 11. $82-46=*$:

6. $81-23=*$: 12. $64-37=*$:

7. $52-27=*$: 13. $96-78=*$:

Ե. 1. Յովսէփ 95 փարայա պիր քիւչիւք 'Իւր' Ի
 Հիսապ, ղէ 63 փարայա տա պիր եաղը լէվհար
 ութուն ալտը. իքիսի իչիւն գաճ փարա վերտի :

2. Մարթանըն 75 փարասը վար իտի, 37 փա-
 րասընա պիր ըիսպէ, 17 փարասընա պիր էլիֆպէ
 քիթապը ալտպ, պագիսինէ տէ քեաղըտ ալտը.
 գաճ փարալըգ քեաղըտ ալտը :

3. Պիր չիֆթճի 93 մէճիտիյէյէ պիր աթ սաթ-տը, վէ պու փարա սէրմայէսինտէն 26 մէճիտիյէ զիյատէ իտի . աթըն սէրմայէսի նէ՞ իտի :

4. Պիր աթ ճանպաղը 54 մէճիտիյէյէ պիր աթ սաթուն ալըպ՝ 17 մէճիտիյէ մէսարիֆ էթտիքտէն սօնկրա անը 96 մէճիտիյէյէ սաթտը . պու ալը Վէրիշտէ նէ՞ գատար գազանտը :

5. 27 մէճիտիյէմ վար . 73 մէճիտիյէլիք պիր սա՛աթ վէ 12 մէճիտիյէլիք պիր ալթուն զինճիր սաթուն ալմագ իչլին տահա գա՞ն մէճիտիյէ իսթէր :

6. Պիր ատէմ էվինտէն չըզըպ 35 միլ չարգա , օրատան 54 միլ դարպա , վէ եինէ 28 միլ տահա դարպա վէ թէքրար 73 միլ չարգա տօղրու կիթ-տի . էվինտէն գա՞ն միլ ուզագլաշմըշ , վէ հա՞նկը թարաֆտա տըր :

7. Ստեփան Հալէպտէն չըզըպ Ս.յնթապա կէ-լիյօր , Սիմօն հէման օլ վագըթ Ս.յնթապտան չըզըպ Հալէպէ կիտիյօր , Հալէպ իլէ Ս.յնթապըն արասը 72 միլ տիր : Ստեփան 19 միլ վէ Սիմօն 14 միլ կիթտիյի հալտէ պիրի պիրինտէն գա՞ն միլ ուզագ-տա տըրլար :

8. Մէրգում Ստեփան 29 միլ վէ Սիմօն 28 միլ կիթտիքտէն սօնկրա արալարընտա գա՞ն միլ գա-լաճագ :

9. Պիր ատէմ 24 մէճիտիյէյէ պիր զըզագ ալտը , 9 մէճիտիյէ սարֆ էտէրէք անը պօյատըպ թա՛միր էթտիքտէն սօնկրա , պու զըզաղը վէ 18 մէճիտիյէ տէ իւսթէ վէրէրէք պիր տիկէր զըզագ իլէ տէյիշ-տի . պու սօնկրաքի զըզագ գա՞ն մէճիտիյէյէ մալ օլմուշ տըր :

10. Իշինատէ 64 օգգա եաղ օլան պիր թուլում-տան 18 օգգա պիր տէֆ'ա , վէ 25 օգգա տա պիր զայրի տէֆ'ա չըգարըլտը , սօնկրա իշինէ 17 օգգա եաղ տահա գօնտու . թուլումտա դա՛չ օգգա եաղ վար տըր :

11. Պիր սիւրիւնիւն 18 ի , տիկէր պիր սիւրիւ-նիւն 27 սի , վէ պիր պաշգասընըն 39 ը գօյուն իտի . պու սիւրիւլէրտէ գա՛չ գօյուն վար իտի :

12. Մէզքիւր գօյունլարըն 23 իւ պիրատէրիմէ , 26 սը տիկէր պիր ատէմէ , վէ միւթէպագիսի պիր զայրի ատէմէ սաթըլտը . սօնկրաքի ատէմէ սաթը-լան գօյուն գա՛չ իտի :

13. Սեղրակ՝ 27 կէօյէրճին , 15 քէքլիք , 14 պիւլ-պիւլ վէ քէքլիք իլէ պիւլպիւլ գատար տա պըլտըր-ճըն վուրտու . գա՛չ պըլտըրճըն վուրտու : Վուրտըղը գուչլարըն մէճմու'ի գա՛չ տըր :

14. Սիւլէյմանըն՝ Նիգօլայա 13 մէճիտիյէ պօրճը վար , Ելիգայա՝ Նիգօլատան 9 մէճիտիյէ զիյատէ պօրճլու , վէ Եօրկիյէ՝ Նիգօլա վէ Ելիգայա օլան պօրճը գատար պօրճլու տըր : Հէր պիրինէ նէ գա-տար պօրճը վար . պօրճընըն եէքիւնիւ նէ՞ գա-տար տըր :

15. Դաւիթ տէյօր քի 17 մէճիտիյէլիք կիւմիւչ վէ 25 մէճիտիյէլիք ալթուն ազչէմ վար , վէ կիւ-միւչ իլէ ալթուն ազչէմտէն 13 մէճիտիյէլիք զիյա-տէ գա՛իմէմ վար . փարամըն հէփիսինին նէ գա-տար մէճիտիյէ օլտըղընը պիլիր իսէն՝ անըն իլէ եիւզիւն ֆէրգի գատար սանա մէճիտիյէ վէրիւրիմ . փարամըն եէքիւնիւ նէ՞ գատար տըր , վէ ալաճա-ղըն նէ՞ գատար :

16. Կարօլսըն 47 ճիւղ քիթապը վար , քի պու Արմենակընքինտէն 29 ճիւղ զիյատէ տիր . Արմենակընք քիթապը գա՞ն , վէ իքիսինն քիթապընըն մէճմու'ի գա՞ն ճիւղ տիր :

17. Միքայէլին 33 քիթապը վար , քի պու Մովսէսին քիթապընտան 17 թանէ զիյատէ վէ Նազարըն քիթապընտան 19 նօգսան տըր . պունլարըն գաչա՞ր քիթապը վար : Հէփիսինն քիթապը գա՞ն ճիւղ տիր :

ՕՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Պիր 'ատէտի' ակտէր պիր 'ատէտին միգտաւրը գատար չօղալթմագ ուսուլընա շարոյ թէսմիյէ օլունուր . մէսէլա , 2 'ատէտինն 3 'ատէտինէ զարպը տէմէք' իքի տէֆ'ա իւն 'ատէտինի ճէմ' տէմէք տիր :

2. Թէքրար էտիլէճէք 'ատէտէ ֆալլու-պ , վէ մագրուպըն գաչ քէրրէ թէքրարլանաճաղընը կէօսթէրէն 'ատէտէ ֆալլու-պ ը ֆէյհ , վէ պու իքինն զարպը իլէ չըգան 'ատէտէ հաւըլ ը շարոյ թա'պիր էտիլիր . մէսէլա , "3 քէրրէ 2 գա՞ն էտէր" սու'ալընտա , 2 մաղրուպ , 3 մաղրուպ ը ֆիյհ , վէ 6 տախի հասըլ ը զարպ տըր :

3. Զարպ իշարէթի չէօյլէ $\times$ եազըլարապ իքի 'ատէտին արատընա գօնուլուպ , օլ իքի 'ատէտին պիր պիրինէ զարպ օլունաճաղընը կէօսթէրիր , վէ րէֆ'ա եախօտ քէրրէ օլունուր . մէսէլա , $3 \times 2 = 6$, "3 քէրրէ 2," եախօտ "3 տէֆ'ա 2 միւսալի 6" , տէյիւ օլունուր :

β. $1 \times 1 = 1$	$2 \times 1 = 2$	$3 \times 1 = 3$
$1 \times 2 = 2$	$2 \times 2 = 4$	$3 \times 2 = 6$
$1 \times 3 = 3$	$2 \times 3 = 6$	$3 \times 3 = 9$
$1 \times 4 = 4$	$2 \times 4 = 8$	$3 \times 4 = 12$
$1 \times 5 = 5$	$2 \times 5 = 10$	$3 \times 5 = 15$
$1 \times 6 = 6$	$2 \times 6 = 12$	$3 \times 6 = 18$
$1 \times 7 = 7$	$2 \times 7 = 14$	$3 \times 7 = 21$
$1 \times 8 = 8$	$2 \times 8 = 16$	$3 \times 8 = 24$
$1 \times 9 = 9$	$2 \times 9 = 18$	$3 \times 9 = 27$
$1 \times 10 = 10$	$2 \times 10 = 20$	$3 \times 10 = 30$
$1 \times 11 = 11$	$2 \times 11 = 22$	$3 \times 11 = 33$
$1 \times 12 = 12$	$2 \times 12 = 24$	$3 \times 12 = 36$

γ. $4 \times 1 = 4$	$5 \times 1 = 5$	$6 \times 1 = 6$
$4 \times 2 = 8$	$5 \times 2 = 10$	$6 \times 2 = 12$
$4 \times 3 = 12$	$5 \times 3 = 15$	$6 \times 3 = 18$
$4 \times 4 = 16$	$5 \times 4 = 20$	$6 \times 4 = 24$
$4 \times 5 = 20$	$5 \times 5 = 25$	$6 \times 5 = 30$
$4 \times 6 = 24$	$5 \times 6 = 30$	$6 \times 6 = 36$
$4 \times 7 = 28$	$5 \times 7 = 35$	$6 \times 7 = 42$
$4 \times 8 = 32$	$5 \times 8 = 40$	$6 \times 8 = 48$
$4 \times 9 = 36$	$5 \times 9 = 45$	$6 \times 9 = 54$
$4 \times 10 = 40$	$5 \times 10 = 50$	$6 \times 10 = 60$
$4 \times 11 = 44$	$5 \times 11 = 55$	$6 \times 11 = 66$
$4 \times 12 = 48$	$5 \times 12 = 60$	$6 \times 12 = 72$

γ. 1. $* \times 2 = 12:$	9. $21 = * \times 7:$
2. $* \times 6 = 18:$	10. $8 = * \times 2:$
3. $* \times 3 = 18:$	11. $15 = * \times 3:$
4. $* \times 2 = 10:$	12. $9 = * \times 3:$
5. $3 \times * = 27:$	13. $10 = 5 \times *:$
6. $2 \times * = 20:$	14. $12 = 4 \times *:$
7. $6 \times * = 18:$	15. $14 = 2 \times *:$
8. $5 \times * = 20:$	16. $24 = 6 \times *:$

- Ե. 1. $5 \times 2 + 8 =$ զա՛յ քէրրէ 3 :
 2. $3 \times 7 - 5 =$ զա՛յ քէրրէ 8 :
 3. $2 \times 9 + 6 =$ զա՛յ քէրրէ 8 :
 4. $3 \times 7 + 9 =$ զա՛յ քէրրէ 10 :
 5. $4 \times 3 + 8 =$ զա՛յ քէրրէ 5 :
 6. $3 \times 8 - 10 =$ զա՛յ քէրրէ 2 :
 7. $5 \times 2 + 2 =$ զա՛յ քէրրէ 3 :
 8. $3 \times 4 + 6 =$ զա՛յ քէրրէ 2 :
 9. $3 \times 9 - 3 =$ զա՛յ քէրրէ 3 :
 10. $3 \times 10 - 6 =$ զա՛յ քէրրէ 4 :

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻԻ ՏԷՐՍ

Ա. $7 \times 1 = 7$	$8 \times 1 = 8$	$9 \times 1 = 9$
$7 \times 2 = 14$	$8 \times 2 = 16$	$9 \times 2 = 18$
$7 \times 3 = 21$	$8 \times 3 = 24$	$9 \times 3 = 27$
$7 \times 4 = 28$	$8 \times 4 = 32$	$9 \times 4 = 36$
$7 \times 5 = 35$	$8 \times 5 = 40$	$9 \times 5 = 45$
$7 \times 6 = 42$	$8 \times 6 = 48$	$9 \times 6 = 54$
$7 \times 7 = 49$	$8 \times 7 = 56$	$9 \times 7 = 63$
$7 \times 8 = 56$	$8 \times 8 = 64$	$9 \times 8 = 72$
$7 \times 9 = 63$	$8 \times 9 = 72$	$9 \times 9 = 81$
$7 \times 10 = 70$	$8 \times 10 = 80$	$9 \times 10 = 90$
$7 \times 11 = 77$	$8 \times 11 = 88$	$9 \times 11 = 99$
$7 \times 12 = 84$	$8 \times 12 = 96$	$9 \times 12 = 108$

- Բ. 1. $* \times 7 = 28 :$ 9. $5 \times * = 35 :$
 2. $* \times 5 = 35 :$ 10. $6 \times * = 24 :$
 3. $* \times 9 = 36 :$ 11. $9 \times * = 36 :$
 4. $* \times 6 = 30 :$ 12. $4 \times * = 32 :$
 5. $40 = * \times 4 :$ 13. $28 = 7 \times * :$
 6. $25 = * \times 5 :$ 14. $35 = 5 \times * :$
 7. $32 = * \times 8 :$ 15. $40 = 4 \times * :$
 8. $36 = * \times 4 :$ 16. $24 = 6 \times * :$

9. $10 \times 1 = 10$	$11 \times 1 = 11$	$12 \times 1 = 12$
$10 \times 2 = 20$	$11 \times 2 = 22$	$12 \times 2 = 24$
$10 \times 3 = 30$	$11 \times 3 = 33$	$12 \times 3 = 36$
$10 \times 4 = 40$	$11 \times 4 = 44$	$12 \times 4 = 48$
$10 \times 5 = 50$	$11 \times 5 = 55$	$12 \times 5 = 60$
$10 \times 6 = 60$	$11 \times 6 = 66$	$12 \times 6 = 72$
$10 \times 7 = 70$	$11 \times 7 = 77$	$12 \times 7 = 84$
$10 \times 8 = 80$	$11 \times 8 = 88$	$12 \times 8 = 96$
$10 \times 9 = 90$	$11 \times 9 = 99$	$12 \times 9 = 108$
$10 \times 10 = 100$	$11 \times 10 = 110$	$12 \times 10 = 120$
$10 \times 11 = 110$	$11 \times 11 = 121$	$12 \times 11 = 132$
$10 \times 12 = 120$	$11 \times 12 = 132$	$12 \times 12 = 144$

7. 1. $* \times 6 = 36$: 9. $42 = * \times 7$
 2. $* \times 8 = 48$: 10. $54 = * \times 9$
 3. $* \times 7 = 49$: 11. $64 = * \times 8$
 4. $* \times 9 = 72$: 12. $72 = * \times 9$
 5. $8 \times * = 56$: 13. $6 \times * = 36$
 6. $6 \times * = 54$: 14. $7 \times * = 56$
 7. $9 \times * = 81$: 15. $9 \times * = 90$
 8. $7 \times * = 63$: 16. $5 \times * = 45$

Ե. 1. Հէր պիրինին ֆի"էթի 4 մէճիտիյէ օլտըղը հալտէ , 3 քիթապըն ֆի"էթի գաճ մէճիտիյէ տիր :

Սաւրէն ի հալլ : Պիր քիթապըն ֆի"էթի 4 մէճիտիյէ օլտըղը հալտէ , 3 քիթապըն ֆի"էթի 3 քերէ 4 մէճիտիյէ օլաճադ տըր , քի պու 12 մէճիտիյէ տիր . իմտի հէր պիրի 4 մէճիտիյէտէն 3 քիթապ 12 մէճիտիյէ էտէր :

2. Հէր պիրի 2 փարատտան 9 էլմա գաճ փարա էտէր :

3. Հէր պիրի 3 մէճիտիյէտէն 7 եէլէք գաճ մէճիտիյէ էտէր :

4. Պէհէրի 4 ղուրուշտան 3 փիւսկիւլին պահաւ նէ՞ դատար օլուր :

5. Պէհէրի 9 ղուրուշա օլաւղը հալտէ , 3 ֆէս գա՞ն ղուրուշ էտէր :

6. Հէր պիրի 3 պաթման հաղ ալան 8 քիւփի գա՞ն պաթման հաղ ալըր :

7. Հէր պիրի 2 պաթման կէլէն 7 պալըգ գա՞ն պաթման կէլիր :

8. Հէր պիրի 12 օգգա ալան 2 ֆըչը գա՞ն օգգա ալըր :

9. Հէր չիֆթի 6 մէճիտիյէյէ օլաւղը հալտէ , 3 չիֆթ չիգմէ գա՞ն մէճիտիյէ էտէր :

10. Արչընը 3 ղուրուշլըգ օլան 10 արչըն պառմա գա՞ն ղուրուշ էտէր :

11. Հէր պիրի 2 ղուրուշտան 4 թաւլիրին ֆի՞էթի նէ՞ դատար օլուր :

12. Յովսէփ հաֆթատա 6 մէճիտիյէ գազանըր . 3 հաֆթատա գա՞ն մէճիտիյէ գազանըր :

13. Գէորդ կիւնտէ 3 մէճիտիյէ գազանըր . 10 կիւնտէ գազանաւըր գա՞ն մէճիտիյէ օլուր :

14. 4 ատէմին 3 կիւնտէ հափաւըր պիր իշի 1 ատէմ գա՞ն կիւնտէ հափա պիլիր :

15. 3 ատէմին 9 կիւնտէ հափա պիլտիլի պիր իշի 1 ատէմ գա՞ն կիւնտէ հափա պիլիր :

16. Պիր իշի 8 ատէմ 2 կիւնտէ պիթիրէ պիլտիլի հալտէ , օլ իշի պիր ատէմ գա՞ն կիւնտէ պիթիրէճէք :

17. Էյէր պիր իշի 3 ատէմ 1 կիւնտէ հափարա , անը պիր կիւնտէ հափաղա գա՞ն ատէմ լաւըմ օլուր :

18. 10 ատէմին 3 կիւնտէ պիթիրէ պիլտիյի պիր իշի, պիր կիւնտէ պիթիրմէք իշիւն զա՞չ ատէմ լաղըմ օլուր :

ՕՆ ՊԵՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Հէր իքի 'ատէտտէն պիրինին տիկէրինտէ զաչ տէֆ'ա պուլունարղընը պիլմէք ուսուլընա Բաֆ-տէնիլիր :

2. Իշպու 'ատէտլէրտէն քէնտիսինտէ 'ատէտ պուլունանա Բաֆտէ, վէ մազսուստա պուլունան 'ատէտէ Բաֆտէ 'ալէյն, վէ զաչ տէֆ'ա պուլունարղընը պիլտիրիճի 'ատէտէ Բաֆտէ Բաֆտէ տէնիր :

3. Թագսիւմ իշարէթի՝ իքի Թարաֆընտա պիրեր նօգթասը օլան ուֆուպի պիր խաթթ օլուպ, սօլ Թարաֆընտաքի 'ատէտին սաղընտաքի 'ատէտէ Թագսիւմ օլունաճաղընը իֆատէ էտէր . մէսէլա, "12 ÷ 2 = 6," 12 մագսում 2 մագսում 'ալէյնէ Թագսիւմ օլունարղտա խարիճ ի դըսմէթի 6 օլուր տէմէք տիր :

4. Շու (,) իշարէթէ՝ ստորակէտ տէնիլիր : Պու իշարէթ 'իւմ ի հիսապա տա՞իր սա՞իր իշարէթլէր իլէ պիրլիքտէ իսթիմալ էտիլտիյինտէ, քէնտինտէն էվվէլ օլան 'ատէտլէրին Բաֆտէն քէնտինտէն սօնկրա օլան իշարէթ իլէ միւհապ իտիյինի կէօսթէրիր . մէսէլա, "6 × 7 + 21, ÷ 9" 6 քէրրէ 7 զա՞իտ 21, եա՞նի 63, 9 ա Թագսիւմ օլունմալը տէմէք օլուր :

- Բ. 1. $15 \div 3 = * :$ 7. $25 \div 5 = * :$
 2. $36 \div 9 = * :$ 8. $20 \div 2 = * :$
 3. $24 \div 3 = * :$ 9. $28 \div 7 = * :$
 4. $14 \div 7 = * :$ 10. $35 \div 5 = * :$
 5. $40 \div 5 = * :$ 11. $45 \div 9 = * :$
 6. $32 \div 4 = * :$ 12. $21 \div 3 = * :$

Գ. 1. $7 \times 5, \div 4, + 22, = * \times 8 :$

Սորեն է հաշվի 7 քերորէ 5 էտէր 35, վէ 35 զա"իտ 5 միւսաւի 40. վէ 40 4 է թագսիմ օլունորգտա խարիճ ի գըսմէթի 10 տըր, վէ 10 զա"իտ 22 էտէր 32. պու տախի 4 քերորէ 8 է միւսաւի տիր :

2. $9 \times 3, + 9, \div 4, \times 2, = * քերորէ 3 :$
 3. $8 \times 2, + 4, \div 2, + 8, + 6 = * քերորէ 8 :$
 4. $10 \times 4, - 12, \div 4, + 20 = * քերորէ 9 :$
 5. $30 + 20, \div 10, \times 7, - 3 = * քերորէ 4 :$
 6. $5 + 9 + 10 + 6 - 9, \div 3, + 29 = * քերորէ 4 :$

Դ. 1. Հէր պիրի 5 զուրուշա օլսա, 15 զուրուշա գաճ մէնտիլ ալընա պիլիր :

Սորեն է հաշվի Մտտէմ քի պիր մէնտիլ 5 զուրուշա տըր, 15 տէ գաչ քերորէ 5 վար իսէ, 15 զուրուշա օ զատար մէնտիլ ալընըր, քի պու 3 քերորէ տիր : Պինա՛էն 'ալէյհ հէր պիրի 5 զուրուշա օլտըր հալտէ 15 զուրուշա 3 մէնտիլ ալընա պիլիր :

2. Տէսթէսի 2 զուրուշտան 12 զուրուշա գաճ տէսթէ քեաղըտ ալա պիլիրսին :

3. 24 մէճիտիյէ իլէ հէր սիլիրի 3 մէճիտիյէյէ օլմագ իւղրէ, գաճ զօյուն ալա պիլիրսին :

4. Հէր պիրի 6 մէճիտիյէյէ օլտըղը հալտէ , 12 մէճիտիյէ իլէ գա՞ն սէթրի ալընըր :

5. Հէր պիրի 7 մէճիտիյէլիք մասատան 21 մէճիտիյէ իլէ գա՞ն մասա ալընա պիլիր :

6. 16 մէճիտիյէմ վար , լամպա ալաճաղըմ . հէր պիրինի անճազ 2 մէճիտիյէյէ վերլյօրլար . գա՞ն լամպա ալա պիլիրիմ :

7. 27 մէճիտիյէ իլէ , պէհէրի 3 մէճիտիյէլիք սանտալետան գա՞ն ատէտ ալընա պիլիր :

8. 24 պաթման եաղ իչիւն՝ հէր պիրի 3 պաթման ալըր գա՞ն տէսթի լաղըմ կէլիր :

9. 27 օղգա տէմիրտէն , պէհէրի 9 օղգա աղըրլըզտա գա՞ն կիւլլէ եափըլըր :

10. 15 օղգա սիրքէ՝ 3 օղգալըզ շիշէլէրտէն գա՞ն շիշէ տօլտուրուր :

11. Հէր պիրի 2 տիրհէմ օլարազ , 20 տիրհէմ գուրշուտան գա՞ն կիւլլէ տէօքիւլէ պիլիր :

12. 21 էօլչէք տարը հէր պիրի իւն էօլչէք ալըր թօրպալարտան գա՞ն թօրպայա գօնուլուր :

Ե. 1. Մինաս հէր պիրի 10 փարայա 7 փօրթուգալ ալտը , լէ եանընտա տահա 15 փարասը գալտը . փօթուգալը ալմազտան էվլէլ գա՞ն փարասը վար իտի :

Սո՛ւրէ՛ն է հալլ : Էվլէլա փօրթուգալարըն Քի՛նթ-թինին եէքիւհիւ գա՞ն փարա էթտիյինի պուլմալըյըզ : Պիր փօրթուգալ 10 փարայա իսէ , 7 փօրթուգալ՝ 7 քէրրէ 10 փարա , եա՛նի 70 փարա էտէր . էյէր փօրթուգալա 70 փարա վէրիպ եանընտա տախի 15 փարա գալտը իսէ՝ փարասը 70 գա՛լտ 15

փարա օլմալը , քի 85 էտէր : Իմտի փօրթուգալը ալմագտան էվլէլ 85 փարասը վար խմիշ :

2. Անտոն տէյօր քի՝ հանըմտաքի փարամ իլէ հէր պիրի 10 փարայա 4 արմուտ ալարգտան սօնկրա հանըմտա 5 փարամ գալըր . Անտոնըն գաճ փարասը օլմալը :

3. Դանիէլին 4 թանէ եիրմի փարալըղը վէ 3 պէշ փարալըղը վար . հէփիսի պիրլիքտէ օլարագ գաճ փարասը վար տըր :

4. Արշակըն 37 էլմասը վար իտի , 4 արգատաշընա 7 չէր թանէ վէրտի . գաճ էլմասը գալտըր :

5. Սառա 45 փարայա պիր մագարու իփլիք ալտը , վէ հանընտա տահա պէհէրի 15 փարալըգ իքի քէլէպ իփէք ալաճագ գատար փարասը գալտըր . Սահանըն հէփ փարասը նէ՞ գատար իտի :

6. Մանուէլին 4 թանէ եարըմ մէճիտիյէսի , 2 թանէ չէրէք մէճիտիյէսի , 11 տէ ղուրուշու վար . հէփիսի պիրլիքտէ գաճ ղուրուշը վար :

7. Առաքել հէր պիրի 2 ղուրուշա 8 րիսալէ սաթըն ալտը , վէ հէր պիրինի 4 ղուրուշա սաթտը . պունլարտան գաճ ղուրուշ գաղանտը :

8. Դաւիթին 50 թանէ ճէվլիզի վար . 4 արգատաշընա 9 ար թանէ վէրէճէք օլուր իսէ , հանընտա գաճ ճէվլիզի գալըր :

9. Արշընը 4 ղուրուշա 9 արշըն չալ ալըպ՝ սօնկրա հէփիսինի ալտըղըմտան 12 ղուրուշ ղիյան իլէ սաթմաղա մէճպուր օլտըմ . անը գաճ ղուրուշա սաթտըմ :

10. Յովհաննէսին պիր թանէ ղուրուշըղը վար իտի , անը փէտէրինէ վէրիպ պէտէլինէ 5 փարա-

լըղլար ակտը . դա՞նք թանկ պէշ փարալըգ ակտը :

11. Էմէլիանըն 38 էլմասը վար խտի . 2 սինի ետտի վէ զալանընը տա 4 էր թանկ օլարագ արգա-տաշլարընստաղըթտը . դա՞նք արգատաշընս վէրտի :

12. Սիմոնըն 6 ղուրուշը վար խտի . 2 ղուրուշընս պիր եազը տէֆթէրի , վէ 20 փարասընս պիր հօգգա ակտը , դալան փարասընը տա սօղտուրուպ եիրմի փարալըգ եափտը . դա՞նք թանկ եիրմի փարալըղը օլտու :

13. 15 փարա իլէ հէր պիրի 5 փարալըգ դա՞նք դալէմ ալընըր :

14. Հէր պիրի 8 ղուրուշտան 8 թանկ եարըմ մէճիտիլէ իլէ դա՞նք քիթապ ալա պիլիրսին :

15. 10 ար փարալըգ փօրթուգալտան , 3 եիր-միլիք վէ 2 օնլուգ իլէ դա՞նք փօրթուգալ ալա պիլիրսին :

16. Հէր պիրի 10 փարալըգ փօրթուգալըն պէ-տէլինտէ , հէր պիրի 5 փարալըգ էլմալարտան դա՞նք էլմա ալա պիլիրիմ :

17. Արշընը 3 մէճիտիլէյէ օլան 10 արշըն դու-մաշըն պէտէլինտէ , չիֆթի 5 մէճիտիլէլիք չիղ-մէլէրտէն դա՞նք չիֆթ չիղմէ ալա պիլիրիմ :

18. Բիլէսի 2 մէճիտիլէտէն 18 մէճիտիլէլիք պուղ-տայ սաթըն ալըպ սօնկրա քիլէսինի 3 մէճիտիլէյէ սաթտըմ . դա՞նք քիլէ պուղտայ ակտըմ , վէ դա՞նք մէ-ճիտիլէյէ սաթտըմ :

19. Արշընը 3 մէճիտիլէլիք դումաշտան պիր դաշ արշըն ալըպ պէտէլինէ 24 մէճիտիլէ վէրտիմ , վէ սօնկրա արշընընը 5 մէճիտիլէյէ սաթտըմ . անը դա՞նք մէճիտիլէյէ սաթտըմ :

20. Պիր 'ամէլէ 8 այ իշլէյիպ' 96 մէճիտիյէ ալտը . պէհէր այտա գաճ մէճիտիյէ ալտը , վէ հէր այը տէօրթ հաֆթա ֆարզ էթմէք իւզըէ , պիր հաֆթատա նէ՞ գատար ալտը :

21. 4 ատէմ 48 մէճիտիյէյէ պիր աթ ալտըլար . հէր պիրի միւսավաթ իւզըէ գաճ մէճիտիյէ վէրմէլի :

22. 5 քիշի 75 մէճիտիյէյէ պիր աթ ալըպ' 40 մէճիտիյէյէ սաթտըլար . հէր պիրի գաճ մէճիտիյէ զիյան էյլէտի :

23. Պիր ատէմ քէնտինտէն 48 արշըն ուզագտա օլան տիկէր պիր ատէմին արտընա դօշմաղա պաշլաւը , ֆազաթ կէրիտէքի ատէմ իլէրիտէքինտէն տազիգէտէ 3 արշըն հէր զիյատէ գօշույօր . կէրիտէքի ատէմ գաճ տազիգէտէն օլպիրինէ հէթիշէ պիլիր :

24. 84 օգդա սու ալըր պիր ֆըշըյա՝ պիր պօրու իլէ սա՛աթտա 7 օգդա սու ազըյօր . պու ֆըշը գաճ սա՛աթտան տօլար :

25. Պիր ատէմին 30 կիւնտէ հափտըղը պիր իշի 3 ատէմ գաճ կիւնտէ հափա պիլիր :

26. Կիւնտէ 9 սա՛աթ հօլ եիւրիւյէն պիր քիշի՝ 36 սա՛աթ ուզագտա օլան պիր չէհրէ գաճ կիւնտէ հէթիշի :

27. Պիր ատէմ պիր իշի 48 սա՛աթտա իքմալ էյլէտի . հէվմիյէ 12 սա՛աթ իշլէմիշ ֆարզ օլունսա մէզքիւր իշ գաճ կիւնտէ պիթմիշ տիր :

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ՏԵՐՍ

- Ա. 1. $* \times 6 = 36$: 9. $9 \times * = 81$:
 2. $* \times 8 = 48$: 10. $7 \times * = 63$:
 3. $42 = * \times 7$: 11. $64 = * \times 8$:
 4. $54 = * \times 9$: 12. $72 = * \times 9$:
 5. $* \times 7 = 49$: 13. $6 \times * = 36$:
 6. $* \times 9 = 56$: 14. $7 \times * = 56$:
 7. $8 \times * = 56$: 15. $9 \times * = 54$:
 8. $6 \times * = 54$: 16. $5 \times * = 45$:

- Բ. 1. $81 \div 9 = *$: 7. $45 \div 5 = *$:
 2. $36 \div 4 = *$: 8. $63 \div 9 = *$:
 3. $48 \div 8 = *$: 9. $100 \div 10 = *$:
 4. $72 \div 9 = *$: 10. $24 \div 8 = *$:
 5. $56 \div 8 = *$: 11. $72 \div 8 = *$:
 6. $21 \div 7 = *$: 12. $63 \div 7 = *$:

- Գ. 1. $7 \times 8, + 7, \div 7, \times 4 = *$ քերրէ 6 :
 2. $8 \times 10, - 8, \div 9, \times 6 = *$ քերրէ 4 :
 3. $6 \times 8, - 12, \div 4, \times 2 = *$ քերրէ 3 :
 4. $7 \times 6, + 3, \div 9, \times 6 = *$ քերրէ 5 :
 5. $3 \times 8, + 4, \div 7, \times 3 = *$ քերրէ 2 :
 6. $9 \times 10, - 18, \div 9, \times 6 = *$ քերրէ 4 :

Դ. 1. Գէորգ տաղիդէտէ 90 զըրա՝ մէսաֆէ գաթ՝
 էտէր վէ Սարգիս 96 զըրա՝ մէսաֆէ գաթ՝ էտէրսէ,
 Սարգիս՝ Գէորգտան տաղիդէտէ գա՞ն զըրա՝ զիյառէ
 մէսաֆէ գաթ՝ էտէճէք : 9 տաղիդէտէ գա՞ն զըրա՝
 զիյառէ մէսաֆէ գաթ՝ էթմիշ օլաճադ :

2. Էյէր Շուշան կիւնտէ 9 թանէ միւքեաֆաթ
 նիշանը ալըսդ տա հէր կիւնտէ տախի անլէրին 2 սինի :

դապահաթ իշլէմէքլէ դայպ էտէճէք օլուրա , 8 կիւնիւն նիհայէթինտէ գա՞ն նիշանը օլաճադ :

3. Հէր չուվալը հարըմ մէճիտիյէտէն , 9 չուվալ ճէվիդ գա՞ն մէճիտիյէ էտէր :

4. Օգդասը 10 փարայա 9 օգդա թուլթ սաթսըմ , պէտէլինէ 3 թանէ երիմլիքտէն մա'տա հէփ պէշ փարալըգ ալտըմ . գա՞ն պէշ փարալըգ ալտըմ :

5. Հէր պիրի 10 փարալըգ օլան 6 փօրթուգալըն գըյմէթի հէր պիրի 5 փարալըգ օլան 9 փօրթուգալըն գըյմէթինտէն գա՞ն փարա գիյատէ տիր :

6. Պիր աոէմ պէհէրի 7 մէճիտիյէյէ սայըլան 6 հազըխանէ իլէ 3 տէ նագոտ մէճիտիյէ վէրիպ' պէտէլինէ տուզինասը 9 մէճիտիյէլիք օլան սանտալեա ալտը . գա՞ն տուզինա սանտալեա ալմըշ տըր :

7. Չուվալը 5 մէճիտիյէյէ ուն ալըպ' 8 մէճիտիյէյէ սաթտըղըմաւա 24 մէճիտիյէ գազանտըմ . գա՞ն չուվալ ուն սաթըն' ալտըմ : Հէփիսինէ գա՞ն մէճիտիյէ վէրտիմ :

8. Սըշընընը 5 մէճիտիյէյէ գումաշ սաթըն ալըպ' արշընընը 3 մէճիտիյէյէ սաթտըղըմաւա , 20 մէճիտիյէ գիյան էյլէտիմ . թէքմիլ գումաշը գա՞ն մէճիտիյէյէ ալմըշ խտիմ :

9. Պիրիսի գանթարը 4 մէճիտիյէյէ պիր 'արապա քէօմիւր ալըպ' գանթարը 8 մէճիտիյէյէ սաթմըշ վէ 36 մէճիտիյէ գազանմըշ տըր . թէքմիլ քէօմիւրիւ գա՞ն մէճիտիյէյէ ալտը :

10. Պիրիսինին 12 փարա սէրմայէսի օլուպ պու փարա իլէ թապագասը 2 փարայա քեհաղըտ ալըր , վէ թապագասընը 4 փարայա սաթարագ պէտէլինէ թապագասը 3 փարայա քեհաղըտ ալըր . պունլա-

ընն 6 թապագասընը 3 էր փարայա, վէ պագի-
սինի տէ 2 շէր փարայա սաթար, վէ 4 փարա խարճ
էտիսլ՝ գալան փարա իլէ պէհէրի 6 փարայա փոր-
թուգալ ալըր . փորթուգալարըն 1 ինի վալիտէսինէ
վէրիսլ՝ պագիսինի 8 էր փարայա սաթար . իշպու
փորթուգալար գա՞չ փարա թութար :

11. Պիր 'ամէլէ հաֆթալըղը 9 մէճիտիյէյէ 6 հաֆ-
թա իշ իշէյիսլ՝ ալտըղը փարանըն իւզէրինէ 6 մէ-
ճիտիյէ տահա 'իլաւէ էտէրէք գանթարը 6 մէճի-
տիյէյէ .քէօմիւր ալըր . գա՞չ գանթար քէօմիւր ալտը :
2 գանթարընը քէնտիսի իշիւն պրաղըսլ՝ գալանընըն
գանթարընը 7 մէճիտիյէյէ սաթար . պէտէլինտէ
նագտ 2 մէճիտիյէ իլէ չուվալը 9 մէճիտիյէյէ ուն
ալըր . մէրգուս գա՞չ չուվալ ուն ալմըշ ալըր :

12. Յուլէփ սա'աթտա 3 միլ եօլ կիտէ պիլիւր ,
վէ Յարութիւն սա'աթտա 3 միլ կիտէ պիլիւր : Իքիսի
պիւր եէրտէ տուրուսլ հէման պիւր անտէ հարէքէթլէ
պիլիւր եօդարը օլ պիլիւր աշաղը թարաֆա կիտէճէք
օլուրսա, 9 սա'աթ միւրուրինտէ ալալարընտաքի
մէսաֆէ գա՞չ միլ օլսճադ :

13. Պիրիսինին 37 էլմասը վար իտի . 3 ինի քէն-
տիսի իշիւն ալը դօյուսլ՝ պագիսինի 4 արգատաշընա
միւսսալիճէ թագսիմ էյլէտի . հէր արգատաշը գա՞չ
էլմա ախղ էյլէտի :

14. Պիր եօլտա իքի քիչի հէման պիւր ճիհէթէ
կիտիյօրլար : Սրալարընտաքի մէսաֆէ 40 միլ տիր ,
լաքին արգատաքի իլէրիտէքինտէն կիւնտէ 3 միլ
եօլ զիյատէ կիտէյօր . գա՞չ կիւնտէն իլէրիտէքինէ
եթիշէճէք տիր :

15. Իքի ստէմ պիլիւր իլէրիտէ տիկէրի կէրիտէ

օլարագ հէման պիր եօլտա կէտիյօրլար : Արալա-
րընտաքի մէսաֆէ 60 միլ տիր . իլէրիտէքի հէվմիյէ
38 միլ, կէրիտէքի 44 միլ եօլ կիտէր խէ, գաճ
կիւնտէն կէրիտէքի իլէրիտէքինէ հէթիշլր :

16. Պիր թազը քէնտինտէն 80 զըրա՝ իլէրիտէ
գաչան պիր թիւքիյի գօլալայօր . թիւքի տագիգէտէ
127 զըրա՝, թազը խէ 131 զըրա՝ գօշույօր . գաճ
տագիգէտէն թազը պու թիւքիյէ հէթիշէճէք :

17. 2 արշըն գոււնաշըն ֆի՛աթը 6 մէճիտիյէ օլ-
տըզը հալտէ, 4 արշընընըն ֆի՛աթը նէ՛ գատար
օլուր :

18. 8 գօյոււն 24 մէճիտիյէյէ օլուրսա, 3 իւ գաճ
մէճիտիյէյէ կէվմիշ օլուր :

19. 4 քիլէ արփա 3 աթա պիր գըշ քիֆայէթ
էտէրսէ, 30 աթա պիր գըշ իշիւն գաճ քիլէ արփա
լազըմ օլուր :

20. 3 աթ 2 հաֆթատա 8 էօլչէք արփա հէտի .
40 էօլչէք արփա պոււնլարա գաճ հաֆթա սիւրէճէք :

21. 2 քիշի պիր հաֆթատա 12 մէճիտիյէ սարֆ
էտէրսէ, պու հիսապ իւզըէ 5 հաֆթատա 3 քիշի
իշիւն գաճ մէճիտիյէ լազըմ օլուր :

22. 108 գուրպա սու ալըր պիր սարնըճա 1 սա-
'աթտա 47 գուրպա սու ագարսա, վէ պու սարնըճ-
տան պիր պօրու իլէ տախի պիր սա՛աթտա 38 գուր-
պա սու տըշարըյա ագարսա, պիր սա՛աթտա սար-
նըճտա գաճ գուրպա սու պիրիքիր : Սարնըճ գաճ
սա՛աթտան աօլար :

23. 4 քիշլինին 8 կիւնտէ պիթիրէճէյի պիր խըտ-
մէթի, 4 կիւնտէ պիթիրմէք իշիւն գաճ քիշի լա-
զըմ տըր :

ՕՆ ԵԷՏԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $29 = * \text{ քերրէ } 6 :$

Աւրէի է հաւել: $29 = 4 \text{ քերրէ } 6 \text{ յա վէ } 5 \text{ պաղի } 4 \text{ քերրէ } 6 = 24, \text{ վէ } 24 + 5 = 29 :$

2. $46 = * \text{ քերրէ } 5 :$ 8. $53 = * \text{ քերրէ } 6 :$

3. $31 = * \text{ քերրէ } 9 :$ 9. $27 = * \text{ քերրէ } 8 :$

4. $57 = * \text{ քերրէ } 7 :$ 10. $52 = * \text{ քերրէ } 9 :$

5. $88 = * \text{ քերրէ } 9 :$ 11. $48 = * \text{ քերրէ } 7 :$

6. $61 = * \text{ քերրէ } 8 :$ 12. $69 = * \text{ քերրէ } 9 :$

7. $37 = * \text{ քերրէ } 7 :$ 13. $23 = * \text{ քերրէ } 11 :$

Բ. 1. $42 \div 4 = * :$ 11. $51 \div 8 = * :$

2. $83 \div 9 = * :$ 12. $54 \div 7 = * :$

3. $75 \div 8 = * :$ 13. $97 \div 9 = * :$

4. $24 \div 7 = * :$ 14. $48 \div 7 = * :$

5. $75 \div 9 = * :$ 15. $43 \div 9 = * :$

6. $46 \div 5 = * :$ 16. $43 \div 4 = * :$

7. $23 \div 2 = * :$ 17. $47 \div 8 = * :$

8. $19 \div 8 = * :$ 18. $47 \div 6 = * :$

9. $47 \div 7 = * :$ 19. $63 \div 8 = * :$

10. $39 \div 6 = * :$ 20. $27 \div 5 = * :$

Գ. 1. $5 \times 9, \div 8 = * :$ 7. $9 \times 6, + 10, = * \times 8 :$

2. $4 \times 6, \div 7 = * :$ 8. $4 \times 9, + 17, = * \times 6 :$

3. $5 \times 9, \div 6 = * :$ 9. $7 \times 7, + 13, = * \times 10 :$

4. $8 \times 8, \div 9 = * :$ 10. $9 \times 9, - 43, = * \times 4 :$

5. $7 \times 6, \div 7 = * :$ 11. $4 \times 10, + 23, = * \times 8 :$

6. $9 \times 8, \div 9 = * :$ 12. $6 \times 9, - 19, = * \times 6 :$

Դ. 1. Մովսէսին 35 փարասը վար . հէր պիրի 6 փարալըգ գուրչունն գալէմտէն գա՞ն թանէ ալա պիրի :

Սուրէի է հալլ : Էյէր 6 փարայա 1 գուրչունն գալէմ ալապիրիտէ , 35 փարասըլէ 35 տէ գաչ ալթը վար իտէ օ դատար գուրչունն գալէմ ալապիրի : 35 տէ 6՝ 5 քէրրէ վար վէ 5 տէ պագի գալըր : Իմտի Մովսէս 35 փարասըլէ հէր պիրի 6 փարալըգ գուրչունն գալէմտէն 5 թանէ սլըր , վէ եանընտա տա 5 փարասը գալըր :

2. 85 մէճիտիյէ իլէ պէհէրի 9 մէճիտիյէլիք գա՞ն գոյունն ալընա պիրի :

3. 58 մէճիտիյէ իլէ հէր պիրի 6 մէճիտիյէլիք գա՞ն սապանն ալընա պիրի :

4. 39 մէճիտիյէ իլէ պէհէրի 7 մէճիտիյէլիք գա՞ն շալ իշթիրա էտէ պիրիսին :

5. 29 մէճիտիյէ իլէ 3 էր մէճիտիյէլիք քիթապտանն գա՞ն ճիլտ ալապիրիսին :

6. Պիր մէքթէպին պիր սէնէ իչիւն մաթլուպը 7 մէճիտիյէ օլտըղը հալտէ , 27 մէճիտիյէ իլէ օլ մէքթէպտէ գա՞ն սէնէ օգույա պիրիսին :

7. 39 մէճիտիյէ իլէ հէր պիրի 4 մէճիտիյէլիք գա՞ն շաիգա ալապիրիսին :

8. 50 մէճիտիյէ իլէ պէհէրի 7 մէճիտիյէլիք գա՞ն սէթրի ալապիրիսին :

9. Պիր քիմսէնին 39 մէճիտիյէսի վար իտի . պու փարա իլէ եէթտիյի գատար 5 էր մէճիտիյէլիք գա՞ն իմէ ալտը , վէ եանընտա 5 մէճիտիյէլիք գա՞ն իմէ պէտէլինտէն էքսիք պիր աղ մէճիտիյէսի գալտը , ծնա տա 1 էր մէճիտիյէլիք գա՞ն իմէ ալտը . գա՞ն թանէ 5 մէ-

ճիտիյէլիք, վէ գա՞ն թանէ 1 մէճիտիյէլիք գա՞րմէ
ալտը :

10. Յովհաննէսին 60 փարասը վար խոի . փա-
րասընըն եէթտիյի գատար հէր պիրի 25 փարալըգ
եաղը տէֆթէրի ալտը, գալան փարասընա տա 5 էր
փարալըգ գալէմ ալտը . մէրգու՞մ գա՞ն տէֆթէր, վէ
գա՞ն գալէմ ալտը :

11. Պիր թէրզի 35 մէճիտիյէյ 9 արչըն գաթիֆէ
ալըպ՝ անտէն հէր պիրի 3 էր ըուպ՝ արչընտան օլա-
րագ եէլէքլէր եափտը . գա՞ն եէլէք եափտը :

12. Պիր պայրամ կիւնիւ թովմասըն 65 փարասը
վար խոի . փարասընըն եէթտիյի գատար տէսթէսի
10 փարայա փաթլանղըճ ալտը, եանընտա գալան
փարա իլէ տախի 7 սի պիր փարայա քիրագ ալտը .
թովմաս գա՞ն տէսթէ փաթլանղըճ, վէ գա՞ն թանէ
քիրագ ալտը :

13. Լէոնըն 28 փարասը, Մարգարըն 50 փա-
րասը, Լուտէրին 63 փարասը, վէ Իսահակըն 47
փարասը վար խոի . հէր պիրի փարասընըն եէթտիյի
գատար 8 էր փարալըգ գուրչուն գալէմ ալտը . վէ
արթան փարալարընը տա պիր Փագիր գարըյա վէր-
տիլէր . հէր պիրի գա՞ն գուրչուն գալէմ ալտը : Գա-
րըյա հէր պիրի գա՞ն փարա վէրտի :

14. Յակոբըն 6 փարասը, վէ Յովհաննէսին Յա-
կոբընքինին 8 միսլինտէն 5 զիյատէ փարասը վար .
Յովհաննէս քէնտի փարասըյլէ գա՞ն 10 փարալըգ
տէյիչէ պիլիր :

15. Լուտէրին 7 կիւլլէսի, վէ Եղիանըն Լուտէ-
րինքինին 6 միսլինտէն 15 նօգտան կիւլլէսի վար .
իքիսինին պիրլիքտէ գա՞ն քէրրէ 9 կիւլլէլէրի վար :

16. Սամուէլին 9 փարասը վար, Գարեգինին փարասը իսէ Սամուէլինքինին 8 միսլինտէն 12 փարա նօգսան տըր, Արմենակըն տախի Գարեգինին փարասընտան Սամուէլին փարասընըն 4 միսլի թէնզիլ էտիլի իսէ գալանը գատար փարասը վար. հէր պիրինին գա՞նջ փարասը վար : 6 չար փարալըգ գուշուն գալէմ ալաճագ օլսալար, հէր պիրի գա՞նջ թանէ ալա պիլիլ :

17. Մարիամըն 25 քիթապը, վէ Աննանըն Մարիամընքինտէն 17 նօգսան քիթապը վար. Լուսիանըն քիթապը տա՝ Աննանընքինին 9 միսլինտէն 16 նօգսան տըր. Լուսիա քէնտի քիթապլարընը պիր քիթապլիսանէյէ հէր գաթընը 8 էր թանէ օլարագ տիզտի. քիթապլիսանէնին գա՞նջ գաթընը տօլտուրտը :

ՕՆ ԱԼԵՔԻԶԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Վահիտ ֆարզ օլունան պիր 'ատէտ իքի եա զիյատէ միւսավի գըսմա թագսիմ օլունտըգտա օլ գըսմլարա Կէսր տէնիլիլ :

2. Պիր վահիտ իքի միւսավի գըսմա թագսիմ օլունտըգտա, օլ գըսմլարըն պէհէրինէ Նըսֆ, վէ իւչէ թագսիմ օլունտըգտա պէհէրինէ «Է-ա եախօտ իւչտէ պիր, վէ տէօրտէ թագսիմ օլունտըգտա Դոսա՛ եախօտ տէօրթտէ պիր, վէ պէչէ թագսիմ օլունտըգտա Խոսա՛ եախօտ պէչտէ պիր, վէ ալթըյա թագսիմ օլունտըգտա «Է-դ» եախօտ ալթըյա պիր, վէ եէտիյէ թագսիմ օլունտըգտա «Է-ս» եախօտ եէտիտէ պիր, վէ սէքիղէ թագսիմ օլունտըգտա «Է-ն»

եախօտ սէքիզտէ պիր, վէ աօգուղա թագսիմ օլուն-
տըգտա ըստ եախօտ աօգուղտա պիր, վէ ծնա
թագսիմ օլունտըգտա 'ե-ը եախօտ ծնտա պիր տէ-
նիլիր :

3. Պիր վահիտ պէշ միւսավի գըսմա թագսիմ օ-
լունտըգտա օլ գըսմլարըն պէհէրինէ խումս եախօտ
պէշտէ պիր տէնիլտիյի միսիլիւ, իքի գըսմընա իքի
խումս եախօտ պէշտէ իքի, իւշիւնէ իւշ խումս
եախօտ պէշտէ իւշ, տէօրտիւնէ տէօրթ խումս
եախօտ պէշտէ տէօրթ տէնիլիր : Պիր վահիտ
հէր նէ միգտարա թագսիմ օլունտա պունա գըյաս
օլունտ :

4. Քէսը ըաղամլէ շու սուրէթտէ եազըլըպ օգու-
նուր :

$\frac{1}{2}$, նըսֆ, եախօտ իքիտէ պիր, եախօտ պիր թագ-
սիմ իքի :

$\frac{1}{3}$, սիւլս, եախօտ իւշտէ պիր, եախօտ պիր թագ-
սիմ իւշ :

$\frac{2}{3}$, իքի սիւլս, եախօտ իւշտէ իքի, եախօտ իքի
թագսիմ իւշ :

$\frac{3}{4}$, իւշ ըուպ', եախօտ տէօրթտէ իւշ, եախօտ
իւշ թագսիմ տէօրթ :

$\frac{11}{12}$, ծն իքիտէ ծն պիր, եախօտ ծն պիր թագսիմ
ծն իքի :

$\frac{13}{19}$, ծն աօգուղտա ծն իւշ, եախօտ ծն իւշ թագ-
սիմ ծն աօգուղ :

5. Քէսը ըաղամլէ կէօսթէրիլտիյինտէ խաթթըն
ալթընտա օլան 'ատէտէ ֆաթթէ, վէ իւսթիւնտէ
օլանա «-թէն տէնիլիպ, մախըէճ վահիտին գաշ միւ-
սավի գըսմա թագսիմ օլունտըղընը, վէ սուրէթ

տախի մէղքիւր գըսմլարտան նէ գատար ալընտը-
ղընը կէօսթէրիր :

6. Սուրէթ մախրէճտէն ազ իսէ՝ օլ քէսրէ +է-ր է
հաֆէֆէ տէնիլիր . մէսէլա $\frac{3}{5}$. վէ անա միւսավի , եա-
խօտ անտէն գիյատէ իսէ +է-ր է շար է հաֆէֆէ տէ-
նիլիր . մէսէլա , $\frac{4}{4}$, $\frac{6}{5}$:

7. Քէսր օլմայան 'ատէտէ 'ապէ-ր է սահին տէնիլիր :
'Ատէտ ի սահին իլէ քէսր պուլունտըգտա անա
'ապէ-ր է սահին մա' ել +է-ր տէնիլիր :

Բ. 1. Պիր վահիտ՝ եա'նի պիր 'ատէտ ի սահին
իքի միւսավի գըսմա թագսիմ՝ օլունտըգտա օլ գըսմ-
լարըն պէհէրինէ նէ՝ տէնիլիր :

2. Նըսֆ՝ ըագամիլէ նաճըլ եազըլըր :

3. Նըսֆ հաճըլ նէվ՝ քէսր տիր . քէսր ի հագի-
գի՝ մի , եօզսա քէսր ի զաճր ի հագիգի մի :

4. Պիր վահիտտէ՝ եա'նի պիր 'ատէտ ի սահինտէ
գաճ նըսֆ վար :

5. Իքի 'ատէտ ի սահինտէ գաճ նըսֆ վար :

Սա-րէթ է հալլ : Պիր 'ատէտ ի սահինտէ իքի նըսֆ
օլտըղընտան իքի 'ատէտ ի սահինտէ իքի տէֆա իքի՝
եա'նի տէօրթ նըսֆ պուլունուր :

6. Իքի 'ատէտ ի սահին իլէ պիր նըսֆտա գաճ
նըսֆ վար :

Սա-րէթ է հալլ : Իքի 'ատէտ ի սահինտէ տէօրթ
նըսֆ պուլունտըղընտան , իքի 'ատէտ ի սահին իլէ
պիր նըսֆտա պէշ նըսֆ վար :

7. Օն իքի 'ատէտ ի սահին իլէ պիր նըսֆտա գաճ
նըսֆ վար :

8. Ալթը նըսֆ գաճ վահիտ էտէր :

Սա-րէթ է հալլ : Մատէմ քի իքի նըսֆ պիր վահիտ

էտէր, ալթըտա տախի իւն տէֆ'ա իքի նըսֆ պու-
լունտըղը իչիւն ալթը նըսֆ իւն վահիտ էտէր:

9. Օն իւն նըսֆ գա՞ն վահիտ էտէր:

Գ. 1. Պիր վահիտ իւն միւսաւլի գըսմլարա թագ-
սիմ օլունտըգտա, օլ գըսմլարըն պէհէրինէ նէ՞ տէ-
նիլիր: Ճէվապ. Սիւլս:

2. Իքիսինէ նէ՞ տէնիլիր: Ճ. Իքի սիւլս, եախօտ
իւնտէ իքի:

3. Իքի 'ատէտ ի սահիհտէ գա՞ն սիւլս վար. իւն
'ատէտ ի սահիհտէ գա՞ն. ալթը 'ատէտ ի սահիհտէ
գա՞ն:

4. Իքի 'ատէտ ի սահիհ իլէ պիր սիւլստէ գա՞ն
սիւլս վար. տէօրթ 'ատէտ ի սահիհ իլէ իքի սիւլստէ
գա՞ն. ծն պիր 'ատէտ ի սահիհ իլէ պիր սիւլստէ գա՞ն:

5. Իւն սիւլս գա՞ն վահիտ էտէր. ալթը սիւլս
գա՞ն. եէտի սիւլս գա՞ն. եիրմի պիր սիւլս գա՞ն.
եիրմի իւն սիւլս գա՞ն:

Գ. 1. Իքի 'ատէտ ի սահիհտէ գա՞ն բուպ' վար.
տէօրթ 'ատէտ ի սահիհտէ գա՞ն. ալթը 'ատէտ ի սա-
հիհ իլէ պիր բուպ'տա գա՞ն. սէքիզ 'ատէտ ի սա-
հիհտէ գա՞ն:

2. Տէօրթ բուպ' գա՞ն վահիտ էտէր. սէքիզ բուպ'
գա՞ն. տօգուզ բուպ' գա՞ն. օթուզ պիր բուպ' գա՞ն:

3. Պիր 'ատէտ ի սահիհտէ գա՞ն խուճա վար.
տէօրթ 'ատէտ ի սահիհտէ գա՞ն. սէքիզ 'ատէտ ի
սահիհտէ գա՞ն:

4. Իքի 'ատէտ ի սահիհտէ գա՞ն սիւտս վար. իւն
'ատէտ ի սահիհտէ գա՞ն. տօգուզ 'ատէտ ի սահիհտէ
գա՞ն:

5. Օն տէօրթ բուսլ' գաճ վահիտ էտէր . եիրմի պիր բուսլ' գաճ . օթուղ տօգուղ բուսլ' գաճ . սէք-սէն տէօրթ բուսլ' գաճ :

6. $\frac{11}{10}$ հաճկը նէվ' քէսր տիր , քէսր ի հագիզի մի , եօգսա քէսր ի զայր ի հագիզի մի :

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃԸ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $29 = *$ քէրրէ 6 :

Ճէւադ : $29 = 4 \frac{5}{6}$ քէրրէ 6 :

Իշահ : Օն հէտինճի տէրսին իպթիտասընտա պուսու"ալըն հալլընտա , $29 = 4$ քէրրէ 6 վէ 5 պագի գալըր՝ տէմիշ խտիք : $24 = 4$ քէրրէ 6 , վէ մատէմ քի պիր՝ 6 նըն պիր սիւտսիւ , վէ իքի՝ 6 նըն իքի սիւտսիւ , վէ հաքէզա պէշ՝ ալթընըն պէշ սիւտսիւ տիր , էօյլէ իսէ $25 = 4 \frac{1}{6}$ քէրրէ 6 , վէ $26 = 4 \frac{2}{6}$ քէրրէ 6 , վէ $29 = 4 \frac{5}{6}$ քէրրէ 6 :

2. $46 = *$ քէրրէ 5 : 8. $53 = *$ քէրրէ 6 :

3. $31 = *$ քէրրէ 9 : 9. $27 = *$ քէրրէ 8 :

4. $57 = *$ քէրրէ 7 : 10. $52 = *$ քէրրէ 9 :

5. $88 = *$ քէրրէ 9 : 11. $48 = *$ քէրրէ 7 :

6. $61 = *$ քէրրէ 8 : 12. $69 = *$ քէրրէ 9 :

7. $37 = *$ քէրրէ 7 : 13. $23 = *$ քէրրէ 10 :

- Բ. 1. $42 \div 4 = * :$ 11. $51 \div 8 = * :$
 2. $83 \div 9 = * :$ 12. $54 \div 7 = * :$
 3. $75 \div 8 = * :$ 13. $97 \div 9 = * :$
 4. $24 \div 7 = * :$ 14. $48 \div 7 = * :$
 5. $75 \div 9 = * :$ 15. $43 \div 9 = * :$
 6. $46 \div 5 = * :$ 16. $47 \div 8 = * :$
 7. $23 \div 2 = * :$ 17. $47 \div 6 = * :$
 8. $19 \div 8 = * :$ 18. $63 \div 8 = * :$
 9. $47 \div 7 = * :$ 19. $27 \div 5 = * :$
 10. $39 \div 6 = * :$ 20. $80 \div 9 = * :$

- Գ. 1. $5 \times 9, \div 8 = * :$ 7. $9 \times 6 = * \times 8 :$
 2. $4 \times 6, \div 7 = * :$ 8. $4 \times 9 = * \times 5 :$
 3. $5 \times 9, \div 6 = * :$ 9. $7 \times 7 = * \times 10 :$
 4. $8 \times 8, \div 9 = * :$ 10. $9 \times 9 = * \times 8 :$
 5. $7 \times 6, \div 8 = * :$ 11. $4 \times 10 = * \times 7 :$
 6. $9 \times 8, \div 7 = * :$ 12. $7 \times 8 = * \times 9 :$

Դ. 1. 53 մեծիտիյէ իլէ, չուվալը 6 մեծիտիյէլիք ունտան դա՞չ չուվալ ուն ալընա պիլիր :

Սո՛ւրէի է հալլ: Մատեմ՝ քի 1 չուվալ ուն 6 մեծիտիյէյէ տիր, 53 մեծիտիյէ իլէ, ալթը 53 տէ հէ գատար վար իսէ, օլ գատար չուվալ ուն ալընա պիլիր. վէ մատեմ՝ քի ալթը 53 տէ 8 $\frac{5}{6}$ քէրրէ վար, պինա՞նն 'ալէյհ 53 մեծիտիյէ իլէ չուվալը 6 մեծիտիյէլիք օլան ունտան 8 $\frac{5}{6}$ չուվալ ուն ալընա պիլիր :

2. 68 զուրուչ իլէ օգգասը 8 զուրուչտան դա՞չ օգգա շէքէր ալընա պիլիր :

3. Արշընը 4 մէճիտիյէլիք գումաշտան 31 մէճիտիյէ իլէ գաճի արշըն ալընըր :

4. 29 քիլէ պուղտայ , հէր պիրի 3 քիլէ ալըր գաճի չուվալ տօլտուրըր :

5. Պիր աթ սա'աթտա 7 միլ կիտէրսէ , 33 միլ մէսաֆէյի գաճի սա'աթտա գաթ' էտէր :

6. Հաֆթատա 8 մէճիտիյէ գաղանան պիր ատէմ 78 մէճիտիյէյի գաճի հաֆթատա գաղանա պիլիր :

7. 63 միլ ուղագ պիր լիմանա սա'աթտա 8 միլ եօլ ալան պիր կէմի գաճի սա'աթտան եէթիչէ պիլիր :

8. Այտա 12 մէճիտիյէ գաղանան պիր ատէմ 105 մէճիտիյէյի գաճի այտա գաղանա պիլիր :

9. Արշակ՝ օգգասը 7 ղուրուչլըգ պատէմտէն 25 ղուրուչլըգ պատէմ ալտը . վէ խորէն օգգասը 6 ղուրուչլըգ պատէմտէն Արշակըն փարասընըն 5 միսս լինտէն 67 ղուրուչլ էքսիք փարա իլէ պատէմ ալտը . մէրգումլար գաչաճի օգգա պատէմ սաթըն ալտըլար :

10. Չուվալը 9 մէճիտիյէլիք ունտան , 6 քէրրէ 9 զա՛խտ 4 քէրրէ 7 մէճիտիյէ իլէ գաճի չուվալ ուն ալընա պիլիր :

11. 9 քէրրէ 12 նագըս 23 մէճիտիյէ իլէ չուվալը 7 մէճիտիյէլիք ունտան գաճի չուվալ ուն ալընըր :

12. 8 քէրրէ 7 իլէ 9 քէրրէ 12 մէճիտիյէնին ֆէրգլնտէն 13 զա՛խտ մէճիտիյէ իլէ գանթարը 6 մէճիտիյէլիք քէօմիւրտէն գաճի գանթար քէօմիւր ալընա պիլիր :

13. 6 քէրրէ 9 մէճիտիյէ զա՛խտ 8 քէրրէ 8 մէճիտիյէտէն՝ 7 քէրրէ 3 մէճիտիյէ թարհ վէ 12 մէճիտիյէ լիլավէ իլէ , արշընը 5 մէճիտիյէլիք գումաշտան գաճի արշըն ալընա պիլիր :

14. Եռամուրթանըն 3 իւ 5 փարայա օլտըղը հալտէ, 30 փարա իլէ դա՞ն եռամուրթա ալա պիլիրսին :

15. Պիր առէմ 3 կիւնլիւյիւ 5 մէճիտիյէյէ պիր իշճի թուրթուռ . պու իշճի հաֆթատա 6 կիւն իշլէտիյի հալտէ պիր հաֆթատա դա՞ն մէճիտիյէ ալտը . պիր այը 4 հաֆթա ֆարզ էթսէք պիր այտա դա՞ն մէճիտիյէ ալտը :

16. 5 առէմ շէրաքէթէն 63 մէճիտիյէյէ պիր աթալըպ, անըն իշիւն հաֆթատա 2 մէճիտիյէ մէսարիֆ էտէրէք 8 հաֆթա սօնկրա անը 54 մէճիտիյէյէ սաթալըլար . պու փազարըզտա մէրզումլար նէ՞ դատար զիյան էթտիլէր : Հէր պիրի նէ՞ դատար զիյան էթտի :

ԵԻՐՄԻՆՃԻ ՏԷՐՍ

Ա. Քէսըլէր 'ատատ ը սահիհէ կիպի ճէմ', թարհ, զարպ վէ թագսիմ էտիլէ պիլիր . մէսէլա,
 $2 \text{ կիւն} + 4 \text{ կիւն} = 6 \text{ կիւն}$, տէնիլտիյի կիպի, $\frac{2}{7} + \frac{4}{7} = \frac{6}{7}$, տախի տէնիլիր, վէ 5 օզգա — 3 օզգա = 2 օզգա, տէնիլտիյի կիպի, $\frac{5}{8} - \frac{3}{8} = \frac{2}{8}$, տախի տէնիլիր, վէ 9 քէրրէ 3 արշըն = 27 արշըն տէնիլտիյի կիպի, 9 քէրրէ $\frac{3}{4} = \frac{27}{4}$, տախի տէնիլիր. վէ 6 զուրուշ 24 զուրուշտա 4 քէրրէ պուլունուր, տէնիլտիյի կիպի, $\frac{24}{25}$ տէ $\frac{6}{25}$ տէօրթ քէրրէ պուլունուր տախի տէնիլիր :

Բ. 1. $7 = *$ բուպ :

Սաւէթ ի հալլէ : Մատէմ քի $1 = 4$ բուպ, էօյլէ իսէ 7 եէտի քէրրէ 4 բուպ, եա՛նի 28 բուպ միւսաւլի տիր, քի շէօյլէ եաղըլըր, $7 = \frac{28}{4}$:

2. $9 = *$ նըսֆ :	6. $4 = *$ սիւպ' :
3. $5 = *$ սիւլս :	7. $3 = *$ սիւմն :
4. $8 = *$ խումս :	8. $2 = *$ թուս' :
5. $7 = *$ սիւտս :	9. $6 = *$ 'իւշր :

Գ. 1. $8\frac{4}{5} = *$ խումս :

Սորէն է հալլ : Մատէմ քի $1 = 5$ խումս, էօյլէ իսէ 8' սէքիզ քէրրէ 5 խումսա՝ եա'նի 40 խումսա միւսավի տիր . 40 խումս իլէ 4 խումս միւսավի տիր 44 խումսա . պինա'էն 'ալէյն $8\frac{4}{5} = 4\frac{4}{5}$:

2. $4\frac{3}{4} = *$ ըուպ' :	6. $4\frac{5}{7} = *$ սիւպ' :
3. $6\frac{4}{6} = *$ սիւտս :	7. $6\frac{3}{8} = *$ սիւմն :
4. $2\frac{1}{2} = *$ նըսֆ :	8. $8\frac{5}{9} = *$ թուս' :
5. $8\frac{2}{3} = *$ սիւլս :	9. $8\frac{7}{10} = *$ 'իւշր :

Դ. 1. $\frac{58}{9} = *$ վահիտ :

Սորէն է հալլ : Մատէմ քի 9 թուս' $= 1$, 58 տէ նէ գատար 9 վար իսէ, 58 թուս' օ գատար վահիտէ միւսավի տիր . պինա'էն 'ալէյն $\frac{58}{9} = 6\frac{4}{9}$:

2. $\frac{64}{8} = *$ վահիտ :	7. $\frac{46}{7} = *$ վահիտ :
3. $\frac{27}{3} = *$ վահիտ :	8. $\frac{87}{11} = *$ վահիտ :
4. $\frac{91}{7} = *$ վահիտ :	9. $\frac{104}{12} = *$ վահիտ :
5. $\frac{33}{4} = *$ վահիտ :	10. $\frac{36}{7} = *$ վահիտ :
6. $\frac{67}{9} = *$ վահիտ :	11. $\frac{94}{12} = *$ վահիտ :

Ե. 1. $\frac{9}{11} + \frac{7}{11} = *$:

Սորէն է հալլ : $\frac{9}{11} + \frac{7}{11} = \frac{16}{11}$. վէ մատէմ քի $\frac{11}{11} = 1$, 16 տա նէ գատար 11 վար իսէ, $\frac{16}{11}$ օ գատար վահիտէ միւսավի տիր . պինա'էն 'ալէյն $\frac{9}{11} + \frac{7}{11} = 1\frac{5}{11}$:

$$\begin{array}{ll}
 2. \frac{7}{9} + \frac{4}{9} = * : & 7. \frac{3}{7} + \frac{5}{7} = * : \\
 3. \frac{9}{13} + \frac{11}{13} = * : & 8. \frac{7}{8} + \frac{6}{8} = * : \\
 4. \frac{7}{12} + \frac{11}{12} = * : & 9. \frac{8}{12} + \frac{9}{12} = * : \\
 5. \frac{8}{9} + \frac{6}{9} = * : & 10. \frac{9}{17} + \frac{13}{17} = * : \\
 6. \frac{8}{13} + \frac{7}{13} = * : & 11. \frac{10}{18} + \frac{16}{18} = * :
 \end{array}$$

$$2. 1. 6\frac{4}{5} + 8\frac{3}{5} = * :$$

Արեւիկի հաւել. $6\frac{4}{5} + 8 = 14\frac{4}{5}$, չէ $14\frac{4}{5} + \frac{3}{5} = 14\frac{7}{5} = 15\frac{2}{5}$:

Արեւիկի հաւել. $6 + 8 = 14$. $\frac{4}{5} + \frac{3}{5} = 1\frac{2}{5}$, չէ $14 + 1\frac{2}{5} = 15\frac{2}{5}$. պինա՞ն 'ալէյն $6\frac{4}{5} + 8\frac{3}{5} = 15\frac{2}{5}$:

$$\begin{array}{ll}
 2. 9\frac{4}{7} + 6\frac{5}{7} = * : & 6. 8\frac{9}{10} + 7\frac{5}{10} = * : \\
 3. 8\frac{8}{9} + 4\frac{7}{9} = * : & 7. 5\frac{2}{3} + 7\frac{2}{3} = * : \\
 4. 4\frac{8}{11} + 2\frac{6}{11} = * : & 8. 8\frac{4}{5} + 2\frac{3}{5} = * : \\
 5. 5\frac{17}{20} + 8\frac{18}{20} = * : & 9. 5\frac{7}{8} + 6\frac{4}{8} = * :
 \end{array}$$

$$Է. 1. 6\frac{7}{8} - 3\frac{5}{8} = * :$$

Արեւիկի հաւել. $6\frac{7}{8} - 3 = 3\frac{7}{8}$, չէ $3\frac{7}{8} - \frac{5}{8} = 3\frac{2}{8}$.
պինա՞ն 'ալէյն $6\frac{7}{8} - 3\frac{5}{8} = 3\frac{2}{8}$:

$$\begin{array}{ll}
 2. 8\frac{6}{7} - 2\frac{1}{7} = * : & 5. 16\frac{4}{5} - 9\frac{3}{5} = * : \\
 3. 14\frac{8}{9} - 7\frac{4}{9} = * : & 6. 15\frac{13}{21} - 4\frac{2}{21} = * : \\
 4. 18\frac{7}{12} - 4\frac{5}{12} = * : & 7. 38\frac{43}{75} - 29\frac{37}{75} = * :
 \end{array}$$

$$Ը. 1. 1 - \frac{7}{12} = * :$$

Արեւիկի հաւել. $1 = \frac{12}{12}$, չէ $\frac{12}{12} - \frac{7}{12} = \frac{5}{12}$:

$$\begin{array}{ll}
 2. 1 - \frac{8}{9} = * : & 5. 1 - \frac{7}{8} = * : \\
 3. 1 - \frac{6}{8} = * : & 6. 1 - \frac{16}{17} = * : \\
 4. 1 - \frac{13}{15} = * : & 7. 1 - \frac{23}{24} = * :
 \end{array}$$

Թ. 1. $8 - \frac{9}{20} = *$:

Սորէն է հաւել: Մատենքի $8 = 7 \frac{20}{20}$, $8 - \frac{9}{20} = 7 \frac{20}{20} - \frac{9}{20} = 7 \frac{11}{20}$:

2. $4 - \frac{9}{10} = *$:

5. $3 - \frac{5}{7} = *$:

3. $56 - \frac{3}{28} = *$:

6. $8 - \frac{2}{11} = *$:

4. $24 - \frac{15}{49} = *$:

7. $9 - \frac{5}{8} = *$:

Ժ. 1. $8 \frac{7}{20} - \frac{13}{20} = *$:

Սորէն է հաւել: Մատենքի $8 \frac{7}{20} = 7 + 1 \frac{7}{20} = 7 \frac{27}{20}$.
 պինսէն 'ալէյհ $8 \frac{7}{20} - \frac{13}{20} = 7 \frac{27}{20} - \frac{13}{20} = 7 \frac{14}{20}$:

2. $4 \frac{1}{3} - \frac{2}{3} = *$:

7. $4 \frac{17}{40} - \frac{33}{40} = *$:

3. $16 \frac{3}{8} - \frac{7}{8} = *$:

8. $21 \frac{4}{11} - \frac{8}{11} = *$:

4. $14 \frac{5}{9} - \frac{8}{9} = *$:

9. $48 \frac{1}{13} - \frac{12}{13} = *$:

5. $14 \frac{3}{7} - \frac{5}{7} = *$:

10. $38 \frac{21}{5} - \frac{59}{5} = *$:

6. $9 \frac{8}{25} - \frac{13}{25} = *$:

11. $40 \frac{11}{18} - 32 \frac{15}{18} = *$:

ԺԱ. 1. $23 \frac{5}{13} - 16 \frac{9}{13} = *$:

Սորէն է հաւել: $23 \frac{5}{13} = 22 \frac{18}{13}$, Վէ $22 \frac{18}{13} - 16 \frac{9}{13} = 6 \frac{9}{13}$:

2. $9 \frac{1}{6} - 7 \frac{5}{6} = *$:

6. $23 \frac{4}{11} - 13 \frac{9}{11} = *$:

3. $4 \frac{3}{10} - 2 \frac{8}{10} = *$:

7. $8 \frac{2}{7} - 3 \frac{11}{7} = *$:

4. $16 \frac{4}{12} - 5 \frac{7}{12} = *$:

8. $64 \frac{1}{3} - 8 \frac{2}{3} = *$:

5. $43 \frac{2}{9} - 17 \frac{5}{9} = *$:

9. $23 \frac{1}{4} - 8 \frac{3}{4} = *$:

ԺԲ. 1. Գէորգ պիր էլմանըն $\frac{3}{8}$ իւնիւ (տէքիզտէ իւշիւնիւ՝ տէյերէք օգու.) Յակորա, վէ $\frac{2}{8}$ սինի Յովսէփէ վէրիպ՝ պաղիսինի տէ քէնտիսի եէտի . Գէորգ էլմանըն գաճ սիւմնիւնիւ եէմիշ տիր :

2. Սարգիս պէօյիւրթլէն տէվչիրիպ իւճրէթ օլաւրազ $\frac{3}{4}$ մէճիտիյէ ալտը, թուրթ տէվչիրիպ $\frac{2}{4}$ մէճի-

տիցէ ալտը , վէ $\frac{3}{4}$ մէծիտիցէ տէ քերազ տէվչիրիս
գազանտը . Սարգիս նէ՞ գատար մէծիտիցէ գազան-
մըչ օլտու :

3. $8\frac{2}{5} + 5\frac{4}{5} + 3\frac{3}{5} + 7\frac{3}{5}$ ըն հասըլը ճէմ'ի $24\frac{4}{5}$ տէն
պէօյլըք մի , եօդաս քիւչիլըք մի :

4. $8\frac{4}{5}$ տէօնիւմ պիր արազլինին $5\frac{8}{9}$ տէօնիւմ
պիր զըսմը սաթըլտը . դա՞չ տէօնիւմիւ պագի գալտը :

5. Մանուկ փարասընըն $\frac{5}{12}$ ինի (օն իքիտէ պէ-
չինի՝ տէյէրէք օգու ,) վէրիս պիր միգտար արազլի ,
վէ $\frac{5}{12}$ ինի տահա վէրիս պիր աթ սաթըն ալմըչ .
եանընտա փարասընըն նէ՞ գատար զըսմը գալմըչ
տըր :

6. Իսհագ 3 սէփէթ իւզիւմ ալտը . իլքի $3\frac{7}{8}$ օգ-
գա , իքինճիսի $2\frac{1}{6}$ օգգա , վէ իւչիւնճիւսիւ $1\frac{1}{6}$
օգգա կէլտի . հէփիսի դա՞չ օգգա տըր :

7. Պիր խանըն $\frac{7}{10}$ սի Սարգիսին , վէ $\frac{2}{10}$ սի Յա-
կոբըն , վէ պագիսի Տիգրանըն տըր . Տիգրանըն հիս-
սէսի նէ՞ գատար տըր :

8. Տիրուհինին փէտէրի քէնտինէ մէծիտիցէին
 $\frac{2}{5}\frac{8}{10}$ ինի , վալիտէսի իսէ $\frac{1}{5}\frac{9}{10}$ ընը վէ պիրատէրի $\frac{1}{5}\frac{2}{10}$ սինի
վէրմիչ , վէ 'ամուճասը տալիս անըն փարասընը 2
մէծիտիցէյէ իպլաղ էթմիչ . 'ամուճասը անա նէ՞ գա-
տար վէրմիչ տիր :

9. Պիր չիֆթճինին $17\frac{4}{3}$ քիլէ պուղտայը անպա-
րընտա , վէ $15\frac{7}{3}$ քիլէ տէ խարմանընտա վար ի-
միչ . ճէմ'էն դա՞չ քիլէ պուղտայը վար իմիչ : Սօնկ-
րա խարմանտան $3\frac{1}{2}\frac{5}{3}$ քիլէսինի անպարա նազլ էյ-
լէմիչ , խարմանտա դա՞չ քիլէսի գալմըչ : Անպարտա
դա՞չ քիլէսի օլմուչ :

10. Պիր ատէմ $11\frac{3}{8}$ մէծիտիցէյէ պիր սէթրի ,

3 $\frac{7}{8}$ մէճիտիցէյէ պիր փանթալօն , վէ 2 $\frac{5}{8}$ մէճիտիցէյէ տէ պիր հէլէք ալըպ՝ պէտէլինէ 20 մէճիտիցէլիք պիր դա՛րմէ վէրմիշ . մէրգոււմ դա՛շ մէճիտիցէ կէրի ալմալը տըր :

ԵՐԻՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $9 \times \frac{6}{7} = * :$

Սորէն է հալ : 9 քերրէ $\frac{6}{7} = \frac{54}{7} = 7 \frac{5}{7} :$

2. $4 \times \frac{6}{12} = * :$

8. $9 \times \frac{7}{8} = * :$

3. $8 \times \frac{4}{5} = * :$

9. $4 \times \frac{9}{12} = * :$

4. $5 \times \frac{8}{9} = * :$

10. $12 \times \frac{9}{11} = * :$

5. $6 \times \frac{11}{12} = * :$

11. $14 \times \frac{6}{7} = * :$

6. $4 \times \frac{8}{9} = * :$

12. $15 \times \frac{8}{13} = * :$

7. $7 \times \frac{11}{12} = * :$

13. $11 \times \frac{7}{12} = * :$

Բ. 1. $6 \times 7 \frac{3}{5} = * :$

Սորէն է հալ : 6 քերրէ $7 \frac{3}{5} = 6$ քերրէ $7 + 6$ քերրէ $\frac{3}{5}$. 6 քերրէ $7 = 42$, 6 քերրէ $\frac{3}{5} = \frac{18}{5} = 3 \frac{3}{5}$, վէ $42 + 3 \frac{3}{5} = 45 \frac{3}{5}$. պինա՛նն 'ալէյ 6 $\times 7 \frac{3}{5} = 45 \frac{3}{5}$:

2. $9 \times 8 \frac{3}{5} = * :$

8. $4 \times 6 \frac{13}{3} = * :$

3. $8 \times 9 \frac{3}{4} = * :$

9. $6 \times 8 \frac{9}{10} = * :$

4. $7 \times 4 \frac{8}{9} = * :$

10. $5 \times 9 \frac{5}{7} = * :$

5. $4 \times 8 \frac{11}{12} = * :$

11. $9 \times 6 \frac{4}{9} = * :$

6. $6 \times 14 \frac{9}{10} = * :$

12. $9 \times 9 \frac{5}{12} = * :$

7. $12 \times 2 \frac{3}{5} = * :$

13. $11 \times 3 \frac{7}{11} = * :$

Գ. 1. $12 \frac{3}{4} = * քերրէ 2 \frac{1}{4} :$

Սորէն է հալ : $12 \frac{3}{4} = \frac{51}{4}$ վէ $2 \frac{1}{4} = \frac{9}{4}$: 51 տէ 9՝ նէ դատար վար իսէ , $\frac{9}{4}$ տախի $\frac{51}{4}$ տէ 0 դատար

քերրէ՝ եա՛նի 5 $\frac{6}{9}$ քերրէ վար . պինա՛նն 'ալէյ 12 $\frac{3}{4}$
 $= 5 \frac{6}{9}$ քերրէ 2 $\frac{1}{4}$:

2. 7 $\frac{1}{2}$ $= *$ քերրէ 1 $\frac{1}{2}$: 5. 9 $\frac{3}{5}$ $= *$ քերրէ 2 $\frac{2}{5}$:

3. 4 $\frac{2}{3}$ $= *$ քերրէ 1 $\frac{2}{3}$: 6. 5 $\frac{8}{9}$ $= *$ քերրէ 7 $\frac{7}{9}$:

4. 8 $\frac{4}{7}$ $= *$ քերրէ 1 $\frac{2}{7}$: 7. 6 $\frac{3}{8}$ $= *$ քերրէ 1 $\frac{5}{8}$:

Դ. 1. 8 $\frac{2}{3}$ $\div$ 3 $= *$:

Սորէն է հալը : 8 $\frac{2}{3}$ $= \frac{26}{3}$, 3 $= \frac{9}{3}$, ի՛նչ $\frac{26}{3} \div \frac{9}{3} = 26 \div 9 = 2 \frac{8}{9}$. պինա՛նն 'ալէյ 8 $\frac{3}{2}$ $\div$ 3 $= 2 \frac{8}{9}$:

2. 7 $\frac{1}{5}$ $\div$ 1 $\frac{4}{5}$ $= *$: 5. 6 $\frac{3}{7}$ $\div$ 1 $\frac{2}{7}$ $= *$:

3. 8 $\frac{3}{4}$ $\div$ 2 $\frac{1}{4}$ $= *$: 6. 8 $\frac{3}{4}$ $\div$ 1 $\frac{3}{4}$ $= *$:

4. 9 $\frac{1}{2}$ $\div$ 3 $\frac{1}{2}$ $= *$: 7. 9 $\frac{1}{8}$ $\div$ $\frac{7}{8}$ $= *$:

Ե. 1. Արշընը 9 $\frac{4}{7}$ մէճիտիյէտէն 7 արշըն գումաւըն ֆիյ՛սթը դա՛ն մէճիտիյէ էտէր :

2. Պիր ատէմ քիլէսի 4 $\frac{2}{3}$ մէճիտիյէյ 6 քիլէ պուղտայ վէրիպ՝ պէտէլինէ պաթմանը 7 ղուրուչա պալ ալար . դա՛ն պաթման պալ ալար :

3. Չուվալը 3 $\frac{3}{4}$ մէճիտիյէլիք 8 չուվալ ուն իլէ արշընը 3 մէճիտիյէլիք գումաշտան դա՛ն արշըն աւընա պիլիր :

4. Թուլումը 4 $\frac{4}{6}$ մէճիտիյէյ 9 թուլում փէյնիր վէրիպ՝ պէտէլինէ չուվալը 7 մէճիտիյէյ ուն ալարմ . դա՛ն չուվալ ուն ալարմ :

5. 5 $\frac{1}{7}$ մէճիտիյէ իլէ , պէհէրի $\frac{4}{7}$ մէճիտիյէ գըյ-մէթինտէ օլան չէֆթալի աղաճընտան դա՛ն աղաճ ալընա պիլիր :

6. Բէլէպի $\frac{3}{5}$ ղուրուչա օլտըղը հալտէ , 6 $\frac{2}{5}$ ղուրուչ իլէ դա՛ն քէլէպ իփէք ալա պիլիրսին :

7. $8 \frac{3}{7}$ քիլէ պատէմ, պէհերի $\frac{6}{7}$ քիլէ ալըր գաճ
Թորպա տօլտուրում :

8. Քիլէսի $\frac{4}{5}$ մէճիտիյէյէ 6 $\frac{2}{5}$ մէճիտիյէլիք տարը
սաթըն ալտըմ . գաճ քիլէ սաթըն ալտըմ : Ալտը-
ղըմ տարըյը 1 $\frac{1}{5}$ քիլէլիք Թորպալարա գօյտըմ . գաճ
Թորպա տօլտուրում :

9. Պիր պաղչէվան սանտըղը 1 $\frac{6}{7}$ մէճիտիյէյէ 5
սանտըգ էլմա վէրիպ՝ պէտէլինէ պաթմանը 1 $\frac{1}{7}$ մէ-
ճիտիյէլիք եաղ ալտը . գաճ պաթման եաղ ալտը :

10. Հէր պիրի 2 $\frac{3}{8}$ մէճիտիյէլիք 3 քիթապ ալա-
ճաղըմ . պէտէլինէ օգդասը 1 $\frac{2}{8}$ մէճիտիյէլիք չայ-
տան գաճ օգդա վէրմէլի իմ :

11. Պիր չիֆթճինին 12 $\frac{2}{3}$ քիլէ չալտարը օլուպ՝
2 $\frac{2}{3}$ քիլէսինի սարֆ էթտիքտէն սօնկրա դալանընը,
քիլէսինի $\frac{7}{9}$ մէճիտիյէյէ սաթըպ՝ պէտէլինէ արչընը
 $\frac{8}{9}$ մէճիտիյէլիք գոլմաչ ալտը . գաճ արչըն գոլմաչ
ալտը :

12. Չուվալը 7 $\frac{4}{9}$ մէճիտիյէյէ 8 չուվալ ուն ա-
լըպ պէտէլինէ քիլէսի 4 $\frac{1}{9}$ մէճիտիյէյէ 12 քիլէ պուղ-
տայ, վէ պագիսինէ տէ սանտըղը 2 $\frac{5}{9}$ մէճիտիյէյէ
էլմա վէրտիմ . գաճ սանտըգ էլմա վէրտիմ :

13. Յովսէփին 3 $\frac{5}{6}$ մէճիտիյէսի վար, վէ Թովմա-
սըն տա պունուն 7 միալինտէն 4 $\frac{1}{6}$ հօգսան մէճի-
տիյէսի վար . Թովմասըն գաճ մէճիտիյէսի վար :

14. Մարտիրոս՝ քիլէսի $\frac{3}{5}$ մէճիտիյէյէ 8 $\frac{4}{5}$ մէճի-
տիյէլիք տարը ալտը . գաճ քիլէ տարը ալտը, Կիւն-
տէ 1 $\frac{1}{3}$ քիլէսինի սարֆ էյլէտիյի հալտէ, մէղքիւր
տարըյը գաճ կիւնտէ սարֆ էտէճէք տիր :

ԵԻՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. 1 ին 5 է նիսպէթի նէ՞ տիր :

ձէւաւ : 5 քէրրէ 1 = 5 օլաղղընտան 1՝ 5 ին պիր
խոււմսը տըր :

2. 1 ին 7 յէ նիսպէթի նէ՞ տիր :

3. 1 ին 2 յէ նիսպէթի նէ՞ տիր :

4. 1 ին 9 ա նիսպէթի նէ՞ տիր :

5. 1 ին 10 ա նիսպէթի նէ՞ տիր :

6. 1 ին 8 է նիսպէթի նէ՞ տիր :

7. 1 ին 3 է նիսպէթի նէ՞ տիր :

Բ. 1. 3 իւն 8 է նիսպէթի նէ՞ տիր :

Սաւրէթ է հալլ : Մատէմ քի 1 ին 8 է նիսպէթի $\frac{1}{8}$
տիր, 3 իւն 8 է նիսպէթի $\frac{3}{8}$ տիր :

2. 7 ին 12 յէ նիսպէթի նէ՞ տիր :

3. 4 իւն 9 ա նիսպէթի նէ՞ տիր :

4. 2 ին 7 յէ նիսպէթի նէ՞ տիր :

5. 9 ըն 10 ա նիսպէթի նէ՞ տիր :

6. 10 ըն 9 ա նիսպէթի նէ՞ տիր :

7. 5 ին 12 յէ նիսպէթի նէ՞ տիր :

8. 11 ին 13 է նիսպէթի նէ՞ տիր :

9. 5 ին 8 է նիսպէթի նէ՞ տիր :

10. 8 ին 5 է նիսպէթի նէ՞ տիր :

Գ. 1. $\frac{2}{7}$ իւն $\frac{5}{7}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :

Սաւրէթ է հալլ : 2 ին 5 է նէ՞ նիսպէթի վար իտէ,
 $\frac{2}{7}$ իւն տալթի $\frac{5}{7}$ է հէման օ նիսպէթի վար . պինա՞ն
՝ ալէյհ $\frac{2}{7}$ իւն $\frac{5}{7}$ է նիսպէթի $\frac{2}{5}$ տըր :

2. $\frac{3}{9}$ ըն $\frac{4}{9}$ ա նիսպէթի նէ՞ տիր :
3. $\frac{5}{8}$ իւն $\frac{6}{8}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :
4. $\frac{5}{6}$ իւն $\frac{4}{6}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :
5. $\frac{3}{8}$ իւն $\frac{5}{8}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :
6. $\frac{3}{5}$ ըն $\frac{4}{5}$ ա նիսպէթի նէ՞ տիր :
7. $\frac{7}{10}$ իւն $\frac{9}{10}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :

Դ. 1. $10 \frac{1}{3}$ իւն $2 \frac{2}{3}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :

Սորէն է հալլ : $10 \frac{1}{3} = 3 \frac{1}{3}$ վէ $2 \frac{2}{3} = \frac{8}{3}$: $3 \frac{1}{3}$ իւն $\frac{8}{3}$ է հէման օ նիսպէթի վար տըր . պինա՞նն 'ալէյ $10 \frac{1}{3}$ իւն $2 \frac{2}{3}$ է նիսպէթի $3 \frac{1}{3}$ տիր , հախօտ $10 \frac{1}{3} = 3 \frac{7}{8}$ քէրէ $2 \frac{2}{3}$:

2. $2 \frac{1}{2}$ ըն $4 \frac{1}{2}$ ա նիսպէթի նէ՞ տիր :
3. $7 \frac{1}{7}$ իւն $2 \frac{2}{7}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :
4. $2 \frac{5}{8}$ իւն $9 \frac{3}{8}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :
5. 1 ին $\frac{4}{5}$ ա նիսպէթի նէ՞ տիր :
6. 1 ին $\frac{2}{3}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :
7. 1 ին 3 է նիսպէթի նէ՞ տիր :
8. $5 \frac{2}{3}$ իւն $8 \frac{1}{3}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :
9. $4 \frac{4}{7}$ իւն $11 \frac{1}{7}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :
10. $3 \frac{1}{4}$ ըն $5 \frac{1}{4}$ ա նիսպէթի նէ՞ տիր :
11. $4 \frac{2}{3}$ իւն $9 \frac{1}{3}$ է նիսպէթի նէ՞ տիր :

Ե. 1. 4 արշընըն ֆիյ՞աթընըն 7 արշընըն ֆիյ՞աթընա նիսպէթի նէ՞ տիր :

Ճէվապ : 4 իւն 7 յէ օլան նիսպէթի կիպի տիր , եա՛նի $\frac{4}{7}$ տիր :

2. 4 տէօնիւմիւն ֆիյ՞աթընըն 7 տէօնիւմիւն ֆիյ՞աթընա նիսպէթի նէ՞ տիր :

3. $\frac{2}{7}$ հիսսէնին $\frac{3}{7}$ հիսսէյէ նիսպէթի նէ՞ տիր :
 4. $\frac{4}{9}$ հիսսէնին $\frac{8}{9}$ հիսսէյէ նիսպէթի նէ՞ տիր :
 5. $\frac{3}{4}$ հիսսէնին 1 հիսսէյէ նիսպէթի նէ՞ տիր :
 6. $\frac{5}{7}$ հիսսէնին 1 հիսսէյէ նիսպէթի նէ՞ տիր :
 7. 1 հիսսէնին $\frac{3}{5}$ հիսսէյէ նիսպէթի նէ՞ տիր :

8. $\frac{3}{4}$ ըն ֆիյ՝աթընըն 1 ին՝ եա՛նի պիր պիւթիւ-
 նիւն ֆիյ՝աթընա նիսպէթի նէ՞ տիր :

9. Գէորգ վէ Յովհաննէս պիրլիքտէ 8 էլմա ալ-
 տըլար . պուսուռն Յ ինի Գէորգ ալտը . էլմանըն փա-
 րասընը նէ՞ նիսպէթլէ վէրմէլի տիրլէր :

10. Ռուբէն, Աբրահամ վէ Յակոբ 25 փօրթու-
 դալ ալտըլար . անլէրին 7 սինի Ռուբէն, 6 սընը Աբ-
 րահամ վէ պագիսինի Յակոբ ալտը . փօրթուդալըն
 փարասընը նէ՞ նիսպէթլէ վէրմէլի տիրլէր :

ԵՒՐՄԻ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. 63 իւն $\frac{1}{9}$ ը դա՞ն տըր :

Ճէւապ : 63 իւն $\frac{1}{9}$ ը 7 տիր, չիւնքի 7 քէրրէ 9 = 63 :

2. 24 իւն $\frac{1}{3}$ իւ դա՞ն տըր : 5. 42 նին $\frac{1}{6}$ իւ դա՞ն տըր :

3. 25 ին $\frac{1}{5}$ ը դա՞ն տըր : 6. 48 ին $\frac{1}{8}$ իւ դա՞ն տըր :

4. 49 ըն $\frac{1}{7}$ իւ դա՞ն տըր : 7. 81 ին $\frac{1}{9}$ ը դա՞ն տըր :

Բ. 1. 72 նին $\frac{3}{8}$ իւ դա՞ն տըր :

Սաւրէն ի հալլ : 72 նին $\frac{1}{8}$ = 9 օլտըղընտան $\frac{3}{8}$ իւ
 3 քէրրէ 9 տըր . պինա՞ն 'ալէյհ 72 նին $\frac{3}{8}$ իւ 27 տիր :

2. 40 ըն $\frac{4}{5}$ ը դա՞ն տըր : 6. 80 ին $\frac{2}{10}$ իւ դա՞ն տըր :

3. 18 ին $\frac{2}{3}$ իւ դա՞ն տըր : 7. 72 նին $\frac{7}{9}$ ը դա՞ն տըր :

4. 48 ին $\frac{5}{8}$ իւ դա՞ն տըր : 8. 36 նըն $\frac{5}{9}$ ը դա՞ն տըր :

5. 56 նըն $\frac{7}{8}$ իւ դա՞ն տըր : 9. 54 իւն $\frac{5}{6}$ իւ դա՞ն տըր :

Դ. 1. $4\frac{2}{3}$ քերրէ 9 գաճ էտէր :

Սորէն է հալւ. 4 քերրէ $9 = 36$. 9 ըն $\frac{1}{3}$ իւ $= 3$,
 վէ $\frac{2}{3}$ իւ $= 2$ քերրէ 3 , եախօտ 6 . $36 + 6 = 42$.
 պինա՛ն Են 'ալէյ, $4\frac{2}{3}$ քերրէ $9 = 42$:

2. $7\frac{1}{2}$ քերրէ 6 գաճ էտէր :

3. $9\frac{3}{4}$ քերրէ 8 գաճ էտէր :

4. $8\frac{4}{5}$ քերրէ 10 գաճ էտէր :

5. $6\frac{2}{3}$ քերրէ 9 գաճ էտէր :

6. 54 իւն $\frac{5}{9}$ ը $= *$ քերրէ 3 :

7. 42 նին $\frac{6}{7}$ իւ $= *$ քերրէ 9 :

8. 40 ըն $\frac{3}{8}$ իւ $= *$ քերրէ 7 :

9. $8\frac{2}{3}$ քերրէ $9 = *$ քերրէ 10 :

10. 30 ըն $\frac{4}{5}$ ը $+ 56$ նւն $\frac{2}{7}$ իւ $= *$ քերրէ 5 :

11. 45 ին $\frac{5}{9}$ ը $+ 25$ ին $\frac{4}{5}$ ը $= *$ քերրէ 9 :

12. 49 ըն $\frac{4}{7}$ իւ $+ 36$ նւն $\frac{2}{3}$ ը $= *$ քերրէ 6 :

13. 72 նին $\frac{3}{8}$ իւ $+ 63$ իւն $\frac{3}{9}$ ը $= *$ քերրէ 9 :

Դ. 1. 8 թասվիր 72 ղուրուշա օլտըղը հալտէ ,
 5 թասվիր գաճ ղուրուշ էտէր :

Սորէն է հալւ. 8 թասվիր 72 ղուրուշա օլտըղը
 հալտէ , 1 թասվիրին ֆիյ"աթը 72 ղուրուշըն $\frac{1}{8}$ իւ
 եա'նի 9 ղուրուշ օլուր . վէ 5 թասվիրին ֆիյ"աթը
 5 քերրէ 9 , եա'նի 45 ղուրուշ օլուր :

2. 7 դօյուն 49 մէճիտիյէյէ օլտըղը հալտէ , 3
 դօյուն գաճ մէճիտիյէ էտէր :

3. 7 օգգա էթ 14 ղուրուշա օլտըղը հալտէ , 8
 օգգասը գաճ ղուրուշ էտէր :

4. Պիր ատէմին 30 մէճիտիյէսի օլուալ՝ անըն $\frac{5}{6}$ իւ
 իւէ 8 արշըն գումաշ սաթըն ալտը . գումաշըն ար-
 շընընը գաճ մէճիտիյէյէ ալմըշ տըր :

5. Պիր ատէմին 40 արշընն չուգասը օլուպ՝ անըն $\frac{3}{5}$ ընը 24 մէճիտիյէյէ սաթսը . արշընընը գաչա՞ սաթմըշ տըր :

6. Պիր ատէմին 42 չուվալ ունը օլուպ՝ չուվալը 6 միճիտիյէյէ օլարադ $\frac{2}{7}$ իւնիւ սաթսը . գա՞չ մէճիտիյէ պսը :

7. Պիր չօճուղըն 63 ճէվիղի օլուպ , անըն $\frac{4}{7}$ իւնիւ 6 արգատաշընա միւսավիճէ թաղսիմ էյլէտի . հէր պիրինէ գա՞չ ճէվիղ վէրտի :

8. 4 արշընն գումաշ 12 մէճիտիյէյէ օլտըղը հալտէ , 3 արշընը գաչա՞ կէլիր :

9. 5 փօրթուգալ 25 փարայա օլտըղը հալտէ , 3 իւ գա՞չ փարայա կէլիր :

10. 3 փօրթուգալ 15 փարայա օլտըղը հալտէ , 7 փօրթուգալ գա՞չ փարա էտէր :

11. Գումաշըն 3 թօփու 12 մէճիտիյէյէ օլտըղը հալտէ , 10 թօփու գա՞չ մէճիտիյէյէ կէլիր :

12. 7 պաթման ուն 14 ղուրուշա օլտըղը հալտէ , 9 պաթման ուն գա՞չ ղուրուշ էտէր :

13. 5 Փըշը թէրէ եաղընը 40 մէճիտիյէյէ սաթըյօրլար . 3 Փըշըսընա գա՞չ մէճիտիյէյէ վէրմէլի իմ :

14. 2 ատէմին 6 կիւնտէ պիթիրէ պիլտիյի պիր իշի 4 ատէմ գա՞չ կիւնտէ պիթիրէ պիլիր :

15. 3 քիշինին 12 կիւնտէ եափա պիլտիյի պիր իշի 4 ատէմ գա՞չ կիւնտէ եափա պիլիր :

16. Արշընը 54 փարալըդ պէզին $\frac{5}{8}$ արշընը գա՞չ փարայա կէլիր :

17. Տէօնիւմիւ 108 մէճիտիյէլիք պիր արաղինին $\frac{5}{9}$ տէօնիւմիւ գա՞չ մէճիտիյէյէ կէլիր :

18. Չուվալը 8 մէճիտիյէլիք ունին 5 $\frac{3}{4}$ չուվալը
նէ՞ գատար էտէր :

19. Արչընը 32 փարալըգ տիւպէնտին 3 $\frac{5}{8}$ ար-
չընը գա՞ն փարայա կէլիր :

20. 9 գավանօղ թէրէ եազը 81 օգգա կէլտիյի
հալտէ, 4 $\frac{2}{3}$ գավանօղ նէ՞ կէլիր :

21. Պիր ատէմ այտա 28 մէճիտիյէ գազանտըղը
հալտէ, 5 $\frac{3}{4}$ այտա գա՞ն մէճիտիյէ գազանըր :

22. Պէհէրի 2 փարալըգ 28 եռւմուրթա իլէ, հէր
պիրի 8 փարալըգ փօրթուգալտան գա՞ն փօրթու-
գալ ալա պիլիրսին :

23. Յովհաննէս 7 սա'աթտա 63 ղուրուչ գազան-
տըղը հալտէ, քիլէսի 80 ղուրուչլըգ պուղտայտան
6 $\frac{4}{5}$ քիլէ ալաճադ գատար փարա գազանա պիլմէք
իչիւն գա՞ն սա'աթ իչլէմէլի տիր :

24. Վրդանէսին 7 $\frac{2}{3}$ տէօնիւմիւք պիր արազի-
սի վար . Պետրոսըն արազիսի տէ Վրդանէսինքի-
նին 6 միսլինտէն 6 տէօնիւմ նօգսան տըր . Մար-
տիրոսըն արազիսի տէ Պետրոսընքինին $\frac{1}{5}$ ընտէն
5 $\frac{1}{5}$ տէօնիւմ զիյատէ տիր . պոււլարըն հէր պիրի-
նին գաչա՞ր տէօնիւմ արազիսի վար : Ճիւմլէսինին
արազիսի գա՞ն տէօնիւմ տիր :

25. Պէն 6 $\frac{7}{8}$ մէճիտիյէ գազանտըմ . Սամուէլ պէ-
նիւմ գազանտըղըմըն 5 միսլինտէն 20 $\frac{3}{8}$ մէճիտիյէ
նօգսան գազանտը , վէ Միհրան իքիմիլին գազան-
տըղընըն իքի միսլինի գազանտը . Միհրան նէ՞ գա-
տար գազանտը :

ԵՒՐՄԻ ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. 3 իւն $\frac{1}{4}$ ը նէ՞ տիր :

Սորէն է հալը : 3 իւն $\frac{1}{4}$ ը 1 ին $\frac{3}{4}$ ը, եախօտ $\frac{3}{4}$ տըր, զիրա եէքտիկէրինէ միւսաւի 3 նէսնէ՝ 4 միւսաւի զըսմա թագսիմ էտիլէճէք օլսա, օլ զըսմլարըն պիրիսի օլ նէսնէլէրին պիրինին $\frac{3}{4}$ ընա միւսաւի օլաճագ տըր :

 Իշահ : Սօլ թարաֆտա կէօսթէրիլ-տիյի իւզրէ, 3 միւսաւի խաթթ չէքիպ անլերի 4 էր միւսաւի զըսմլարա թագսիմ էյլէտիյիմիպտէ պիր խաթթըն $\frac{3}{4}$ ը 3 խաթթըն $\frac{1}{4}$ ընա միւսաւի օլտըղը աշիքեար տըր :

2. 7 նին $\frac{1}{8}$ իւ նէ՞ տիր : 5. 1 ին $\frac{1}{7}$ իւ նէ՞ տիր :3. 3 իւն $\frac{1}{5}$ ը նէ՞ տիր : 6. 5 ին $\frac{1}{6}$ իւ նէ՞ տիր :4. 3 իւն $\frac{1}{5}$ ը նէ՞ տիր : 7. 4 իւն $\frac{1}{8}$ իւ նէ՞ տիր :

Բ. Պալատէքի միսալլէրտէն անկլաշըլըր քի 1 ին $\frac{3}{5}$ ը 3 իւն $\frac{1}{5}$ ընա, վէ 1 ին $\frac{7}{9}$ ը 7 նին $\frac{1}{9}$ ընա միւսաւի տիր . պինա՞էն 'ալէյհ հէր հանկի պիր 'ատէտին $\frac{3}{5}$ ը օլ 'ատէտին $\frac{1}{5}$ ընըն 3 քէրրէսինէ, եախօտ օլ 'ատէտին 3 քէրրէսինին $\frac{1}{5}$ ընա միւսաւի տիր . հէր հանկի պիր 'ատէտին $\frac{8}{9}$ ը օլ 'ատէտին $\frac{1}{9}$ ընըն 8 քէրրէսինէ, եախօտ օլ 'ատէտին 8 քէրրէսինին $\frac{1}{9}$ ընա միւսաւի տիր : Սա՞իր 'ատէտէր պունա զըյաս օլունա :

1. 5 ին $\frac{7}{8}$ իւ նէ՞ տիր :

Սորէն է հալը Ա. : 5 ին $\frac{7}{8}$ իւ = 5 ին 7 քէրրէ $\frac{1}{8}$ իւնէ . 5 ին $\frac{1}{8}$ = $\frac{5}{8}$, վէ 7 քէրրէ $\frac{5}{8}$ = $\frac{35}{8}$ = $4\frac{3}{8}$: Իմտի 5 ին $\frac{7}{8}$ իւ = $4\frac{3}{8}$:

Սորէն է հալ: 5 ին $\frac{7}{8}$ իւ = 7 քէրրէ 5 ին $\frac{1}{8}$ իւնէ.
 7 քէրրէ 5 = 35, Վէ 35 ին $\frac{1}{8}$ = $\frac{35}{8}$ = $4\frac{3}{8}$, Իմտի
 5 ին $\frac{7}{8}$ իւ = $4\frac{3}{8}$:

Թէնդէ: Շայիրտ աթիտէքի միսալլարը պու զիքը
 օլունան իքի գա'իտէյէ կէօրէ հալլ էյլէսին:

2. 2 նին $\frac{3}{4}$ ը նէ՞ տիր: 5. 8 ին $\frac{1}{2}$ ի նէ՞ տիր:

3. 6 նըն $\frac{5}{7}$ իւ նէ՞ տիր: 6. 7 նին $\frac{6}{11}$ սը նէ՞ տիր:

4. 8 ին $\frac{2}{9}$ ը նէ՞ տիր: 7. 4 իւն $\frac{3}{5}$ ը նէ՞ տիր:

Գ. 1. 67 նին $\frac{1}{8}$ իւ նէ՞ տիր:

Սորէն է հալ: 67 նին $\frac{1}{8}$ = 64 իւն $\frac{1}{8}$ + 3 իւն $\frac{1}{8}$.
 64 իւն $\frac{1}{8}$ = 8, 3 իւն $\frac{1}{8}$ = $\frac{3}{8}$, քի պու 8 է 'իլավէ
 էտիլտիքտէ = $8\frac{3}{8}$: Իմտի 67 նին $\frac{1}{8}$ իւ = $8\frac{3}{8}$:

2. 43 իւն $\frac{1}{9}$ ը նէ՞ տիր: 6. 20 նին $\frac{4}{7}$ իւ նէ՞ տիր:

3. 28 ին $\frac{1}{6}$ իւ նէ՞ տիր: 7. 80 ին $\frac{1}{9}$ ը նէ՞ տիր:

4. 17 նին $\frac{1}{4}$ ը նէ՞ տիր: 8. 89 ըն $\frac{1}{10}$ իւ նէ՞ տիր:

5. 27 նին $\frac{2}{3}$ իւ նէ տիր: 9. 43 իւն $\frac{4}{5}$ ը նէ՞ տիր:

Դ. 1. 52 $\frac{2}{7}$ իւն $\frac{1}{6}$ իւ նէ՞ տիր:

Սորէն է հալ: 52 $\frac{2}{7}$ իւն $\frac{1}{6}$ = 8 Վէ պագի $4\frac{2}{7}$, $4\frac{2}{7}$
 = $\frac{30}{7}$, $\frac{30}{7}$ իւն $\frac{1}{6}$ = $\frac{5}{7}$, պու տախի 8 է 'իլավէ էտիլ-
 տիքտէ օլուր $8\frac{5}{7}$:

2. 17 $\frac{1}{2}$ ըն $\frac{1}{5}$ ը նէ՞ տիր: 5. 26 $\frac{2}{5}$ ըն $\frac{3}{4}$ ը նէ՞ տիր:

3. 41 $\frac{5}{8}$ իւն $\frac{1}{9}$ ը նէ՞ տիր: 6. 86 $\frac{1}{7}$ իւն $\frac{2}{9}$ ը նէ՞ տիր:

4. 66 $\frac{8}{9}$ ըն $\frac{1}{7}$ ը նէ՞ տիր: 7. 75 ին $\frac{5}{8}$ իւ նէ՞ տիր:

Ե. 1. 45 ին $\frac{8}{9}$ = 42 նին * քէրրէ $\frac{1}{6}$:

Սորէն է հալ: 45 ին $\frac{8}{9}$ ը = 45 ին $\frac{1}{9}$ ընըն 8 քէրրէ-
 տինէ. 45 ին $\frac{1}{9}$ ը = 5, Վէ 8 քէրրէ 5 = 40, 42 նին
 $\frac{1}{6}$ իւ = 7, Վէ 7 տախի 40 տա 5 $\frac{5}{7}$ քէրրէ պուլունուր:

պինա՝էն 'ալէյհ 45 ին $\frac{3}{8}$ ը = 42 նին $\frac{1}{6}$ իւնիւն 5 $\frac{5}{7}$ քէր-
րէսինէ :

2. 80 նին $\frac{7}{10}$ = 64 իւն * քէրրէ $\frac{1}{8}$:

3. 36 նըն $\frac{5}{9}$ = 24 իւն * քէրրէ $\frac{1}{8}$:

4. 72 նին $\frac{7}{8}$ = 32 նին * քէրրէ $\frac{1}{4}$:

5. 40 ըն $\frac{9}{5}$ = 12 նին * քէրրէ $\frac{5}{6}$:

6. 16 նըն $\frac{5}{2}$ = 9 ըն * քէրրէ $\frac{2}{3}$:

7. 25 ին $\frac{2}{7}$ = 9 ըն * քէրրէ $\frac{1}{7}$:

8. 19 ըն $\frac{3}{8}$ = 7 ին * քէրրէ $\frac{1}{8}$:

9. 14 իւն $\frac{4}{5}$ = 8 ին * քէրրէ $\frac{1}{5}$:

9. 1. 7 տիվիթ 45 ղուրուշա օլտըղը հալտէ , 3
տիվիթ գաճ ղուրուշ էտէր :

2. 9 գալոււն 77 փարայա օլուրսա , 5 գալոււն
գաճ փարա էտէր :

3. 8 հաֆթալըգ թա'ամիյէ 27 մէճիտիյէ օլտըղը
հալտէ , 7 հաֆթալըգ իչիւն գաճ մէճիտիյէ վէրմէ-
լի իմ :

4. Արչընը 27 ղուրուշլըգ գոււմաշըն $\frac{4}{5}$ արչընը
գաճ ղուրուշ էտէր :

5. Օգգասը 17 ղուրուշլըգ չայըն $\frac{2}{3}$ օգգասը նէ՞
էտէր :

6. Տէօնիւմիւ 100 մէճիտիյէյէ օլան պիր արաղի-
նին $\frac{5}{9}$ տէօնիւմիւ գաճ մէճիտիյէ էտէր :

7. Թա'ամիյէ իչիւն հաֆթատա 10 մէճիտիյէ
սարֆ էլէտիյիմ հալտէ , 3 $\frac{2}{7}$ հաֆթատա մէսարի-
ֆիմ նէ՞ օլուր :

8. Արչընը 47 $\frac{1}{2}$ փարալըգ տիւլպէնտտէն $\frac{4}{5}$ ար-
չըն ալտըմ . գաճ փարա վէրմէլի իմ :

9. Սանտըղը 67 $\frac{2}{3}$ ղուրուշա օլան էլմանըն $\frac{3}{7}$ սան-
տըղը գաճ ղուրուշ էտէր :

10. Տէօնիւմիւ 93 $\frac{5}{7}$ մէճիտիյէ օլան պիր արա-
զինին $\frac{5}{8}$ տէօնիւմիւ նէ՞ գատար էտէր :

11. 4 չուվալ ունըն ֆիյ՞աթը 24 մէճիտիյէ օլտըղը
հալտէ, 7 չուվալ ուն գա՞ն մէճիտիյէ էտէր :

12. Պիր ատէմ 54 մէճիտիյէյէ պիր միգատար ուն
ալըպ՝ $\frac{5}{6}$ իւնիւ 9 արչըն գումաշա տէյիշտի . գումա-
շըն արչընը գաշա՞ կէլտի :

13. 9 արչընը 54 մէճիտիյէյէ օլան պիր գումա-
շըն 5 արչընըյէ սանտըղը 4 մէճիտիյէյէ օլան թէրէ
եաղընտան գա՞ն սանտըգ ալընա պիլիր :

14. 72 մէճիտիյէյէ, 8 պէօյիւք գաւանօղ թէրէ
եաղը ալըպ 6 գաւանօղընը 7 արչըն գումաշ իլէ
տէյիշտիմ . գումաշըն արչընը գաշա՞ կէլտի :

15. Նազարէթ 8 պաթման ֆըստըգ տէվշիրտի,
Մովսէս անըն տէվշիրտիյինին 4 $\frac{1}{3}$ միալինտէն 3 $\frac{1}{3}$
պաթման զիյատէ տէվշիրտի . Մովսէս գա՞ն պաթ-
ման տէվշիրտի :

16. 4 պաթման փիրինճ 24 ղուրուշա օլտըղը
հալտէ, օգգասը 6 ղուրուշլըգ շէքէրտէն 7 $\frac{3}{4}$ օգգա
ալմագ իշիւն գա՞ն պաթման փիրինճ վէրմէլի իմ :

17. Քիլէսի 44 ղուրուշլըգ արփատան 2 $\frac{1}{4}$ քիլէ
ալմագ իշիւն, օգգասը 16 ղուրուշլըգ գահվէտէն
գա՞ն օգգա գահվէ վէրիւմէլի :

18. Հաֆթալըղըմ 10 մէճիտիյէյէ օլարագ 2 $\frac{5}{6}$
հաֆթա իշլէյիպ իւճրէթիմին $\frac{2}{5}$ ընը նագտ ազէ,
վէ պագիսինէ պէտէլ արչընը 3 մէճիտիյէլիք չու-
գա ալտըմ . գա՞ն արչըն չուգա ալտըմ :

19. Սանտըղը 72 ղուրուշա 1 $\frac{7}{9}$ սանտըգ էլմա
սաթըն ալտըմ, վէ սանտըղը էլմանըն պիր սան-
տըղը ֆիյ՞աթընըն 1 $\frac{1}{3}$ միալի օլան արմուտտան էլ-

մանըն $\frac{3}{4}$ ը գատար ալորմ . իբխնէ գա՞ն զուրուշ վերտիմ :

20. Պիր քիլէ պուղտայ 75 զուրուշա տըր . պիր քիլէ արփանըն ֆիյ'աթը տախի $1 \frac{1}{3}$ քիլէ պուղտայըն ֆիյ'աթընըն $\frac{5}{8}$ իւնտէն $20 \frac{1}{2}$ զուրուշ նօգսան տըր . $\frac{1}{2}$ քիլէ արփա գա՞ն զուրուշ էտէր :

21. Մկրտիչ եէվմիյէ 44 փարա գազանըր . Սամուէլ տախի եէվմիյէ՝ Մկրտիչին $1 \frac{3}{4}$ կիւնտէ գազանտըղընըն $\frac{3}{5}$ ընտան $3 \frac{4}{5}$ փարա զիյատէ գազանըր . Սամուէլ $1 \frac{3}{4}$ կիւնտէ գա՞ն փարա գազանա պիւլը :

ԵԻՐՄԻ ՊԵՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $3 =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{8}$:

Սորէն է հալլ : 3 պիր 'ատէտին $\frac{1}{8}$ իւ օլտըղը հալտէ , օլ 'ատէտին $\frac{8}{8}$ իւ 8 քէրրէ 3 , եա՞նի 24 օլմալը տըր - պինա՞ն 'ալէյհ $3 = 24$ իւն $\frac{1}{8}$:

2. $9 =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{7}$:

3. $7 =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{6}$:

4. $3 =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{4}$:

5. $\frac{5}{6} =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{6}$:

6. $\frac{2}{3} =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{9}$:

7. $\frac{8}{9} =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{7}$:

8. $9 \frac{1}{2} =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{3}$:

9. $7 \frac{2}{3} =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{1}{5}$:

Բ. 1. $17 =$ հա՞նկի 'ատէտին $\frac{3}{4}$:

Սորէն է հալլ : 17 պիր 'ատէտին $\frac{3}{4}$ ընա միւսալլի օլտըղը հալտէ , օլ 'ատէտին $\frac{1}{4}$ ը 17 նին $\frac{1}{3}$ իւնէ , եա՞նի

$5\frac{2}{3}$ է միւսավի տիր, Վէ օլ 'ատէտին $\frac{4}{4}$ ւ, 4 քէրրէ $5\frac{2}{3}$, եա'նի $22\frac{2}{3}$ օլմալը տրը . պինա'էն 'ալէյհ $17 = 22\frac{2}{3}$ ըն $\frac{3}{4}$:

Իիւր : Պու ճէվապըն տօղրու օլուպ օլմատըղընը անկլամագ իսթէր իսէն թէճրիպէ էլէ քի $22\frac{2}{3}$ իւն $\frac{3}{4}$ ւ 17 մի տիր :

2. $36 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{4}{7}$:
3. $32 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{4}{9}$:
4. $40 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{3}{8}$:
5. $42 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{6}{7}$:
6. $81 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{9}{10}$:
7. $27 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{7}{8}$:
8. $81 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{8}{9}$:
9. $64 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{8}{5}$:
10. $40 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{5}{8}$:
11. $20 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{5}{7}$:
12. $3\frac{4}{5}$ քէրրէ $10 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{7}{8}$:
13. $9\frac{1}{7}$ քէրրէ $7 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{8}{9}$:
14. $5\frac{2}{7}$ քէրրէ $3 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{5}{6}$:
15. $8\frac{3}{4}$ քէրրէ $8 =$ հա'նկի 'ատէտին $\frac{9}{10}$:
16. $8\frac{2}{3}$ քէրրէ $9 =$ * քէրրէ $1\frac{3}{7}$:
17. $9\frac{1}{3}$ քէրրէ $6 =$ * քէրրէ $2\frac{1}{4}$:
18. $8\frac{4}{5}$ քէրրէ $10 =$ * քէրրէ $1\frac{2}{7}$:
19. $3\frac{2}{3}$ քէրրէ $9 =$ * քէրրէ $3\frac{1}{2}$:
20. $5\frac{1}{2}$ քէրրէ $8 =$ * քէրրէ $1\frac{3}{4}$:
21. $8\frac{2}{3}$ քէրրէ $6 =$ * քէրրէ $2\frac{1}{3}$:

Գ. 1. $\frac{3}{4}$ օզգա չէքէրլէմէ 10 զուրուչա օլտըղը հալտէ, օզգասը գաչա՞ կէլիր :

Սուրբէն ի հալտէ: $\frac{3}{4}$ օգգա չէքերլէմէ 10 զուրուշա
օլտըղը հալտէ, $\frac{1}{4}$ օգգա 10 զուրուշըն $\frac{1}{3}$ իւ, եա'նի
 $3\frac{1}{3}$ զուրուշ, վէ $\frac{4}{4}$ ր, 4 քէրրէ $3\frac{1}{3}$, եա'նի $13\frac{1}{3}$ զու-
րուշ էտէր: պինա'էն 'ալէյհ պիր օգգա չէքերլէմէ-
նին $\frac{3}{4}$ ր 10 զուրուշա օլտըղը հալտէ, օգգասը $13\frac{1}{3}$
զուրուշա կէլիր:

2. $\frac{5}{8}$ արշըն տիւլպէնտ 55 փարայա օլտըղը հալտէ,
արշընը գա'ն փարայա կէլիր:

3. $\frac{4}{9}$ արշըն պէզ 25 փարայա օլտըղը հալտէ,
արշընը գա'ն փարայա կէլիր:

4. Պիր սանտըզ էլմանըն $\frac{11}{12}$ ի 66 զուրուշա օլ-
տըղը հալտէ, պիւթիւն սանտըղը գա'ն զուրուշա
կէլիր:

5. Պիր գալուսըն $\frac{2}{3}$ իւ 20 փարայա օլտըղը հալ-
տէ, պիւթիւն գալուս գա'ն փարայա կէլիր:

6. $\frac{3}{4}$ օգգա չիգօլաթա $13\frac{1}{2}$ զուրուշա օլտըղը
հալտէ, օգգասը գա'ն կէլիր:

7. 36 զուրուշ իլէ $4\frac{1}{2}$ օգգա չէքէր ալտըղը
հալտէ, օգգասը գա'ն կէլիր:

8. 50 զուրուշ իլէ $1\frac{3}{4}$ օգգա իսփիրթօ ալտըղը
հալտէ, օգգասը գա'ն կէլիր:

9. $2\frac{2}{3}$ օգգա փէյնիր 24 զուրուշա օլտըղը հալ-
տէ, $7\frac{1}{2}$ օգգասը գա'ն զուրուշ էտէր:

10. $\frac{5}{9}$ արշըն չէրիտ 75 փարայա օլտըղը հալտէ,
 $\frac{3}{9}$ արշընը գա'ն փարա էտէր:

11. $1\frac{5}{8}$ օգգա թուզ 44 փարայա օլտըղը հալտէ,
 $5\frac{2}{5}$ օգգասը գա'ն փարա էտէր:

12. $4\frac{2}{7}$ սանտըզ էրիք գուրուսու 60 օգգա կէլ-
տիյի հալտէ, $9\frac{3}{4}$ սանտըղը գա'ն օգգա կէլիր:

13. Դաւիթին 12 մէծիտիյէսի վար, վէ Սամու-

էլին տէ փարասընըն $\frac{4}{5}$ ը Դաւիթին փարասընըն $3 \frac{2}{3}$ միսլի տիր . Սամուէլին փարասընըն 5° գատար տըր :

14. Շուշանըն սիննի 15 տիր . պունուն $\frac{2}{3}$ իւ Եսթերին սիննիին $1 \frac{1}{2}$ միսլինտէն 14 նօգսան տըր , Եսթերին սիննի գա՞չ տըր :

15. Թանէսի 10 ար փարատան $8 \frac{2}{5}$ արմուտըն Ֆիյ՝աթը $\frac{7}{5}$ օգգա իւզիւմիւն Ֆիյ՝աթընա միւսաւի օլտըղը հալտէ , իւզիւմիւն օգգասը գա՞չա՞ կէլիր :

16. Ղազարոսըն փարասըն տէօնիւմիւ 64 մէճիտիլէիք $2 \frac{1}{2}$ տէօնիւմ արազի ալաճագ գատար տըր , վէ Ղազարոսըն փարասընըն $\frac{3}{10}$ իւնէ 6 մէճիտիլէ 'իւլաւէ էտիլտիքտէ Մարկոսըն փարասընըն $\frac{5}{7}$ իւ գատար օլույօր . հէր պիրինին գա՞չ մէճիտիլէսի վար :

17. Արշընը 70 փարալըգ տիւլպէնտին $\frac{3}{5}$ արշընը $\frac{5}{6}$ արշըն խասա Ֆիյ՝աթընա միւսաւի օլտըղը հալտէ , խասանըն արշընը գա՞չ փարայա կէլիր :

18. $\frac{8}{9}$ արշըն պասմանըն Ֆիյ՝աթը , արշընը 56 փարալըգ պէղին $\frac{6}{7}$ արշընը Ֆիյ՝աթընա միւսաւի օլտըղը հալտէ , պասմանըն արշընը գա՞չ փարայա կէլիր : $\frac{7}{8}$ արշըն պասմա գա՞չ փարա էտէր :

19. Յովսէփ կիւնտէ 54 փարա գազանըր , վէ Ստեփան կիւնիւն $\frac{3}{10}$ իւնտէ Յովսէփին կիւնիւն $\frac{4}{5}$ ընտա գազանտըղը գատար գազանըր . Ստեփան 1 կիւնտէ գա՞չ փարա գազանըր :

20. Պիր ինէք իլէ պիր պուզաղը ալտըմ . ինէյէ 25 մէճիտիլէ վէրտիմ , վէ պունուն 1 $\frac{2}{5}$ միսլի պուզաղընըն Ֆիյ՝աթընըն $2 \frac{1}{3}$ միսլի իտի . պուզաղընըն Ֆիյ՝աթընըն 5° տիր :

21. Եանըմտա օլան փարանըն $\frac{2}{3}$ ընա պէտէլ պիր

տէֆթէր, $\frac{5}{9}$ ընա պէտէլ պիր 'Իմի Հիսապ ալարգ-
տան սոնկրա 18 զուրուշըմ գալար. մուգատտէմա
գաճ զուրուշըմ վար իմիշ:

22. Թորոսըն արաղիսինն $\frac{2}{7}$ իւ մէզըէ'է, $\frac{4}{5}$ իւ չա-
յըր վէ պագիսի 3 տէօնիւմ պաղչէլիք տիր. մէր-
գոււմըն արաղիսի գաճ տէօնիւմլիւք Կէր տիր:

ԵՒՐՄԻ ԱԼԹԸՆՃԸ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $\frac{3}{5}$ քէսրին սուրէթինի 4 է զարպ էթմէնին
քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր:

ձեւաւ: $\frac{3}{5}$ քէսրին սուրէթինի 4 է զարպ էյլէտի-
յիմիզատէ հասըլ ը զարպ $\frac{19}{5}$ օլուր. պու քէսր պէ-
հէրի 'այնի էվլէլքի պէօյիւքլիւքտէ օլան գըսմա-
րըն 4 միսլինի իֆատէ էյլէտլինտէն, քէսրին գըյ-
մէթի էվլէլքլինտէն 4 գաթ պէօյիւք տիր. պինա՞էն
'ալէյհ $\frac{3}{5}$ քէսրին սուրէթինի 4 է զարպ էթմէք քէսրի
4 է զարպ էթմէք, Կա՞նի քէսրին գըյմէթինի 4 գաթ
պէօյիւթմէք տիր:

2. $\frac{3}{11}$ քէսրին սուրէթինի 2 յէ զարպ էթմէնին
քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր:

3. $\frac{4}{5}$ քէսրին սուրէթինի 6 յա զարպ էթմէնին
քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր:

4. $\frac{5}{7}$ քէսրին սուրէթինի 3 է զարպ էթմէնին
քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր:

5. $\frac{8}{9}$ քէսրին սուրէթինի 7 յէ զարպ էթմէնին
քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր:

6. $\frac{4}{7}$ քէսրին սուրէթինի 5 է զարպ էթմէնին
քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր:

7. $\frac{3}{4}$ քէսրին սուրէթինի 9 ա զարպ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

Բ. 1. $\frac{12}{13}$ քէսրին սուրէթինի 6 յա թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

Ճէլապ : $\frac{12}{13}$ քէսրին սուրէթինի 6 յա թագսիմ էյլէտիլիմիզտէ խարին ի զըսմէթի $\frac{2}{13}$ օլուր . պու քէսր պէնէրի 'այնի էվլէլքի պէօյիւքլիւքտէ օլան զըսմլարըն $\frac{1}{6}$ իւնիւ իֆատէ էյլէտիլինտէն , քէսրին զըյմէթի էվլէլքինտէն 6 գաթ քիւչիւք տիր . պինա՞ն 'ալէյ $\frac{12}{13}$ քէսրին սուրէթինի 6 յա թագսիմ էթմէք , քէսրի 6 յա թագսիմ էթմէք՝ եա՞նի քէսրին զըյմէթինի 6 գաթ քիւչիւլթմէք տիր :

2. $\frac{15}{17}$ քէսրին սուրէթինի 3 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

3. $\frac{10}{11}$ քէսրին սուրէթինի 2 յէ թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

4. $\frac{8}{9}$ քէսրին սուրէթինի 4 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

5. $\frac{9}{5}$ քէսրին սուրէթինի 3 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

6. $\frac{42}{53}$ քէսրին սուրէթինի 7 յէ թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

7. $\frac{72}{89}$ քէսրին սուրէթինի 9 ա թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

Գ. 1. Գըյմէթճէ հա՞նկի քէսր պէօյիւք տիր , նըսֆ մը , բո՞ւպ՝ մը :

Ճէլապ : Նըսֆ բուպ՝տան պէօյիւք տիր . չիւնքի իքի նըսֆ պիր վահիտ էթտիլի հալտէ տէօրթ բուպ՝ իքի վահիտ էթմէյիպ՝ անճագ պիր վահիտ էտէր :

2. Գրքմէթճէ հաճնկի քէսր պէօյիւք տիր, նըսֆ մը, սիւլս մի :

3. Գրքմէթճէ հաճնկի քէսր պէօյիւք տիր, բոճալ մը, սիւմն մի :

4. Գրքմէթճէ հաճնկի քէսր պէօյիւք տիր, սիւլս մի, թոճա՛ մը :

5. Գրքմէթճէ հաճնկի քէսր պէօյիւք տիր, նըսֆ մը, 'իւշը մի :

Դ. 1. Պիր նըսֆ գաճ սիւսսէ միւսավի տիր :

Ճէվալ : Պիր վահիտ $\frac{6}{8}$ է միւսավի օլտըղընտան $\frac{1}{2}$ տախի $\frac{3}{6}$ է միւսավի տիր :

2. Նըսֆ՝ գաճ բոլալա՛ս միւսավի տիր :

3. Սիւլս՝ գաճ թոլա՛ս միւսավի տիր :

4. Բոլալ՝ գաճ սիւմնէ միւսավի տիր :

5. Խոլմա՛ գաճ 'իւշըէ միւսավի տիր :

Ե. 1. $\frac{3}{5}$ քէսրին մախրէճինի 4 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՛ սիրի օլուր :

Ճէվալ : $\frac{3}{5}$ քէսրին մախրէճինի 4 է զարպ էյլէտիյի միզտէ հասըլ ը զարպ $\frac{3}{5}$ օլուր . պու վէճհլէ քէսրին սուրէթինէ խալէլ կէլմէյիպ, անճազ մախրէճի 4 գաթ պէօյիւտիւյիւնտէն քէսրին դըյմէթի 4 գաթ քիւլ չիւլիւլ օլուր . պինա՛էն 'ալէյի $\frac{3}{5}$ քէսրին մախրէճինի 4 է զարպ էթմէք՝ քէսրի 4 է թագսիմ էթմէք տիր :

2. $\frac{2}{3}$ քէսրին մախրէճինի 5 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՛ սիրի օլուր :

3. $\frac{3}{9}$ քէսրին մախրէճինի 6յա զարպ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՛ սիրի օլուր :

4. $\frac{4}{7}$ քէսրին մախրէճինի 3 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

5. $\frac{5}{8}$ քէսրին մախրէճինի 3 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

2. 1. $\frac{5}{12}$ քէսրին մախրէճինի 2 յէ թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

ձեւաւ : $\frac{5}{12}$ քէսրին մախրէճինի 2 յէ թագսիմ էթմէնին իմիզատ խարիճ ի գըսմէթ $\frac{5}{8}$ օլուր . պու խարիճ ի գըսմէթ 'ատէտճէ միւսսալի, ֆագաթ գըյմէթճէ էվլէլքինին իքի գաթը օլան գըսմարը իֆատէ էյլէր . պինա՞ն 'ալէյհ $\frac{5}{12}$ քէսրին մախրէճինի 2 յէ թագսիմ էթմէք՝ քէսրի 2 յէ զարպ էթմէք տիր :

2. $\frac{4}{9}$ քէսրին մախրէճինի 3 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

3. $\frac{5}{6}$ քէսրին մախրէճինի 2 յէ թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

4. $\frac{7}{24}$ քէսրին մախրէճինի 8 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

5. $\frac{3}{25}$ քէսրին մախրէճինի 5 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

6. $\frac{4}{21}$ քէսրին մախրէճինի 7 յէ թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

7. $\frac{11}{18}$ քէսրին մախրէճինի 9 ա թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

Է. Սուրէթ վէ մախրէճին պէհէրինէ հապա վէ իքիսինէ հապաէյն տէնիլիր :

1. $\frac{2}{3}$ քէսրին հատտէյնին 6 յա զարպ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

ձեւաւ : $\frac{2}{3}$ քէսրին հատտէյնին 6 յա զարպ էթմէնին

լէտիյիմիդտէ հասըլը զարպ $\frac{1}{18}$ օլուր . պու հասըլը զարպ գըյմէթճէ պէհէրի էվլէքինին պիր սիւտսիւ միգտարընտա վէ 'ատէտճէ 6 միսլի օլան գըսմլարը իֆատէ էտէր . պինա"էն 'ալէյհ քէսրին գըյմէթի տէյիշմէմիշ տիր :

2. $\frac{1}{2}$ քէսրին հատտէյնինի 3 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

3. $\frac{3}{4}$ քէսրին հատտէյնինի 2 յէ զարպ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

4. $\frac{5}{7}$ քէսրին հատտէյնինի 4 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

5. $\frac{6}{10}$ քէսրին հատտէյնինի 3 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

6. $\frac{3}{8}$ քէսրին հատտէյնինի 4 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

7. $\frac{2}{9}$ քէսրին հատտէյնինի 7 յէ զարպ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

8. $\frac{4}{5}$ քէսրին հատտէյնինի 8 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

9. $\frac{2}{11}$ քէսրին հատտէյնինի 5 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

Ը. 1. $\frac{1}{25}$ քէսրին հատտէյնինի 5 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ° թէ"սիրի օլուր :

Ճէլապ : $\frac{1}{25}$ քէսրին հատտէյնինի 5 է թագսիմ էյլէտիյիմիդտէ խարիճ ի գըսմէթ $\frac{3}{5}$ օլուր . պու խարիճ ի գըսմէթ գըյմէթճէ պէհէրի էվլէքինին 5 միսլի պէօյիւմիւշ վէ 'ատէտճէ պիր խուսսա էնմիշ օլան գըսմլարը իֆատէ էյլէր . պինա"էն 'ալէյհ քէսրին գըյմէթի տէյիշմէմիշ տիր :

2. $\frac{9}{12}$ քէսրին հատտէյնինի 3 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

3. $\frac{4}{8}$ քէսրին հատտէյնինի 4 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

4. $\frac{10}{15}$ քէսրին հատտէյնինի 5 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

5. $\frac{3}{12}$ քէսրին հատտէյնինի 3 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

6. $\frac{9}{15}$ քէսրին հատտէյնինի 3 է թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

7. $\frac{14}{21}$ քէսրին հատտէյնինի 7 յէ թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

8. $\frac{14}{49}$ քէսրին հատտէյնինի 7 յէ թագսիմ էթմէնին քէսրէ նէ՞ թէ՞ սիրի օլուր :

Թ. Սալիֆ իւղ զիքը 'ամէլլիյաթըն նէթիճէսի պէր լէճէ ի աթի տիր :

Ա. Պիր քէսրին սուրէթինի զարպ էթմէք՝ քէսրի զարպ էթմէք տիր, չիւնքի գըսմլարըն գըյմէթինէ տօգունուլմայարազ անլէրին 'ատէտի զարպ օլունուր :

Բ. Պիր քէսրին սուրէթինի թագսիմ էթմէք՝ քէսրի թագսիմ էթմէք տիր, չիւնքի գըսմլարըն գըյմէթինէ տօգունուլմայարազ անլէրին 'ատէտի թագսիմ օլունուր :

Գ. Պիր քէսրին մախրէճինի զարպ էթմէք՝ քէսրի թագսիմ էթմէք տիր, չիւնքի գըսմլարըն 'ատէտինէ տօգունուլմայարազ գըյմէթլէրի քիւչիւլիւր :

Դ. Պիր քէսրին մախրէճինի թագսիմ էթմէք՝ քէսրի զարպ էթմէք տիր, զիրա գըսմլարըն 'ատէտինէ տօգունուլմայարազ գըյմէթլէրի պէօյիւր :

Ե. Պիր քէսրին զարպը եա՝ սուրէթինին զարպըլյա եա մախրէճինին թագսիմլիլէ օլուր :

2. Պիր քէսրին թազսիմի եա՝ սուրէթինին թազ-
սիմիյլէ եա մախրէճինին զարպըյլէ օլուր :

Ե. Պիր քէսրին հատտէյնի պիր 'ատէտէ զարպ
օլունտըգտա քէսրին գըյմէթի տէյիշմէզ :

Ը. Քէզալիք պիր քէսրին հատտէյնի պիր 'ատէտէ
թազսիմ օլունտըգտա քէսրին գըյմէթի տէյիշմէզ :

ԵԻՐՄԻ ԵԷՏԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. Պիր 'ատէտի թէմամէն թազսիմ էտէն տիկէր
'ատէտէ՝ թազսիմ օլունան 'ատէտին գաւիթ տէնիլիր :

Էյէր պիր 'ատէտին պիր դաչ գասիմի պուլունա-
ճազ օլուր իսէ իչպու գասիմէրին էն պէօյիւյինէ
գաւիթ է ա'ղամ տէնիլիր . մէսէլա, 24 'ատէտի 2 վէ
3 վէ 4 վէ 6 վէ 8 վէ 12 'ատէտէրինին պէհէրիյլէ
թէմամէն թազսիմ օլունա պիլտիյինտէն իչպու 'ա-
տէտէրին պէհէրի 24 'ատէտին գասիմի օլուպ,
ֆազաթ 12 'ատէտ գասիմ ի ա'ղամ օլմուշ օլուր :

Էյէր պիր 'ատէտ իքի վէ եա իքիտէն զիյատէ
օլան 'ատէտէրին պէհէրինի թէմամէն թազսիմ է-
տէրսէ անա գաւիթ է զաւիթէրէ՝ թէսիյէ օլունուր .
մէսէլա, 15 վէ 45 'ատէտէրինին պէհէրի 3 վէ 5
վէ 15 իլէ թազսիմ օլունա պիլտիյինտէն մէզքիւր
3 վէ 5 վէ 15 'ատէտէրին պէհէրի 15 վէ 45 'ա-
տէտէրինին գասիմ ի միւշթէրէքի օլուպ, ֆազաթ
15 գաւիթ է զաւիթէրէ՝ է ա'ղամ օլմուշ օլուր :

Պիր քէսրին սուրէթ իլէ մախրէճինի գասիմ ի
միւշթէրէքէ թազսիմ էտէրէք քիւշիւլթմէք 'ամէ-
լինէ էիթիսար Ը Ժար տէնիլիր :

Պիր քէսրին սուրէթ իլէ մախրէճի գասիմ ի միւշ-
թէրէք ի ա'ղամա թազսիմ էտիլտիյինտէ, օլ հէյ"էթէ
քէսրին էն մուլթասար հէյ"էթի տէնիլիր :

Բ. 1. $\frac{18}{24}$ քէսրին էն մուլթասար հէյ"էթի նէ՞
տիր :

Սորէն է հալ: $\frac{18}{24}$ քէսրին սուրէթ իլէ մախրէճին
նին գասիմ ի միւշթէրէք ի ա'զամը օլան 6յա թաղ-
սիմ էյլէտիյիմիզտէ խարիճ ի գըսմէթ $\frac{3}{4}$ օլուր . պի-
նա'էն 'ալէյ $\frac{18}{24}$ քէսրին էն մուսթասար հէյ'էթի
 $\frac{3}{4}$ տիր :

Աթիտէքի քէսրէրի էն մուսթասար հէյ'էթլէրինէ
թահվիլ էյլէ :

2. $\frac{8}{12}$:	6. $\frac{16}{20}$:	10. $\frac{18}{27}$:
3. $\frac{9}{15}$:	7. $\frac{36}{64}$:	11. $\frac{18}{20}$:
4. $\frac{8}{24}$:	8. $\frac{42}{56}$:	12. $\frac{48}{72}$:
5. $\frac{12}{15}$:	9. $\frac{38}{35}$:	13. $\frac{54}{72}$:

Գ. 1. Պիր քէսրին սուրէթինի 3 է վէ մախրէ-
ճինի 4 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ' թէ'սիրի օլուր :

Ճէլապ : Պիր քէսրին սուրէթինի 3 է վէ մախրէ-
ճինի 4 է զարպ էյլէտիյիմիզտէ հասըլ ը զարպ օլ
քէսրին $\frac{3}{4}$ ը օլուր . չիւնքի պու հասըլ ը զարպ օլան
քէսր' պէհէրի զարպ օլունան քէսրին $\frac{1}{2}$ ը պէօյիւքլիւ-
յիւնտէ օլան գըսմլարըն 3 միսլինի պէյան էտէր :

2. Պիր քէսրին սուրէթինի 4 է վէ մախրէճինի
7յէ զարպ էթմէնին քէսրէ նէ' թէ'սիրի օլուր :

3. Պիր քէսրին սուրէթինի 8 է վէ մախրէճինի
3 է զարպ էթմէնին քէսրէ նէ' թէ'սիրի օլուր :

4. Պիր քէսրին սուրէթինի 11 է վէ մախրէճինի
6յա զարպ էթմէնին քէսրէ նէ' թէ'սիրի օլուր :

Դ. 1. Պիր քէսրին $\frac{5}{6}$ իւ նէ' թարիզլէ պուլու-
նուր :

Թալէֆ է էլիէլ : Պիր քէսրին մախրէճինէ սօգու-
նուլմայարագ եալընըզ սուրէթինին $\frac{5}{6}$ իւ, օլ քէսրին
 $\frac{5}{6}$ իւ տէմէք տիր . զիրա պու եօլ իլէ պէհէրի էվ-

վէլքի պէօյիւքլիւքտէ օլան գըսմլարըն $\frac{5}{6}$ իւնիւ ալմըշ օլուրըզ :

Թաւրէի է աանէ : Պիր քէսրին $\frac{5}{6}$ իւնիւ , օլ քէսրին սուրէթինի Յ է վէ մախրէճինի 6յա զարպ էթմէքլէ տախի պուլապիլիւրիզ , զիրա պու եօլ իլէ պէհէրի էվլէլքինին $\frac{1}{6}$ իւ պէօյիւքլիւքտէ օլան գըսմլարըն Յ միսլինի ալմըշ օլուրըզ :

2. Պիր քէսրին $\frac{7}{8}$ իւ նէ՞ թարիգլէ պուլունուր :

3. Պիր քէսրին $\frac{6}{7}$ իւ նէ՞ թարիգլէ պուլունուր :

4. Պիր քէսրին $\frac{4}{13}$ իւ նէ՞ թարիգլէ պուլունուր :

5. Պիր քէսրին $\frac{3}{5}$ ը նէ՞ թարիգլէ պուլունուր :

6. Պիր քէսրին $\frac{8}{9}$ ը նէ՞ թարիգլէ պուլունուր :

ԵՒՐՄԻ ՍԵՔԻՁԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $\frac{9}{10}$ իւն $\frac{5}{6}$ իւ նէ՞ տիր :

Սաւրէի է հաւլ : $\frac{9}{10}$ իւն սուրէթինի Յ է վէ մախրէճինի 6յա զարպ էթմիյիմիզտէ հասըլ ը զարպ $\frac{4}{60}$ հախօտ $\frac{3}{4}$ օլուր . պինա՞էն 'ալէյհ $\frac{9}{10}$ իւն $\frac{5}{6}$ իւ $= \frac{3}{4}$:

2. $\frac{7}{8}$ իւն $\frac{3}{8}$ իւ նէ՞ տիր : 7. $\frac{3}{8}$ իւն $\frac{3}{4}$ ը նէ՞ տիր :

3. $\frac{5}{8}$ իւն $\frac{4}{10}$ իւ նէ՞ տիր : 8. $\frac{8}{9}$ ըն $\frac{1}{10}$ ի նէ՞ տիր :

4. $\frac{4}{15}$ իւն $\frac{5}{8}$ իւ նէ՞ տիր : 9. $\frac{9}{10}$ իւն $\frac{4}{5}$ ը նէ՞ տիր :

5. $\frac{3}{8}$ իւն $\frac{7}{8}$ իւ նէ՞ տիր : 10. $\frac{7}{8}$ իւն $\frac{7}{6}$ իւ նէ՞ տիր :

6. $\frac{3}{4}$ ըն $\frac{2}{3}$ իւ նէ՞ տիր : 11. $\frac{4}{11}$ իւն $\frac{9}{10}$ իւ նէ՞ տիր :

Բ. 1. $23 \frac{1}{2}$ ըն $\frac{2}{5}$ ը նէ՞ տիր :

Սաւրէի է հաւլ : $23 \frac{1}{2}$ ըն $\frac{2}{5}$ ը $= 20$ նին $\frac{2}{5}$ ը $+ 3 \frac{1}{2}$ ըն $\frac{2}{5}$ ը . 20 նին $\frac{2}{5}$ ը $= 8$, վէ $3 \frac{1}{2}$ ըն հախօտ $\frac{7}{2}$ ըն $\frac{2}{5}$ ը $=$

$$\frac{7}{5} = 1\frac{2}{5} \cdot \text{վէ } 8 + 1\frac{2}{5} = 9\frac{2}{5} \cdot \text{պինա՛նն 'ալէյհ 23}\frac{1}{2}\text{ըն } \frac{2}{5}\text{ը} = 9\frac{2}{5} :$$

2. $22\frac{1}{4}\text{ըն } \frac{3}{7}\text{իւ նէ՞ տիր} :$
3. $37\frac{3}{7}\text{իւն } \frac{5}{7}\text{իւ նէ՞ տիր} :$
4. $36\frac{2}{3}\text{իւն } \frac{6}{11}\text{ը նէ՞ տիր} :$
5. $28\frac{1}{7}\text{իւն } \frac{4}{5}\text{ը նէ՞ տիր} :$
6. $49\frac{3}{4}\text{ըն } \frac{3}{4}\text{ը նէ՞ տիր} :$
7. $63\frac{1}{3}\text{իւն } \frac{5}{8}\text{իւ նէ՞ տիր} :$
8. $41\frac{2}{5}\text{ըն } \frac{5}{9}\text{ը նէ՞ տիր} :$
9. $35\frac{2}{7}\text{իւն } \frac{2}{3}\text{իւ նէ՞ տիր} :$
10. $58\frac{4}{5}\text{ըն } \frac{5}{6}\text{իւ նէ՞ տիր} :$
11. $48\frac{3}{9}\text{ըն } \frac{4}{8}\text{իւ նէ՞ տիր} :$

Գ. Մատէմ՝քի հէր հանկի պիր 'ատէտի 1 է զարպ էյլէտիյիմիզտէ , հասըլ ը զարպ հէմանն ոլ 'ատէտին 'այնի ոլուր , հէր հանկի պիր 'ատէտի 1 ին $\frac{2}{3}$ իւնէ , եա'նի $\frac{2}{3}$ է զարպ էյլէտիյիմիզտէ տախի հասըլ ը զարպ հէմանն ոլ 'ատէտին $\frac{2}{3}$ իւ ոլուր . քէզալիք պիր 'ատէտի $\frac{5}{6}$ է զարպ էյլէտիյիմիզտէ հասըլ ը զարպ հէմանն ոլ 'ատէտին $\frac{5}{6}$ իւ ոլուր . պու սէպէպտէն հէր հանկի պիր 'ատէտի պիր քէսրէ զարպ էյլէմէք ոլ 'ատէտին մա'լիւմ ոլան քէսր միգտարընը ալմագ տէմէք տիր :

$$1. \frac{2}{3} \times \frac{9}{14} = * :$$

Սա'րէն է հալլ : $\frac{2}{3} \times \frac{9}{14} = \frac{9}{14}\text{ըն } \frac{2}{3}\text{իւնէ միւսալի տիր} \cdot \frac{9}{14}\text{քէսրին սուրէթինի 2յէ վէ մախրէճինի 3է զարպ էյլէտիյիմիզտէ հասըլ ը զարպ } \frac{18}{42}\text{, եա'նի } \frac{3}{7}\text{օլուր} \cdot \text{պինա՛նն 'ալէյհ } \frac{2}{3} \times \frac{9}{14} = \frac{3}{7} :$

Գա'նէ : Մէզքիւր միսալտա կէօրիւտիւյիւ կիպի պիր քէսրի տիկէր պիր քէսրէ զարպ էթմէք միւ-

բառ օլունտըգտա սուրէթ սուրէթէ վէ մախրէճ
մախրէճէ զարպ էտիլմէլի տիր :

$$2. \quad \frac{3}{5} \times \frac{11}{12} = * :$$

$$5. \quad \frac{5}{6} \times \frac{3}{8} = * :$$

$$3. \quad \frac{11}{12} \times \frac{3}{5} = * :$$

$$6. \quad \frac{3}{4} \times \frac{5}{6} = * :$$

$$4. \quad \frac{6}{7} \times \frac{7}{12} = * :$$

$$7. \quad \frac{4}{7} \times \frac{7}{8} = * :$$

$$\Gamma. \quad 1. \quad 4\frac{1}{2} \times 2\frac{5}{6} = * :$$

$$\text{Սուրէթ Ի հալլ: } 4\frac{1}{2} = \frac{9}{2}, \text{ վէ } 2\frac{5}{6} = \frac{17}{6}, \frac{9}{2} \times \frac{17}{6} = \frac{153}{12} = \frac{51}{4} = 12\frac{3}{4} :$$

$$2. \quad 5\frac{1}{3} \times 3\frac{1}{4} = * :$$

$$4. \quad 2\frac{1}{3} \times 1\frac{1}{5} = * :$$

$$3. \quad 3\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2} = * :$$

$$5. \quad 3\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{4} = * :$$

Ե. 1. Պիր գումաշըն $\frac{4}{6}$ արշընը պիր մէճիտիյէյէ
օլտըղը հալտէ, $\frac{3}{4}$ արշընը նէ՞ էտէր :

2. Իւզիւմիւն օգգասը $\frac{2}{3}$ ղուրուշա օլտըղը հալտէ,
 $\frac{2}{3}$ օգգա իւզիւմ գա՞նջ փարա էտէր :

3. Օգգասը $\frac{4}{5}$ մէճիտիյէլիք չայըն $\frac{5}{7}$ օգգասը նէ՞
էտէր :

4. Եէվմիյէսի $\frac{9}{8}$ մէճիտիյէյէ օլան պիր տիւկէրին
Եէվմիյէսինին $\frac{8}{9}$ ը գա՞նջ ղուրուշ էտէր :

5. Պիր քիլէ պուղտայ $\frac{7}{9}$ մէճիտիյէյէ օլտըղը հալ-
տէ, $\frac{2}{3}$ քիլէ պուղտայ նէ՞ էտէր :

6. Արշընը $\frac{9}{10}$ մէճիտիյէլիք ճանֆէսին $2\frac{1}{2}$ արշընը
գա՞նջ մէճիտիյէ էտէր :

7. Օգգասը $3\frac{3}{8}$ ղուրուշտան $3\frac{5}{9}$ օգգա սապուն
գա՞նջ ղուրուշ էտէր :

8. 6 գարիուզ $\frac{3}{4}$ մէճիտիյէյէ օլտըղը հալտէ, 5
թանէսի գա՞նջ ղուրուշ էտէր :

9. 5 օգգասը $\frac{6}{7}$ մէճիտիյէտէն 10 օգգա գահվէ
գա՞նջ մէճիտիյէ էտէր :

10. Յովսէփին $\frac{7}{8}$ մէծիտիյէսի վար իտի . $\frac{2}{3}$ իւնիւ սարֆ էյլէտի . պիր մէծիտիյէսին նէ՞ գատարընը սարֆ էյլէմիշ օլտու :

11. Էյէր պիր օրագճը եէվմիյէ $\frac{8}{9}$ տէօնիւմիւք չայըր պիչէրսէ , $2\frac{1}{4}$ կիւնտէ նէ՞ գատար տէօնիւմիւք չայըր պիչէր :

12. $\frac{2}{3}$ արշըն գատիֆէ $5\frac{1}{4}$ մէծիտիյէյէ օլտըղը հալտէ , 4 արշընը գա՛չ մէծիտիյէ էտէր :

Աւրէ՛ն է հալ : $\frac{2}{3}$ արշըն գատիֆէսին ֆիյ"աթը $5\frac{1}{4}$ մէծիտիյէյէ օլուրսա , $\frac{1}{3}$ արշընը $5\frac{1}{4}$ մէծիտիյէսին $\frac{1}{2}$ ր օլուր , $5\frac{1}{4}$ րն $\frac{1}{2}$ ր $= \frac{2\frac{1}{4}}{4} \times \frac{1}{2} = \frac{2\frac{1}{4}}{8} = 2\frac{5}{8}$: Էյէր $\frac{1}{3}$ արշընը $2\frac{5}{8}$ մէծիտիյէ էտէրսէ , $\frac{2}{3}$ արշընը 3 քէրրէ $2\frac{5}{8}$ մէծիտիյէ , եա'նի $7\frac{7}{8}$ մէծիտիյէ էտէր . պիր արշընը $7\frac{7}{8}$ մէծիտիյէ էտէրսէ 4 արշընը 4 քէրրէ $7\frac{7}{8}$ մէծիտիյէ՝ եա'նի $31\frac{1}{2}$ մէծիտիյէ էտէր :

13. Պիր արագիւնին $\frac{5}{8}$ տէօնիւմիւ $30\frac{1}{2}$ մէծիտիյէյէ օլուրսա , տէօնիւմիւ գաչա՞ կէլիր :

14. $\frac{7}{9}$ ֆըշը եաղ $64\frac{2}{3}$ մէծիտիյէյէ օլտըղը հալտէ , ֆըշըսը գաչա՞ կէլիր :

15. $2\frac{1}{2}$ եիւք օտուն $18\frac{3}{4}$ դուրուշա օլտըղը հալտէ , եիւքիւ գաչա՞ կէլիր :

16. $2\frac{1}{3}$ կիւնտէ $5\frac{2}{3}$ մէծիտիյէ գաղանան պիր ատէմին եէվմիյէսի գաչա՞ կէլիր :

17. Կիւնտէ $2\frac{2}{3}$ մէծիտիյէ գաղանան ատէմ $2\frac{2}{3}$ կիւնտէ գա՛չ մէծիտիյէ գաղանըր :

18. $2\frac{2}{3}$ կիւնիւք խըտմէթինէ պէտէլ $7\frac{1}{9}$ մէծիտիյէ ալան պիր ատէմին եէվմիյէսի գաչա՞ կէլիր :

19. Սեդրաք 4 սա'աթտա $13\frac{1}{3}$ սահիֆէ դրա"աթ էյլէր իսէ , $2\frac{1}{4}$ սա'աթտա նէ՞ գատարընը դրա"աթ էտէ պիլիր :

20. $2\frac{1}{4}$ սա'աթտա $2\frac{1}{2}$ սահիֆէ գրա"աթ էյլէյէն
պիր չօճուգ 4 սա'աթտա գա՞չ սահիֆէ գրա"աթ
էտէ պիլիր :

21. $\frac{3}{4}$ արշըն քէթէնին ֆիյ"աթը , արշընը $\frac{5}{6}$ մէ-
ճիտիյէլիք շալըն $\frac{3}{5}$ արշընը ֆիյ"աթընա օլուրսա ,
քէթէնին արշընը գա՞չ Ղուրուշա կէլիր :

22. $\frac{3}{5}$ արշըն ճանֆէսին ֆիյ"աթը , արշընը $\frac{2}{3}$ մէ-
ճիտիյէլիք քէթէնին $\frac{3}{4}$ արշընը ֆիյ"աթընա օլուրսա ,
ճանֆէսին արշընը գա՞չա՞ կէլիր :

23. Պէնիմ $2\frac{1}{2}$ մէճիտիյէմ վար , Փիլիպպոսըն տախի
պէնիմքինին $\frac{5}{6}$ իւ գատար մէճիտիյէսի վար , Փիլիպ-
պոսըն գա՞չ մէճիտիյէսի վար :

24. Պապամ պանա $\frac{3}{4}$ մէճիտիյէ վէրտի , վէ պիր
միգտար տա հէմշիրէմէ վէրտի , վէ հիսապ էտիպ
պուլտրմ քի պանա վէրտիյինին $\frac{5}{6}$ իւ հէմշիրէմէ
վէրտիյինին $\frac{1}{16}$ ինէ միւսավի տիր . հէմշիրէմէ պիր
մէճիտիյէնին նէ՞ գատարընը վէրմիշ տիր :

ՆԻՐՄԻ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃԸ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $1 = * քէրրէ \frac{1}{5} :$

Աւրէլ է հալլ : $1 = \frac{5}{5}$, վէ $\frac{5}{5} = 5$ քէրրէ $\frac{1}{5}$. պի-
նա"էն 'ալէյհ $1 = 5$ քէրրէ $\frac{1}{5} :$

2. $1 = * քէրրէ \frac{1}{2} :$ 4. $1 = * քէրրէ \frac{1}{12} :$

3. $1 = * քէրրէ \frac{1}{3} :$ 5. $1 = * քէրրէ \frac{1}{20} :$

Բ. Մատէմ քի հէր հանկի պիր 'ատէտի 1 է թագ-
սիմ էյլէտիյիմիգտէ խարիճ ի գըսմէթ հէման օլ 'ա-
տէտին 'այնի օլուր , քէզալիք հէր հանկի պիր 'ա-
տէտի $\frac{1}{5}$ ա թագսիմ էյլէտիյիմիգտէ , խարիճ ի գըս-

մէթ հէման օլ 'ատէտին 5 միսլինէ միւսավի օլմալը, $\frac{1}{8}$ է թագսիմ էյլէտիյիմիզտէ հէման օլ 'ատէտին 6 միսլինէ միւսավի օլմալը, վէ հաքէզա. պինա"էն 'ալէյհ հէր հանկի պիր 'ատէտ սուրէթի 1 օլան պիր քէսր իլէ թագսիմ էտիլտիքտէ, խարիճ ի գըսմէթ 'ատէտ իլէ մախրէճ ի քէսրին հասըլը զարպը օլուր :

$$1. 8 \div \frac{1}{3} = * :$$

Մարէթ է հալլ: Մատէմ քի 8 $\div$ 1 ին խարիճ ի գըսմէթ 8 տիր. $8 \div \frac{1}{3}$ ին խարիճ ի գըսմէթ 3 քէրրէ 8 եախօտ 24 տիր :

$$2. 8 \div \frac{1}{7} = * : \quad 5. 4 \div \frac{1}{3} = * :$$

$$3. 2 \div \frac{1}{9} = * : \quad 6. 12 \div \frac{1}{5} = * :$$

$$4. 10 \div \frac{1}{7} = * : \quad 7. 9 \div \frac{1}{8} = * :$$

$$\text{Գ. } 1. \frac{5}{8} \div \frac{1}{7} = * :$$

Մարէթ է հալլ: Մատէմ քի $\frac{5}{8}$ 1 է թագսիմ էտիլտիքտէ խարիճ ի գըսմէթ $\frac{5}{8}$ տիր. $\frac{5}{8}$ $\frac{1}{7}$ է թագսիմ էտիլտիքտէ խարիճ ի գըսմէթ 7 քէրրէ $\frac{5}{8}$ է միւսավի օլմալը սորը. իմտի $\frac{5}{8} \div \frac{1}{7}$ ին խարիճ ի գըսմէթ $= 4 \frac{3}{8}$:

$$2. \frac{5}{7} \div \frac{1}{6} = * : \quad 5. \frac{4}{11} \div \frac{1}{9} = * :$$

$$3. \frac{3}{5} \div \frac{1}{6} = * : \quad 6. \frac{3}{8} \div \frac{1}{5} = * :$$

$$4. \frac{8}{9} \div \frac{1}{10} = * : \quad 7. \frac{5}{12} \div \frac{1}{4} = * :$$

$$\text{Դ. } 1. 4 \div \frac{3}{7} = * :$$

Մարէթ է հալլ: Մատէմ քի 4 1 է թագսիմ օլունսորդտա խարիճ ի գըսմէթ 4 տիր, 4 $\frac{1}{7}$ է թագսիմ էտիլտիքտէ խարիճ ի գըսմէթ 7 քէրրէ 4 օլմալը

տըր, ղէ 4՝ $\frac{3}{7}$ է թագսիմ էտիլտիքտէ խարիճ ի գըսմէթ 7 քէրրէ 4 իւն $\frac{1}{3}$ իւ, եա'նի 9 $\frac{1}{3}$ օլմալը տըր պինա'էն 'ալէյհ 4 $\div$ $\frac{3}{7}$ = 9 $\frac{1}{3}$:

$$2. 7 \div \frac{3}{5} = * :$$

$$8. 8 \div \frac{5}{11} = * :$$

$$3. 5 \div \frac{4}{5} = * :$$

$$9. 2 \div \frac{7}{12} = * :$$

$$4. 8 \div \frac{3}{4} = * :$$

$$10. 6 \div \frac{2}{9} = * :$$

$$5. 1 \div \frac{2}{9} = * :$$

$$11. 1 \div \frac{3}{8} = * :$$

$$6. 1 \div \frac{7}{8} = * :$$

$$12. 1 \div \frac{2}{5} = * :$$

$$7. 4 \div \frac{5}{12} = * :$$

$$13. 9 \div \frac{4}{7} = * :$$

$$Ե. 1. \frac{3}{4} \div \frac{6}{7} = * :$$

Մարէն ի հալլ: Մատէմքի $\frac{3}{4}$ 1 է թագսիմ էտիլտիքտէ խարիճ ի գըսմէթ $\frac{3}{4}$ տըր, $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{7}$ է թագսիմ էտիլտիքտէ խարիճ ի գըսմէթ 7 քէրրէ $\frac{3}{4}$ օլմալը տըր. ղէ $\frac{3}{4}$ $\frac{6}{7}$ է թագսիմ էտիլտիքտէ խարիճ ի գըսմէթ 7 քէրրէ $\frac{3}{4}$ ըն $\frac{1}{6}$ իւ, եա'նի $\frac{3}{4}$ ըն $\frac{7}{6}$ իւ եախօտ $\frac{7}{8}$ օլմալը տըր. պինա'էն 'ալէյհ $\frac{3}{4} \div \frac{6}{7} = \frac{7}{8}$:

$$2. \frac{3}{8} \div \frac{9}{10} = * :$$

$$8. \frac{8}{9} \div \frac{4}{5} = * :$$

$$3. \frac{1}{3} \div \frac{6}{5} = * :$$

$$9. \frac{5}{6} \div \frac{3}{4} = * :$$

$$4. \frac{2}{7} \div \frac{4}{11} = * :$$

$$10. \frac{9}{10} \div \frac{3}{8} = * :$$

$$5. \frac{5}{9} \div \frac{3}{8} = * :$$

$$11. \frac{3}{8} \div \frac{2}{7} = * :$$

$$6. \frac{2}{7} \div \frac{5}{11} = * :$$

$$12. \frac{8}{9} \div \frac{8}{11} = * :$$

$$7. \frac{4}{7} \div \frac{5}{14} = * :$$

$$13. \frac{2}{7} \div \frac{5}{8} = * :$$

Զ. Մատէմքի $\frac{2}{3}$ է թագսիմ օլունան հէր հանկի պիր 'ատէտին խարիճ ի գըսմէթի օլ 'ատէտին 3 միսլինին $\frac{1}{2}$ ը, եա'նի թագսիմ օլունան 'ատէտին $\frac{3}{2}$ ը տըր, մատէմքի $\frac{4}{9}$ ա թագսիմ օլունան հէր հանկի պիր 'ատէտին խարիճ ի գըսմէթի օլ 'ատէտին 9 :

միսլինին $\frac{1}{4}$ ը՛ հա՛նի թագսիմ՝ օլունան՝ առէտին $\frac{3}{4}$ ը
տըր , վէ հաքէզա , պունտան՝ շու գա՛խտէ իսթիխ-
րան օլունուր քի , հէր հանկի պիր՝ առէտին քէսրէ
թագսիմի օլ՝ առէտի քէսրին շէ+ւ ի հա՛տ-սընա զարպ
էթմէքլէ օլուր :

Շէրհ : Պիր քէսրին շէքլ ի մա՛քուսը օլ քէսրին
սուրէթինի մախրէն վէ մախրէնինի սուրէթ հափ-
մագ տըր . մէսէլա , շու $\frac{3}{3}$ քէսրին շէքլ ի մա՛քուսը
շու $\frac{3}{2}$ օլուր :

$$1. 1 \frac{7}{9} \div 2 \frac{2}{3} = * :$$

Սորէն ի հալլ : $1 \frac{7}{9} = \frac{16}{9}$, $2 \frac{2}{3} = \frac{8}{3}$, վէ $\frac{16}{9} \div \frac{8}{3}$
 $= \frac{16}{9} \times \frac{3}{8} = \frac{2}{3}$. պինա՛նն ալէյհ $1 \frac{7}{9} \div 2 \frac{2}{3} = \frac{2}{3}$:

$$2. \frac{4}{7} \div 1 \frac{1}{3} = * :$$

$$6. \frac{15}{16} \div 3 \frac{1}{4} = * :$$

$$3. \frac{3}{5} \div 7 \frac{1}{2} = * :$$

$$7. 9 \frac{3}{5} \div 1 \frac{5}{7} = * :$$

$$4. 5 \frac{1}{4} \div 4 \frac{2}{3} = * :$$

$$8. 8 \frac{1}{3} \div 4 \frac{1}{6} = * :$$

$$5. 2 \frac{1}{4} \div 4 \frac{1}{2} = * :$$

$$9. \frac{9}{10} \div \frac{5}{6} = * :$$

Է. 1. Պէհէր գավուն $\frac{3}{4}$ ղուրուշա օլտըղը հալտէ ,
5 ղուրուշ իլէ գա՛ն գավուն ալընա պիլիր :

Սորէն ի հալլ : Մատէմ քի պիր գավուն $\frac{3}{4}$ ղու-
րուշ իլէ ալընա պիլիր , 5 ղուրուշ իլէ $\frac{3}{4}$ ըն՝ 5 տէ
տախիլ օլտըղը գատար գավուն ալընա պիլիր . 5
 $\div \frac{3}{4} = 5 \times \frac{4}{3} = \frac{20}{3} = 6 \frac{2}{3}$. պինա՛նն ալէյհ 5 ղուրուշ
իլէ պէհէրի $\frac{3}{4}$ ղուրուշը գ $6 \frac{2}{3}$ գավուն ալընա պիլիր :

2. Պաթմանը $\frac{5}{8}$ մէճիտիյէլիք հաղտան 7 մէճի-
տիյէ իլէ գա՛ն պաթման ալընա պիլիր :

3. Պիր թալէպէ պիր սա՛աթտա $\frac{6}{7}$ սահիֆէ տէրս
էօյրէնիյօր , 3 սահիֆէսինի գա՛ն սա՛աթտա էօյրէնէ
պիլէճէք :

4. Օգգասը $\frac{4}{9}$ մէճիտիյէլիք չայտան 5 մէճիտիյէ իլէ գա՞ն օգգա չայ ալա պիլիւրիւմ :

5. Պիր ատէմ տաղիգէտէ պիր մէսաֆէնին $\frac{5}{12}$ ինի դաթ՝ էտէրսէ , $\frac{7}{8}$ իւնիւ գա՞ն տաղիգէտէ գաթ էտէր :

6. Պիր ատէմ պիր սա՛աթտա պիր աղաճըն էլմալարընըն $\frac{2}{9}$ ընը տէվչիրտիյի հալտէ , անլէրին $\frac{7}{12}$ սինի գա՞ն սա՛աթտա տէվչիրէճէք տիր :

7. 5 մէճիտիյէսի օլան պիր ատէմ փարասընըն $\frac{2}{3}$ իւլէ քիլէսի 2 $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէյէ պուղտայ սաթըն ալմըչ . գա՞ն քիլէ պուղտայ ալմըչ տըր :

8. Օգգասը 3 $\frac{3}{4}$ ղուրուչլըգ 1 $\frac{3}{5}$ օգգա արմուտ իլէ , օգգասը $\frac{9}{10}$ ղուրուչլըգ իւզիւմտէն գա՞ն օգգա ալընըր :

9. Էպրուհի պիր սա՛աթտա քէնտի տէրսինին $\frac{7}{9}$ ընը միւթալա՛ա էտէ պիլիյօր , մէրգումէ տէրսինին հէփիսինի գա՞ն սա՛աթտա միւթալա՛ա էտէ պիլիւր :

10. Գէորգըն 28 արչըն թուլընտա պիր իփի վար իտի . պունու պէհէրի 2 $\frac{2}{3}$ արչըն գըսմլարա պէօլտիւ . իփի գա՞ն փարչա էլլէտի :

11. 9 մէճիտիյէմ վար իտի , պունուն $\frac{3}{4}$ ըյլէ արչընը 1 $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէլիք գազմիր , վէ պագիսիլէ արչընը 1 $\frac{1}{5}$ մէճիտիյէլիք գազմիր ալտըմ . հէր պիրինտէն գա՞ն արչըն ալտըմ :

12. Քիլէսի $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէլիք 9 քիլէ տարը իլէ քիլէսի $\frac{3}{8}$ մէճիտիյէլիք գա՞ն քիլէ չալտար տէյիչիլէ պիլիւր :

13. Պիր չիֆթճինին 2 $\frac{3}{7}$ թօնէլաթօ պիր երղըն գուրու օթը , վէ 3 $\frac{6}{7}$ թօնէլաթօ տախի պիր տիկէր երղըն գուրու օթը վար իտի . պունլարը 1 $\frac{3}{8}$ թօ-

նէլաթօլըդ տէնք պաղլատը . օթը գա՞ն տէնք օլտու :

14. Պիր ատէմ 21 մէճիտիյէյէ պիր ինէք սաթմըշ , վէ պու մէպլաղ ինէյին սէրմայէսինին $\frac{7}{10}$ իւ իմիշ . ինէյին սէրմայէսի նէ՞ իմիշ : Մէրգում ինէյի սաթըն ալտըղընտա պէտէլինէ արշընը 8 մէճիտիյէլիք գումաշ վէրմիշ . գա՞ն արշըն գումաշ վէրէրէք ինէյի ալմըշ տըր :

15. Պիր ատէմէ քիւշիւք օղլընըն սիննի սօրուլ տըգտա ճէվապ վէրմիշ քի , “ պէօյիւք օղլըմըն սիննի 24 տիր , վէ պու պէնիւմ սիննիմին $\frac{3}{5}$ ը տըր , վէ պէնիւմ սիննիւմ տէ քիւշիւք օղլըմըն սիննինին 10 միալի տիր .” մէրգումըն սիննի գա՞ն իմիշ , քիւշիւք օղլընըն սիննի գա՞ն իմիշ :

16. Պիր ատէմ 15 մէճիտիյէյէ պիր ինէք սաթմըշ , վէ պու մէպլաղ ինէյին ֆիյ՝աթընըն $\frac{3}{5}$ ը իմիշ . պու պիյ ու շիրատա մէրգում գա՞ն մէճիտիյէ գարար էյլէմիշ տիր :

17. Պիր ատէմ 12 արշըն գումաշ ալըպ՝ պա՛տէ հու անը 54 մէճիտիյէյէ սաթտը , վէ հիսապ էտէրէք պուլտու քի պու մէպլաղ գումաշըն սէրմայէսինին $\frac{3}{5}$ իւ տիր . գումաշըն արշընընը գա՞ն մէճիտիյէյէ ալմըշ : Պու պիյ ու շիրատա նէ՞ գատար գաղանմըշ տըր :

18. Պիր տիրէյին $\frac{1}{3}$ իւ սուտա վէ 10 արշըն միգտարը սուտան տըշարըտա տըր . տիրէք գա՞ն արշըն տըր :

19. Պիր սըրըղըն $\frac{2}{3}$ իւ սուլըն իչինտէ , վէ 4 արշըն միգտարը տախի սուտան տըշարըտա տըր . սըրըգ գա՞ն արշըն տըր :

ՕԹՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՏԵՐՍ

Ա. 1. $\frac{3}{4} = *$ սիւմն :

Սորէն է հալ: Մատեմ. քի $1 = \frac{8}{8}$, 1 ին $\frac{3}{4}$ և $\frac{8}{8}$ ին $\frac{3}{4}$ ընա՝ եա՛նի $\frac{6}{8}$ է միւսապի օլմալը տըր . պինա՛նն 'ալէյհ $\frac{3}{4} = \frac{6}{8}$:

2. $\frac{2}{3} = *$ սիւտս : 4. $\frac{4}{5} = *$ 'իւչը :

3. $\frac{1}{2} = *$ բուսյ՝ : 5. $\frac{2}{4} = *$ սիւմն :

6. $\frac{5}{9} = \frac{*}{45}$: (Պէշ թուս՝ զըրդ պէշտէ գա՛ն ճիւղ՝է միւսապի տիր՝ տէյէրէք օգունմալը տըր :

Սորէն է հալ: Մատեմ. քի մաթլուպ քէսրին մախւրէճի օլան 45՝ մա՛լիւմ քէսրին մախրէճինին 5 միսլի տիր, $\frac{5}{9}$ ըն հատտէյնինի 5 է զարպ էյէտիյիմիզտէ հասըլ և զարպ քէսր ի մաթլուպ օլուր . պինա՛նն 'ալէյհ $\frac{5}{9} = \frac{25}{45}$:

7. $\frac{5}{6} = \frac{*}{36}$: 12. $\frac{3}{7} = \frac{*}{49}$:

8. $\frac{3}{4} = \frac{*}{40}$: 13. $\frac{5}{8} = \frac{*}{48}$:

9. $\frac{7}{12} = \frac{*}{24}$: 14. $\frac{7}{9} = \frac{*}{63}$:

10. $\frac{9}{10} = \frac{*}{60}$: 15. $\frac{8}{11} = \frac{*}{77}$:

11. $\frac{3}{8} = \frac{*}{56}$: 16. $\frac{9}{12} = \frac{*}{72}$:

Բ. 1. Պիր գա՛ն քէսրլէրին մախրէճի հէման պիր 'ատէտ օլտըղը հալտէ, օլ մախրէճէ հալէն է Ֆիւլէ-րէ+ տէնիլիր . մէսէլա $\frac{5}{9}$, $\frac{8}{9}$, $\frac{2}{9}$ քէսրլէրին մախրէճի օլան 9 մախրէճ ի միւշթէրէք տիր :

2. Մախրէճլէրի մոլխթէլիֆ օլան քէսրլէրի՝ զըյ-մէթլէրինէ տօգունուլմայարադ՝ մախրէճլէրի միւշ-թէրէք օլան քէսրլէրէ թահվիլ էթմէք 'ամէլիյա-թընա Ռէփէ+ է հալէն տէնիլիր :

3. Մուխթելիֆ մախրեճլէրի մախրեճ ի միւշթէ-
րէքէ թահվիլ էյլէմէք իչիւն ,

1 ճի . Մախրեճ ի միւշթէրէք օլմազ իւզրէ մախ-
րէճ ի միւշթէրէք ի էսղէրի , եա'նի մուխթելիֆ մախ-
րէճլէրէ թէմամէն թազսիմ օլունապիլէն էն քիւ-
չիւք 'ատէտի պուլ :

2 ճի . Մա'լիւմ մախրեճլէրի՝ Ա տա իզան էտիլէն
գա'իտէլէրն պիրինէ կէօրէ թահվիլ էյլէ :

Գ. 1. $\frac{5}{6}$, $\frac{7}{8}$ վէ $\frac{11}{12}$ քէսրլէրի մախրեճլէրի միւշ-
թէրէք օլան քէսրլէրէ թահվիլ էյլէ :

Սորէն է հաւլ : Մուխթելիֆ մախրեճլէր օլան 6 ,
8 վէ 12 'ատէտլէրէ թէմամէն թազսիմ օլունապիլէն
էն քիւչիւք 'ատէտ 24 տիր . $\frac{5}{6}$ իւն հատտէյնինի
4 է , վէ $\frac{7}{8}$ իւն հատտէյնինի 3 է , վէ $\frac{11}{12}$ իւն հա-
տտէյնինի 2յէ զարպ էյլէտիյիմիզտէ հասըլ ը զարպ-
լարը մախրեճլէրի միւշթէրէք օլան քէսրլէր օլուր .
պինա'էն 'ալէյն $\frac{5}{6} = \frac{20}{24}$, վէ $\frac{7}{8} = \frac{21}{24}$, վէ $\frac{11}{12} = \frac{22}{24}$:

Աթիտէրի քէսրլէրի մախրեճլէրի միւշթէրէք օլան
քէսրլէրէ թահվիլ էյլէ :

2.	$\frac{1}{2}$ վէ $\frac{1}{4}$:	11.	$\frac{3}{7}$, $\frac{1}{6}$ վէ $\frac{2}{3}$:
3.	$\frac{2}{3}$ վէ $\frac{1}{2}$:	12.	$\frac{2}{5}$, $\frac{3}{4}$ վէ $\frac{7}{8}$:
4.	$\frac{3}{4}$ վէ $\frac{3}{7}$:	13.	$\frac{9}{10}$, $\frac{7}{15}$ վէ $\frac{1}{2}$:
5.	$\frac{5}{6}$ վէ $\frac{3}{8}$:	14.	$\frac{5}{6}$, $\frac{7}{9}$ վէ $\frac{3}{4}$:
6.	$\frac{7}{9}$, $\frac{1}{6}$ վէ $\frac{11}{12}$:	15.	$\frac{3}{7}$, $\frac{5}{14}$ վէ $\frac{1}{2}$:
7.	$\frac{9}{10}$, $\frac{7}{15}$ վէ $\frac{2}{3}$:	16.	$\frac{8}{9}$, $\frac{7}{12}$ վէ $\frac{3}{4}$:
8.	$\frac{3}{7}$, $\frac{2}{5}$ վէ $\frac{9}{14}$:	17.	$\frac{1}{4}$, $\frac{13}{20}$ վէ $\frac{9}{40}$:
9.	$\frac{4}{9}$, $\frac{7}{8}$ վէ $\frac{5}{12}$:	18.	$\frac{2}{9}$, $\frac{1}{6}$ վէ $\frac{5}{18}$:
10.	$\frac{4}{5}$, $\frac{1}{3}$ վէ $\frac{1}{6}$:	19.	$\frac{3}{10}$, $\frac{7}{20}$ վէ $\frac{2}{5}$:

Դ. Մախրէճլէրի մուխթէլիֆ օլան քէսրլէրին ճէմ' ու թարհը մուխթադա թէվհիտ ի մախրէճէ միւհթաճ տըր :

$$1. \frac{2}{3} + \frac{5}{6} + \frac{5}{8} + \frac{7}{12} = * :$$

Սորէն է հաւել: Մուխթէլիֆ մախրէճլէր օլան 3, 6, 8 վէ 12 նին մախրէճէ ի միւխթէրէք ի էսդէրի 24 օլտըղընտան, $\frac{2}{3} + \frac{5}{6} + \frac{5}{8} + \frac{7}{12} = \frac{16}{24} + \frac{20}{24} + \frac{15}{24} + \frac{14}{24} = 2\frac{17}{24}$:

$$2. \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{3}{8} + \frac{5}{16} + \frac{7}{32} = * :$$

$$3. \frac{2}{3} + \frac{1}{2} + \frac{3}{4} + \frac{5}{6} + \frac{7}{8} = * :$$

$$Ե. 1. \frac{7}{8} - \frac{5}{12} = * :$$

$$\text{Սորէն է հաւել: } \frac{7}{8} - \frac{5}{12} = \frac{21}{24} - \frac{10}{24} = \frac{11}{24} :$$

$$2. \frac{1}{2} - \frac{1}{4} = * : \quad 10. \frac{4}{5} + \frac{1}{3} - \frac{1}{6} = * :$$

$$3. \frac{2}{3} - \frac{1}{2} = * : \quad 11. \frac{2}{5} + \frac{3}{4} - \frac{7}{8} = * :$$

$$4. \frac{3}{4} - \frac{3}{7} = * : \quad 12. \frac{9}{10} + \frac{7}{15} - \frac{1}{2} = * :$$

$$5. \frac{5}{6} - \frac{3}{8} = * : \quad 13. \frac{3}{7} + \frac{2}{3} - \frac{1}{14} = * :$$

$$6. \frac{7}{9} - \frac{5}{12} = * : \quad 14. \frac{5}{6} + \frac{7}{9} - \frac{3}{4} = * :$$

$$7. \frac{9}{10} - \frac{2}{3} = * : \quad 15. \frac{3}{7} + \frac{5}{14} - \frac{1}{2} = * :$$

$$8. \frac{4}{5} - \frac{1}{6} = * : \quad 16. \frac{8}{9} + \frac{7}{12} - \frac{3}{4} = * :$$

$$9. \frac{7}{8} - \frac{3}{24} = * : \quad 17. \frac{2}{9} + \frac{1}{6} - \frac{1}{3} = * :$$

$$2. 1. 2\frac{1}{2} + 3\frac{1}{4} = * :$$

$$\text{Սորէն է հաւել: } 2\frac{1}{2} = \frac{5}{2} \text{ վէ } 3\frac{1}{4} = \frac{13}{4} \cdot \frac{5}{2} + \frac{13}{4} = \frac{10}{4} + \frac{13}{4} = \frac{23}{4} = 5\frac{3}{4} \cdot \text{սլինա'էն 'ալէյհ } 2\frac{1}{2} + 3\frac{1}{4} = 5\frac{3}{4} :$$

$$2. 3\frac{2}{3} + 4\frac{5}{6} = * : \quad 6. 5\frac{4}{9} + 3\frac{2}{3} = * :$$

$$3. 7\frac{3}{4} + 2\frac{1}{2} = * : \quad 7. 5\frac{5}{6} + 2\frac{2}{3} = * :$$

$$4. 4\frac{5}{6} + 7\frac{1}{2} = * : \quad 8. 9\frac{1}{4} + 6\frac{1}{2} = * :$$

$$5. 5\frac{1}{2} + 4\frac{2}{8} = * : \quad 9. 7\frac{1}{2} + 3\frac{1}{4} = * :$$

$$b. 1. 6\frac{3}{4} - 2\frac{1}{2} = * :$$

$$U. 1. 6\frac{3}{4} = \frac{27}{4} \text{ վէ } 2\frac{1}{2} = \frac{5}{2} . \frac{27}{4} - \frac{5}{2} = \frac{27}{4} - \frac{10}{4} = \frac{17}{4} = 4\frac{1}{4} . \text{ պինա՛նս 'ալէյհ } 6\frac{3}{4} - 2\frac{1}{2} = 4\frac{1}{4} :$$

$$2. 7\frac{1}{2} - 2\frac{1}{3} = * : \quad 5. 7\frac{1}{6} - 4\frac{1}{2} = * :$$

$$3. 8\frac{2}{3} - 3\frac{1}{6} = * : \quad 6. 3\frac{4}{9} - 2\frac{2}{3} = * :$$

$$4. 4\frac{1}{2} - 2\frac{2}{3} = * : \quad 7. 7\frac{1}{3} - 4\frac{5}{6} = * :$$

ՕԹՈՒՋ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Յոփէփ $\frac{1}{4}$ մէճիտիյէյէ պիր բադամ թաշը , $\frac{1}{8}$ մէճիտիյէյէ պիր եաղը տէֆթէրի , $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէյէ պիր խարիթա ալմըշ . պունլարըն մէճմուլ ի ֆիյ՝աթը նէ՞ տիր :

2. Տիզրան կիւնտէ $1\frac{1}{3}$ սա՛աթ թարիխ , $1\frac{3}{4}$ սա՛աթ ճողրաֆիա , վէ $1\frac{5}{6}$ սա՛աթ ՚իւմ ի սարֆ թահսիւլլիյէ մէշղուլ օլուրսա , գա՞չ սա՛աթ մէշղուլ օլմուշ օլուր :

3. Պիր ատէմ պիր էլմանըն $\frac{1}{4}$ ընը Սառայա , $\frac{1}{5}$ ընը Աննայա , $\frac{1}{10}$ իւնիւ Շուշանա , $\frac{3}{10}$ իւնիւ Մարիամա վէ պագիսինի Ֆէրիտէյէ վէրմիշ . Ֆէրիտէյէ նէ՞ գատար վէրմիշ :

4. Ագչէմլին $\frac{2}{7}$ իւնիւ արաղիյէ , $\frac{5}{14}$ ինի պիր պինա եափտըրմաղա սարֆ էտիպ՝ պագիսինի ֆա՛իզէ վէրտիմ . փարամըն նէ՞ գատար գըսմընը ֆա՛իզէ վէրմիշ իմ :

5. $1\frac{3}{8}$ մէճիտիյէյէ պիր շէմսիյէ , վէ $2\frac{5}{6}$ մէճիտիյէյէ պիր չիֆթ գունտուրա ալտըմ . իքիսինին ֆիյ՝աթը նէ՞ գատար տըր : Գունտուրանըն ֆիյ՝աթը շէմսիյէնին ֆիյ՝աթընտան նէ՞ գատար զիյատէ տիր :

6. Պիր չիֆթճի $6\frac{3}{4}$ քիլէ պուղտայ սաթմըշ, վէ եանընտա $8\frac{5}{9}$ քիլէ պուղտայը գալմըշ. էվլէլա պուղ տայը գաճ քիլէ իմիշ :

7. Պիր առէմ $2\frac{4}{5}$ մէճիտիյէլիք տարը, $3\frac{7}{10}$ մէճիտիյէլիք պուղտաշ, վէ պիր միգտար փիրինճ ալտը, հէփիսինին ֆիյ՝աթը $10\frac{1}{2}$ մէճիտիյէ օլտու. մէրգոււմ գաճ մէճիտիյէլիք փիրինճ ալմըշ տըր :

8. Արշընը 7 մէճիտիյէյէ $\frac{3}{4}$ արշըն իփէք գատիֆէ, վէ արշընը 6 մէճիտիյէյէ տախի $\frac{4}{5}$ արշըն սէվայի ալտըմ. իքիսինին մէճմուլի ֆիյ՝աթը նէ՞ տիր :

9. Արշընը $5\frac{2}{3}$ մէճիտիյէլիք չուգատան 4 արշըն ալըպ՝ պէտէլինէ արշընը $3\frac{2}{5}$ մէճիտիյէլիք չուգատան 4 արշըն չուգա իլէ պիր միգտար փարա վէրտիմ. վէրտիյիմ փարա նէ՞ գատար խտի :

10. Պու սապահ քիսէմտէ $17\frac{1}{2}$ մէճիտիյէմ վար իտի, լաքին պիր ազ էվլէլ պէհէրի $1\frac{2}{3}$ մէճիտիյէյէ 8 քիթապ ալտըմ. եանըմտա նէ՞ գատար մէճիտիյէմ գալտը :

11. Պիր պաղչէվան $7\frac{1}{2}$ սէփէթ էլմա, վէ էլմատան $1\frac{1}{6}$ սէփէթ զիյատէ արմուա, վէ էլմա իլէ արմուտըն մէճմուլինտէն $6\frac{3}{4}$ սէփէթ նօզսան չէֆթալի տէվչիրմիշ. հէր պիրինտէն գաճ սէփէթ տէվչիրմիշ : Տէվչիրտիյինին եէքիւնիւ գաճ սէփէթ օլմուշ :

12. Սամուէլին $4\frac{3}{4}$ մէճիտիյէսի, Մարկոսըն Սամուէլինքինին $1\frac{1}{2}$ միւլինտէն $2\frac{5}{12}$ մէճիտիյէ նօզսանը, վէ Միհրանըն՝ Սամուէլին վէ Մարկոսըն մէճիտիյէսինին $\frac{2}{3}$ իւ գատար մէճիտիյէսի վար իմիշ. Միհրանըն գաճ մէճիտիյէսի վար իմիշ :

13. Գէորգ փարաւսընըն $\frac{1}{2}$ վէ $\frac{1}{3}$ իւնիւ սարֆ էթ-

տիքատէն սօնկրա եանընտա 7 մէճիտիյէսի գալտը . եանընտա գալան փարասը մուգատտօժմա օլան փա-
րասընըն նէ՞ գատարը տըր : Մէճմուլի փարասը նէ՞
գատար իմիշ :

14. Սիննիմին $\frac{1}{3}$ իւնիւ Սյնթապտա, $\frac{1}{6}$ իւնիւ Հա-
լէպտէ վէ 7 $\frac{1}{2}$ սէնէսինի տախի Իսթանպօլտա կէ-
շիրտիմ . սիննիմ գա՞շ տըր :

15. Պիր չիֆթճինին գօյունլարընըն $\frac{1}{2}$ ը պիր եայ-
լատա, $\frac{1}{5}$ ը տիկէր պիր եայլատա, վէ միւթէպագի
111 գօյունը տախի տիկէր պիր եայլատա օթլա-
նըյօր . մէրգումըն գա՞շ գօյունը վար : Հէր պիր
եայլատա գա՞շ գօյունը վար :

16. Պիր 'ատէտին $\frac{2}{3}$ իւ գա՞լիտ $\frac{1}{21}$ ի վէ գա՞լիտ 9,
օլ 'ատէտէ միւսավլի օլտըղը հալտէ, օլ 'ատէտ գա՞շ
տըր :

17. Պիր չօպան գօյունլարընըն $\frac{1}{3}$ իւնիւ պիր ա-
տէմէ, $\frac{1}{4}$ ընը տիկէր պիր ատէմէ սաթտըղը հալտէ,
էվլէլքի ատէմէ սօնկրաքինտէն 6 գօյուն զիյատէ
սաթմըշ օլուրսա, մէրգումըն գա՞շ գօյունը օլմուշ
օլուր :

18. Յակուր Գէորգա՝ Սիննիմին $\frac{1}{2}$ ը $\frac{1}{3}$ իւնտէն 1 $\frac{1}{2}$
սէնէ զիյատէ տիր տէմիշ . Գէորգ տախի անա՝
էօյլէ իսէ, սէնին սիննին պէնիմ սիննիմին անճաղ
 $\frac{5}{6}$ իւ տիր տէմիշ . հէր պիրինին սիննի գա՞շ տըր :

19. 3 $\frac{1}{2}$ միսլի 2 միսլինտէն 4 $\frac{1}{2}$ զիյատէ օլան
'ատէտ նէ՞ տիր :

20. Ինէյիմի՝ ֆիյ'աթընըն 3 միսլինտէն 13 մէճի-
տիյէ զիյատէյէ սաթաճաղ օլուրսամ, 100 մէճիտիյէ
ալըրըմ . ինէյիմին ասըլ ֆիյ'աթը նէ՞ իմիշ :

21. Պիր պաղչէնին աղաճլարընըն $\frac{2}{3}$ ը չէֆթալի,

$\frac{1}{6}$ իւ քերազ, $\frac{1}{3}$ իւ էլմա վէ պագիսի արմուտ աղածը տըր. էլմա աղածը շէֆթալիտէն 6 զիյատէ օլտըզը հալտէ, պաղչէնին աղածը նէ՞ գատար իմիշ : Հէր պիր նէվ'տէն գա՞ն աղած վար իմիշ :

22. Հա՞նկի 'ատէտին իւզէրինէ 10 'իլավէ էտիւ-տիքտէ մէճմու' ի անըն 3 միսլինտէն 6 նօզսան օլուր :

23. $\frac{1}{2}$ ըյլէ $\frac{1}{3}$ իւ քէնտի ասըլ միգտարընա զամմ էտիլտիքտէ մէճմու' ի միգտարը 77 օլան 'ատէտ նէ՞ տիր :

24. $1\frac{2}{3}$ միսլինին $\frac{1}{5}$ ը՝ $\frac{2}{5}$ ընըն $\frac{1}{3}$ իւնտէն 3 զիյատէ օլան 'ատէտ նէ՞ տիր :

25. Պիր 'ատէտին $\frac{2}{3}$ ը $2\frac{1}{2} + 3\frac{1}{6} + 4\frac{1}{3}$ է միւսավի օլտըզը հալտէ, օլ 'ատէտին $\frac{2}{5}$ իւ գա՞ն օլուր :

26. Էյէր պիրիսի պանա եանըմտա օլան փարամ գատար վէ կարըսը գատար փարա տահա վէրէճէք օլուրսա 40 մէճիտիյէմ օլուր . շիմտի գա՞ն մէճի-տիյէմ վար :

27. Պօղոսըն փէտէրի քէնտինէ պիրազ փարա վէրմիշ . սօնկրա վալիտէսի տախի փէտէրինին վէր-տիյինին $\frac{2}{3}$ իւ գատար վէրմիշ . պա'տէհու 'ամուճասը փէտէրի իլէ վալիտէսինին վէրտիյինտէն 10 փարա զիյատէ վէրմիշ, վէ օլ վազըթ Պօղոսըն փարասը փէտէրինին վէրտիյինին 4 միսլի օլմուշ . հէր պիրի գա՞ն փարա վէրմիշ : Հէփիսինին վէրտիյի գա՞ն փարա օլմուշ :

ՕՐՈՒՋ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. 100 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

Սորէն է հալլ : $100 \text{ իւն } \frac{1}{100} \text{ ի} = \frac{100}{100} = 1$. պինա՞նն
'ալէյ 100 լիրանքն եիւզտէ պիրի 1 լիրա տըր :

2. 200 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

3. 400 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

4. 1000 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

Բ. 1. 150 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

Սորէն է հալլ : $150 \text{ նին } \frac{1}{100} \text{ ի} = \frac{150}{100} = \frac{3}{2} = 1 \frac{1}{2}$.
պինա՞նն 'ալէյ 150 լիրանքն եիւզտէ պիրի $1 \frac{1}{2}$ լիրա
տըր :

2. 250 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

3. 450 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

4. 480 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

5. 750 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

Գ. 1. 1 լիրանքն եիւզտէ պիր ճիւզ՞ի նէ՞ գատար
տըր :

Ճէլապ : 1 լիրա 100 ղուրուշ օլտըղընտան անքն
 $\frac{1}{100} \text{ ի} 1 \text{ ղուրուշ տըր} :$

2. 2 լիրանքն եիւզտէ պիրի նէ՞ գատար տըր :

3. 10 լիրանքն . 15 լիրանքն . 25 լիրանքն :

Դ. 1. 10 լիրանքն եիւզտէ իքիսի նէ՞ գատար
տըր :

Ճէլապ : 10 լիրանքն եիւզտէ պիրի 10 ղուրուշ
օլտըղընտան, եիւզտէ իքիսի 20 ղուրուշ տըր :

2. 30 լիրանըն հիւզտէ իքիսի նէ՞ գատար տըր :

3. 50 լիրանըն . 48 լիրանըն . 64 լիրանըն :

Ե. 1. 10 լիրանըն հիւզտէ իւչիւ նէ՞ գատար տըր :

2. 25 լիրանըն հիւզտէ իւչիւ նէ՞ գատար տըր :

3. 30 լիրանըն հիւզտէ տէօրտիւ նէ՞ գատար տըր :

4. 45 լիրանըն հիւզտէ պէչի նէ՞ գատար տըր :

5. 50 լիրանըն հիւզտէ օն պէչի նէ՞ գատար տըր :

Զ. 1. 100 լիրանըն հիւզտէ պիրինին նըսֆը նէ՞ գատար տըր :

Ճէլապ : 100 լիրանըն հիւզտէ պիրի 1 լիրա օլ-տըղընտան , հիւզտէ պիրինին նըսֆը $\frac{1}{2}$ լիրա՝ հա՛նի 50 ղուրուչ տըր :

2. 10 լիրանըն հիւզտէ պիրինին նըսֆը նէ՞ գատար տըր :

3. 100 լիրանըն հիւզտէ պիրինին $\frac{3}{4}$ ը նէ՞ գատար տըր :

4. 12 լիրանըն հիւզտէ պիրինին $\frac{3}{4}$ ը նէ՞ գատար տըր :

5. 150 արչըն գումաշըն հիւզտէ օթուզը նէ՞ գատար տըր :

Է. 1. Պիր ատէմ քէնտի մալինի տէօրթ էվլա-տընա թագսիմ էտէրէք էն քիւչիւլիւնէ հիւզտէ 15 , վէ անտէն պէօյիւլիւնէ հիւզտէ 20 , վէ տա-հա պէօյիւլիւնէ հիւզտէ 30 , վէ պագիսինի էն պէօյիւլիւնէ վէրտի . էն պէօյիւլիւնէ հիւզտէ գա՞չ վէրտի :

2. Ագչէմին հիւզտէ 25 ինի Միհրանա , վէ հիւզտէ

20 սինի Ռաֆայէլէ, վէ երեւոյն 35 ինի ֆա"իզէ վերտիմ. եանումտա նէ՞ գատար դալտը :

3. Պիր սերիւ գոյուն ալըս անըն երեւոյն 25 ինի սաթտըմ, վէ երեւոյն 8 ի դայս օլտու. գալանը երեւոյն գաչը՞ տըր :

4. Պանգատա օլան ագչէմին պիր տէֆ'ա երեւոյն 23 ինիւ, պիր դայրի տէֆ'ա երեւոյն 18 ինի, տիկէր պիր տէֆ'ա տախի երեւոյն 27 սինի ալտըմ. պանգատա ագչէմին երեւոյն գաչը՞ գալտը :

5. 16 լիրայա պիր 'արապա ալըս՝ թա'միրինէ տախի ֆիյ'աթընըն երեւոյն 8 ի գատար սարֆ էյլէտիմ. թա'միրինէ նէ՞ գատար սարֆ էյլէտիմ :

6. Գէորգ 12 լիրանըն երեւոյն 9 ընը, վէ Սարգիս 18 լիրանըն երեւոյն 6 սընը գաղանտը. հա՞նկիսի չօգ գաղանտը :

7. Պիր առէմ 30 լիրայա պիր 'արսա ալըս՝ երեւոյն 10 քեարըլէ սաթտը. 'արսայը գաչա՞ սաթտը :

8. 300 մէճիտիյէլիք էչեա ալըս՝ երեւոյն 15 քեարըլէ սաթտըմ. էչեայը գաչա՞ սաթտըմ :

9. 45 լիրայա պիր թարլա ալըս՝ երեւոյն 10 զարարըլէ սաթտըմ. թարլայը գաչա՞ սաթտըմ :

10. Պիր առէմ 150 մէճիտիյէլէ պիր աթ սաթըն ալըս՝ երեւոյն 25 քեարըլէ սաթտը. աթը գաչա՞ սաթտը :

11. 200 մէճիտիյէլէ պիր 'արապա ալըս՝ թա'միրինէ տախի ֆիյ'աթընըն երեւոյն 5 ի գատար սարֆ էթտիքտէն սօնկրա 225 մէճիտիյէլէ սաթտըմ. նէ՞ գատար գաղանտըմ :

ՕԹՈՒՋ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Պիր 'ատէտին երւզտէ 10 ը նէ՞ տիր :

Ճէ՛ւալ : $\frac{10}{100} = \frac{1}{10}$ օլտըղընտան, պիր 'ատէտին երւզտէ 10՞ ը օլ 'ատէտին $\frac{1}{10}$ տիր :

2. Պիր 'ատէտին երւզտէ 20 սի նէ՞ տիր . երւզտէ 25 ի նէ՞ տիր . երւզտէ 50 սի նէ՞ տիր . երւզտէ 5 ի նէ՞ տիր . երւզտէ 75 ի նէ՞ տիր . երւզտէ 40 ը նէ՞ տիր . երւզտէ 8 ի նէ՞ տիր . երւզտէ 15 ի նէ՞ տիր . երւզտէ 60 ը նէ՞ տիր :

3. Պիր 'ատէտին երւզտէ $12\frac{1}{2}$ ը նէ՞ տիր :

Սա՛րէ՛ն է հալլ : $12\frac{1}{2} = \frac{25}{2} \cdot \frac{1}{100}$ ին $\frac{1}{2}$ ը $= \frac{1}{100} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{200}$, Վէ $\frac{1}{100}$ ին $\frac{25}{2}$ ը $= 25$ քէրրէ $\frac{1}{200} = \frac{25}{200} = \frac{1}{8}$. պինա՛նն 'ալէյն պիր 'ատէտին երւզտէ $12\frac{1}{2}$ ը օլ 'ատէտին $\frac{1}{8}$ իւնէ միւսավի տիր :

4. Պիր 'ատէտին երւզտէ $6\frac{1}{4}$ ը նէ՞ տիր . $8\frac{1}{3}$ իւ նէ՞ տիր . $16\frac{2}{3}$ իւ նէ՞ տիր . $33\frac{1}{2}$ ը նէ՞ տիր . $37\frac{1}{2}$ ը նէ՞ տիր . $62\frac{1}{2}$ ը նէ՞ տիր . $66\frac{2}{3}$ իւ նէ՞ տիր . $87\frac{1}{2}$ ը նէ՞ տիր :

Բ. 1. Պիր 'ատէտին պիր բուսլ՞ ը օլ 'ատէտին երւզտէ գաչը՞ տըր :

Սա՛րէ՛ն է հալլ : Մատէմ քի երւզէ թագսիմ օլու- նան հէր հանկի պիր 'ատէտին պիւթիւնիւ $\frac{100}{100}$ տիր , օլ 'ատէտին $\frac{1}{4}$ ը $\frac{100}{100}$ իւն $\frac{1}{4}$ ը՝ հա՛նի երւզտէ 25 օլ- մալը տըր :

2. Պիր 'ատէտին պիր խումսը օլ 'ատէտին երւզտէ գաչը՞ տըր . $\frac{3}{5}$ ը՞ . $\frac{4}{5}$ ը՞ . $\frac{3}{4}$ ը՞ . $\frac{3}{10}$ ի՞ւ . $\frac{2}{3}$ ի՞ւ . $\frac{5}{6}$ ի՞ւ . $\frac{7}{8}$ ի՞ւ :

3. Պիր ատէմ ազէտինին նըսֆընը զայս էթսէ, եիւզտէ գաչընը զայս էթմիշ օլուր :

4. Պիր ատէմ իրատընըն $\frac{3}{8}$ իւնիւ սարֆ էթտիյի հալտէ, գալանը իրատընըն եիւզտէ գաչը տըր :

5. Պիր մէքթէպտէ պուլունան շայիրտէրին եիւզտէ 20 սի պիրինճի սընըֆտա, վէ պագի գալանըն $\frac{2}{5}$ ը իքինճի սընըֆտա, վէ պագիսի իւչիւնճիւ սընըֆտա տըր. պու իւչիւնճիւ սընըֆ միւսավիճէ իքի գըսմա թաղսիւմ օլունտըղը հալտէ, հէր պիր գըսմ մէքթէպին մէճմու' ի շայիրտանընըն եիւզտէ գաչը տըր :

Գ. 1. 6՝ 24 իւն եիւզտէ գաչը տըր :

Սորէն է հալլ : 6՝ 24 իւն $\frac{6}{24}$ սը՝ եա'նի $\frac{1}{4}$ ը տըր. մատէմ քի 24՝ 24 իւն $\frac{100}{100}$ իւ տիր, 6՝ 24 իւն $\frac{25}{100}$ ի տիր :

2. 2՝ 10 ըն եիւզտէ գաչը տըր :

3. 5՝ 50 նին եիւզտէ գաչը տըր :

4. 5՝ 25 ին եիւզտէ գաչը տըր :

5. 5՝ 8 ին եիւզտէ գաչը տըր :

6. 7՝ 42 նին եիւզտէ գաչը տըր :

7. 7՝ 49 ըն եիւզտէ գաչը տըր :

Գ. 1. $\frac{1}{4}$ ՝ $12\frac{1}{2}$ ըն եիւզտէ գաչը տըր :

Սորէն է հալլ : $12\frac{1}{2} = \frac{25}{2} = \frac{50}{4}$. $\frac{1}{4} = \frac{50}{4}$ ըն $\frac{1}{50}$, եախօտ $\frac{50}{4}$ ըն $\frac{2}{100}$. պինա'էն 'ալէյ $\frac{1}{4}$ ՝ $12\frac{1}{2}$ ըն $\frac{2}{100}$ ի տիր :

2. $\frac{1}{5}$ ՝ 4 իւն եիւզտէ գաչը տըր :

3. $\frac{1}{5}$ ՝ 12 նին եիւզտէ գաչը տըր :

4. $\frac{1}{5}$ 20 նին եիւզտէ դաչը տըր :

5. Պիր վարըլ շէքէրին $\frac{1}{4}$ ը սաթըլտը, վէ պագի գալանըն $\frac{1}{3}$ իւ դայ՝ օլտու. պաղըյէսի շէքէրին մէճմու՝ ի միգտարընըն եիւզտէ դաչը տըր :

6. 150 օգգալըգ պիր վարըլտան 20 օգգա պիր տէֆ'ա, վէ 30 օգգա տիկէր պիր տէֆ'ա շէքէր սաթըլտը. սաթըլան միգտար շէքէրին մէճմու՝ընըն եիւզտէ դաչը տըր :

7. 150 արչըն օլան պիր թօփ պէզին 108 արչընը սաթըլտը. դալանը թօփըն եիւզտէ դաչը տըր :

Ե. 1. 12 հաճնկի 'ատէտին եիւզտէ 6 սը տըր :

Սաթըլ է հալ : Պիր 'ատէտին եիւզտէ 6 սը 12 իսէ, օլ 'ատէտին եիւզտէ 1 ի՝ 12 նին $\frac{1}{6}$ իւ, եա'նի 2 տիր, վէ եիւզտէ 100 իւ 100 քէրրէ 2, եա'նի 200 տիր. պինա'էն 'ալէյհ 12՝ 200 իւն եիւզտէ 6 սը տըր :

2. 15 հաճնկի 'ատէտին եիւզտէ 10 ը տըր :

Սաթըլ է հալ : $\frac{10}{100} = \frac{1}{10}$. Էյէր պիր 'ատէտին $\frac{1}{10}$ իւ 15 իսէ, օլ 'ատէտին $\frac{1}{10}$ իւ օն քէրրէ 15՝ եա'նի 150 տիր :

3. 20 հաճնկի 'ատէտին եիւզտէ 5 ի տիր. 4 ի՞ւ. 10 ը :

4. 1 $\frac{1}{2}$ հաճնկի 'ատէտին եիւզտէ 12 սի տիր. 3 ի՞ւ. 15 ի՞ :

5. $\frac{1}{5}$ հաճնկի 'ատէտին եիւզտէ 7 սի տիր. 6 սը. 4 ի՞ւ :

6. 24 հաճնկի 'ատէտին եիւզտէ 40 ը տըր. 12 սի. 25 ի՞ :

Զ. 1. 3 $\frac{1}{2}$ լիւրալըգ չուգա եիւզտէ 4 քեարըլէ դաչա՞ սաթըլմալը տըր :

Ճէ՛ւոյ : $3\frac{1}{2}$ լիրա + $3\frac{1}{2}$ լիրանն եիւզտէ 4 իւնէ սաթըմալը տըր : $3\frac{1}{2}$ լիրա = 350 ղուրուշ . վէ 350 ղուրուշն եիւզտէ տէօրտիւ = 14 ղուրուշ . վէ 350 + 14 = 364 ղուրուշ :

2. 7 լիրալըգ պիր մալ եիւզտէ 12 զարարըյէ գաչա՞ սաթըմըշ տըր :

Ճէ՛ւոյ : 7 լիրա — 7 լիրանն եիւզտէ 12 սինէ սաթըմըշ տըր : 7 լիրա = 700 ղուրուշ . վէ 700 ղուրուշն եիւզտէ 12 սի = 84 ղուրուշ . 700 — 84 = 616 ղուրուշ :

3. 5 լիրալըգ պիր մալ եիւզտէ 3 զարարըյէ գաչա՞ սաթըմըշ տըր :

4. 6 լիրալըգ պիր մալ եիւզտէ 7 քեարըյէ գաչա՞ սաթըմալը տըր :

5. 25 լիրալըգ պիր մալ եիւզտէ 20 զարարըյէ գաչա՞ սաթըմըշ տըր :

6. 420 ղուրուշլըգ պիր մալ եիւզտէ $16\frac{2}{3}$ զարարըյէ գաչա՞ սաթըմըշ տըր :

7. 540 ղուրուշլըգ պիր մալ եիւզտէ $66\frac{2}{3}$ քեարըյէ գաչա՞ սաթըմալը տըր :

Է. 1. Պիր մալը 6 լիրայա ալըպ 7 լիրայա սաթտըղըմ հալտէ , եիւզտէ գա՞չ քեար էթմիշ օլուրըմ :

Սո՛ւրէ՛ն է հալը : 6 լիրայա ալըպ 7 լիրայա սաթտըղըմ հալտէ , 1 լիրա քեար էթմիշ օլուրըմ : Պուքեար սէրմայէնին $\frac{1}{6}$ իւ եախօտ եիւզտէ $16\frac{2}{3}$ տիր :

2. 8 լիրայա ալըպ 9 լիրայա սաթտըղըմ հալտէ , եիւզտէ գա՞չ գազանըրըմ :

3. 12 լիրայա ալըպ 22 լիրայա սաթտըղըմ հալտէ , եիւզտէ գա՞չ գազանըրըմ :

4. 16 լիրայա ալըպ 22 լիրայա սաթտըղըմ հալտէ, եիւզտէ գաճ գազանըրըմ:

5. 10 լիրայա ալըպ 11 լիրայա սաթտըղըմ հալտէ, եիւզտէ գաճ գազանըրըմ:

6. 2 լիրայա ալըպ $2\frac{1}{2}$ լիրայա սաթտըղըմ հալտէ, եիւզտէ գաճ գազանըրըմ:

7. 25 ղուրուշա ալըպ $37\frac{1}{2}$ ղուրուշա սաթտըղըմ հալտէ, եիւզտէ գաճ գազանըրըմ:

8. 50 ղուրուշա ալըպ $62\frac{1}{2}$ ղուրուշա սաթտըղըմ հալտէ, եիւզտէ գաճ գազանըրըմ:

9. $2\frac{1}{2}$ լիրայա ալըպ 2 լիրայա սաթտըղըմ հալտէ, եիւզտէ գաճ զարար էթմիշ օլուրըմ:

10. 11 լիրայա ալըպ 10 լիրայա սաթտըղըմ հալտէ, եիւզտէ գաճ զարար էթմիշ օլուրըմ:

ՕԹՈՒԶ ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՏԵՐՍ

Ա. 1. Եիւզտէ 15 քեարըլէ սաթարագ՝ 12 ղուրուշ գազանտըղըմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր:

Սահէն է հալ: Եիւզտէ 15՝ եա՛նի $\frac{15}{100} = \frac{3}{20}$ սէրմայէսին $\frac{3}{20}$ իւ 12 ղուրուշ օլտըղը հալտէ, սէրմայէսին $\frac{1}{20}$ ի 4 ղուրուշ, վէ $\frac{20}{20}$ սի 80 ղուրուշ օլմալը տըր:

2. Եիւզտէ $12\frac{1}{2}$ քեարըլէ սաթարագ՝ 15 ղուրուշ գազանտըղըմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր:

3. Եիւզտէ 20 քեարըլէ սաթարագ՝ $2\frac{1}{2}$ լիրա գազանտըղըմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր:

4. Եիւզտէ 16 քեարըլէ սաթարագ՝ 120 ղուրուշ գազանտըղըմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր:

5. Եիւզտէ 16 զարարելոյ սաթարագ՝ 12 մէճիտիյէ զիյան էթտիյիմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

6. Եիւզտէ 75 զարարելոյ սաթարագ՝ 48 մէճիտիյէ զիյան էթտիյիմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

7. Եիւզտէ $33\frac{1}{2}$ զարարելոյ սաթարագ՝ 33 լիւրա զիյան էթտիյիմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

Բ. 1. 145 զուրուշա սաթարագ՝ եիւզտէ 16 զուրուշ զազանտըղւմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

Սորբէլ է հալլ : Քեար եիւզտէ 16, հա'նի $\frac{4}{25}$ օլտըզճա՝ սաթըլան ֆիյ'աթ սէրմայէնին $\frac{25}{25} + \frac{4}{25}$ հա'նի $\frac{29}{25}$ ը տիր . էյէր սէրմայէնին $\frac{29}{25}$ ը 145 զուրուշ իսէ, $\frac{1}{25}$ ի Յ տիր, վէ $\frac{25}{25}$ ի՛ հա'նի սէրմայէ 125 տիր :

2. 360 զուրուշա սաթըլա՝ եիւզտէ 10 զիյան էյլէտիյիմ էշեանըն սէրմայէսի նէ՞ տիր :

Սորբէլ է հալլ : Էյլէտիյիմ զիյան սէրմայէնին $\frac{1}{10}$ իւ օլտըզճա՝ սաթտըղւմ ֆիյ'աթ սէրմայէնին $\frac{9}{10}$ իւ տիր : Սէրմայէնին $\frac{9}{10}$ իւ 360 զուրուշ իսէ, $\frac{1}{10}$ իւ 400 զուրուշ տըր :

3. 28 մէճիտիյէյէ սաթարագ՝ եիւզտէ $33\frac{1}{2}$ զազանտըղւմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

4. $12\frac{1}{2}$ լիւրայա սաթարագ՝ եիւզտէ 25 զազանտըղւմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

5. 56 մէճիտիյէյէ սաթըլա՝ եիւզտէ 20 զիյան էյլէտիյիմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

6. 84 լիւրայա սաթըլա, եիւզտէ $12\frac{1}{2}$ զիյան էյլէտիյիմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

7. 62 զուրուշա սաթարագ՝ եիւզտէ 8 զազանտըղւմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

8. 133 զուրուշա սաթարագ՝ եիւզտէ 5 զիյան էյլէտիյիմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

9. 87 մէճիտիյէյէ սաթարադ՝ երւզտէ 16 դա-
գանտըղըմ մալին սէրմայէսի նէ՞ տիր :

Գ. 1. Քեար՝ սէրմայէնին երւզտէ 24 իւ օլտըղը
հալտէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

Սուրէն ի հալ : Քեար սէրմայէնին $\frac{24}{100}$ իւ օլտըղը
հալտէ, սաթըլան ֆիյ՝աթ սէրմայէնին $\frac{124}{100}$ իւ օլուր .
վէ քեար սաթըլան ֆիյ՝աթըն $\frac{24}{124} = \frac{6}{31}$ ը , եա՛նի
երւզտէ 19 $\frac{1}{31}$ ի օլուր :

2. Քեար՝ սէրմայէնին երւզտէ 20 սի օլտըղը հալ-
տէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

3. Քեար՝ սէրմայէնին երւզտէ 33 ի օլտըղը հալ-
տէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

4. Քեար՝ սէրմայէնին երւզտէ 10 ը օլտըղը հալ-
տէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

5. Զիյան՝ սէրմայէնին երւզտէ 10 ը օլտըղը հալ-
տէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

6. Զիյան՝ սէրմայէնին երւզտէ 30 սի օլտըղը հալ-
տէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

7. Զիյան՝ սէրմայէնին երւզտէ 30 ը օլտըղը հալ-
տէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

8. Զիյան՝ սէրմայէնին երւզտէ 14 $\frac{2}{7}$ իւ օլտըղը
հալտէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

9. Զիյան՝ սէրմայէնին երւզտէ 11 $\frac{1}{9}$ ը օլտըղը
հալտէ, սաթըլան ֆիյ՝աթըն երւզտէ գաչը՞ օլուր :

10. Սէրմայէսինտէն երւզտէ 23 զիյանլէ 120 մէ-
ճիտիյէյէ պիր աթ սաթտըմ . ալտըղըմ փարա սէր-
մայէնին երւզտէ գաչը՞ տըր : Աթըն սէրմայէսի գա՞չ
վէ զիյան գա՞չ մէճիտիյէ իտի :

11. 140 մէճիտիյէյէ պիր աթ սաթարադ՝ սէրմայէ-
սինին երւզտէ 16 $\frac{2}{3}$ իւնիւ գաղանտըմ . աթըն սէր-

մայէսի նէ՞ իտի : Պէնիմ դազանճըմ նէ՞ իտի :

12. Արչընը 24 ղուրուչա գումաշ սաթտըմ, վէ հիսապ էթտիմ քի էյէր արչընընը 27 ղուրուչա սաթմըշ օլսա իտիմ, դազանճըմ եիւզտէ 15 ղիյատէ օլաճագ իտի : Գումաշըն արչընընըն ֆիյ՝աթը նէ՞ տիր :

13. Պիր գումաշըն արչընընը 12 $\frac{1}{2}$ ղուրուչա սաթտըղըմ հալտէ, եիւզտէ 25 դազանըրըմ. եիւզտէ 50 դազանմագ իչիւն արչընընը գաչա՞ սաթմալըյըմ :

14. Պիր թիւճճար 260 լիրայա էմթի՛ա սաթարագ եիւզտէ 30 դազանտը. էմթի՛անըն սէրմայէսի նէ՞ իտի :

15. 7 մէճիտիյէյէ պիր սէթրի սաթարագ եիւզտէ 30 զարար էթտիմ. սէթրիյի գաչա՞ ալմըշ իտիմ :

16. Պիր ատէմ իքիշէր եիւզ մէճիտիյէյէ իքի աթ սաթարագ՝ պիրինտէն եիւզտէ 20 քեար, վէ տիկէրինտէն եիւզտէ 20 զարար էթտի. պու տիսղ ու իթատա քեա՞ր մը էթտի, զարա՞ր մը էթտի : Քեարը, եօգսա զարարը նէ՞ զատար իտի :

17. Պիր ատէմ 60 ղուրուչա 100 փօրթուգալ ալըպ թանէսինի 1 ղուրուչա սաթտը. եիւզտէ գա՞շ գազանտը :

18. 75 մէճիտիյէյէ պիր աթ վէ 25 մէճիտիյէյէ պիր ինէք ալտըմ. եիւզտէ 16 դազանմագ իչիւն հէր պիրինի գաչա՞ սաթմալըյըմ :

19. Պիր ատէմ 500 լիրայա պիր կէմի համուլէսի քէօմիւր ալտը. եիւզտէ 12 դազանմագ իչիւն անը գաչա՞ սաթմալը տըր :

20. Պիր ատէմ 90 լիրայա ալտըղը պիր մալի

80 լիրայա սաթաղղը հալտէ, զարարը երւզտէ դա՛նջ օլուր :

21. Խանէմին 5 սէնէլիյինի սէրմայէսինին $\frac{2}{5}$ ընա իճար էթտիյիմ հալտէ, պիր սէնէլիք իճարը սէրմայէսինին երւզտէ գա՛նջ օլուր :

22. Աւետիս 100 մէճիտիյէյէ պիր մալ ալըպ երւզտէ 10 քեարըյէ Բենիամինէ սաթաղղ. Բենիամին տախի երւզտէ 20 քեարըյէ անը Գէորգա սաթաղղ. Գէորգ դա՛նջ մէճիտիյէ վէրաի : Էյեր Գէորգ Բենիամինէ վէրաիյինի Աւետիսէ վէրմիշ օլա խաի, Աւետիս երւզտէ դա՛նջ գազանաճազ խաի :

23. Տէյերինտէն երւզտէ 20 նօզսան օլարադ, 200 մէճիտիյէյէ պիր աթ ալըպ՝ տէյերինին երւզտէ 95 ինէ սաթաղղըմ հալտէ, դա՛նջ մէճիտիյէ գազանըրըմ :

24. Տէյերինին $\frac{8}{9}$ ընա պիր չուվալ ուն ալըպ՝ տէյերինտէն երւզտէ 4 զիյատէ իլէ սաթաղղըմ հալտէ, երւզտէ դա՛նջ գազանըրըմ :

25. Պիր 'արսայը 7 լիրատան երւզտէ 20 նօզսան պիր մէպլադ իլէ ալըպ՝ 7 լիրատան երւզտէ 4 զիյատէ պիր մէպլադա սաթսամ, 'արսայը դա՛նջ սաթմըշ օլուրըմ. վէ քեարըմ երւզտէ դա՛նջ օլուր :

26. Էյեր Հալէպլին սէքէնէսի Շամըն սէքէնէսինտէն երւզտէ 25 նօզսան ֆարդ էտիլսէ, Շամըն սէքէնէսի Հալէպլին սէքէնէսինտէն երւզտէ դա՛նջ զիյատէ օլմուշ օլուր :

27. Երւզտէ 5 ի ճանպաղըն օլմազ իւզրէ պիր աթ իչիւն 168 մէճիտիյէ վէրաիյիմ հալտէ, աթըն տահպի դա՛նջ մէճիտիյէ ալմըշ օլուր :

28. 150 լիրայա պիր թարլա ալըպ՝ երւզտէ 14

զարարելէ սաթաւմ. 360 լիւրայա տախի պաշգա պիր թարլա ալըս՝ եիւզտէ 9 քեարըլէ սաթաւմ. պու թարլալարը ալըս սաթմագտա նէ՞ զատար զազանտըմ :

ՕԹՈՒՁ ՊԵՇԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

Ա. Ագչէնին իսթիմալինէ պէտէլ վէրիլէն ագչէյէ ֆա՞նլ, վէ իսթիմալ օլունան ագչէյէ բէ՞ս էւմաւ եախօտ «էրմայէ տէնիլիր :

Սէնէվլի ֆա՞իզլին միգտարը 'ալ էս սէվիյէ բէ՞ս իւլ մալին եիւզտէ պիր միգտարը մու'այէնինէ կէօրէ թա'եին օլունուր :

1. Սէնէվլի ֆա՞իզլի եիւզտէ 6 օլարագ՝ 1 լիւրանըն իքի սէնէլիք ֆա՞իզլի նէ՞ էտէր :

Սորէն է հալլ : Սէնէվլի ֆա՞իզ եիւզտէ 6 օլարազընտան պիր լիւրանըն պիր սէնէլիք ֆա՞իզլի 6, վէ իքի սէնէլիյի 12 զուրուշ էտէր :

2. Սէնէվլի ֆա՞իզլի եիւզտէ 6 օլարագ՝ 1 լիւրանըն 3 սէնէլիք ֆա՞իզլի նէ՞ էտէր : 4 սէնէլիյի՞ 10 սէնէլիյի՞ :

3. Սէնէվլի ֆա՞իզլի եիւզտէ 4 օլարագ՝ 1 լիւրանըն իքի սէնէլիք ֆա՞իզլի նէ՞ էտէր : 5 սէնէլիյի՞ 8 սէնէլիյի՞ :

Բ. 1. Սէնէվլի ֆա՞իզլի եիւզտէ 5 օլարագ՝ 10 լիւրանըն 1 սէնէլիք ֆա՞իզլի նէ՞ էտէր :

Սորէն է հալլ Ա. : Պիր լիւրանըն պիր սէնէլիք ֆա՞իզլի 5 զուրուշ օլարազընտան 10 լիւրանըն ֆա՞իզլի 10 քերբէ 5՝ հա'նի 50 զուրուշ էտէր :

Սորէն է հալւ Բ. : Ֆա"իզ ըէ"ս իւլ մալին հիւզտէ
 5ի օլտըզընտան 10 լիրանըն ֆա"իզի միւսաւի 10
 լիրանըն $\frac{5}{100}$ ի, հա'նի $\frac{1}{20}$ ի, հա'նի $\frac{1}{2}$ լիրա, հախօտ
 50 զուրուշ :

2. Սէնէվի ֆա"իզի հիւզտէ 6 օլարագ՝ 2 լիրա-
 նըն 1 սէնէլիք ֆա"իզի նէ՞ էտէր : Եիւզտէ 5 օլա-
 րագ նէ՞ էտէր : Եիւզտէ 8 օլարագ նէ՞ էտէր :

3. Սէնէվի ֆա"իզի հիւզտէ 6 օլարագ՝ 4 լիրա-
 նըն 1 սէնէլիք ֆա"իզի նէ՞ էտէր : 5 լիրանըն, 7
 լիրանըն, 10 լիրանըն ֆա"իզի նէ՞ էտէր :

4. Սէնէվի ֆա"իզի հիւզտէ 8 օլարագ՝ 75 լի-
 րանըն պիր սէնէլիք ֆա"իզի նէ՞ էտէր : Եիւզտէ
 10 օլարագ նէ՞ էտէր : Եիւզտէ 12 օլարագ նէ՞ էտէր :

5. Սէնէվի ֆա"իզի հիւզտէ 6 օլարագ՝ 125 լի-
 րանըն պիր սէնէլիք ֆա"իզի նէ՞ էտէր : Եիւզտէ 5
 օլարագ նէ՞ էտէր : Եիւզտէ 7 օլարագ նէ՞ էտէր :

6. Սէնէվի ֆա"իզի հիւզտէ 6 օլարագ՝ 50 լի-
 րանըն պիր սէնէլիք ֆա"իզի նէ՞ էտէր : Եիւզտէ 4
 օլարագ նէ՞ էտէր : Եիւզտէ 8 օլարագ նէ՞ էտէր :

Գ. 1. Սէնէվի ֆա"իզի հիւզտէ 6 օլարագ՝ 5 լի-
 րանըն 4 սէնէլիք ֆա"իզի նէ՞ էտէր :

Սորէն է հալւ Ա. : Պիր լիրանըն պիր սէնէլիք
 ֆա"իզի 6 զուրուշ օլտըզընտան 4 սէնէլիք ֆա"իզի
 4 քէրրէ 6, հա'նի 24 զուրուշ էտէր : Էյէր պիր լի-
 րանըն 4 սէնէլիք ֆա"իզի 24 զուրուշ իսէ, 5 լի-
 րանըն 4 սէնէլիք ֆա"իզի 5 քէրրէ 24 զուրուշ,
 հա'նի 120 զուրուշ էտէր :

Սորէն է հալւ Բ. : Պիր սէնէլիք ֆա"իզ ըէ"ս իւլ
 մալին հիւզտէ 6 սը օլտըզընտան՝ 4 սէնէլիք ֆա"իզ

րէ՛ս իւլ մալին երւզտէ 24 իւ՛ հա՛նի րէ՛ս իւլ մալին $\frac{6}{25}$ սը օլմալը տըր . Յ լիրանըն $\frac{1}{25}$ ի $= \frac{1}{5}$, ղէ $\frac{6}{25}$ սը $= \frac{6}{5} = 1 \frac{1}{5}$ լիրա $= 120$ զուրուշ :

2. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ 6 օլարագ՝ 4 լիրանըն 3 սէնէլիք ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

3. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ Յ օլարագ՝ 10 լիրանըն Յ սէնէլիք ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

4. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ 10 օլարագ՝ 23 լիրանըն 6 սէնէլիք ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

5. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ 6 օլարագ՝ 20 լիրանըն 3 սէնէլիք ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

6. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ 8 օլարագ՝ 40 լիրանըն $7 \frac{1}{2}$ սէնէլիք ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

7. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ $12 \frac{1}{2}$ օլարագ՝ 300 լիրանըն 4 սէնէլիք ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

Դ. 1. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ 6 օլարագ՝ 100 լիրանըն 1 այլըգ ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

Ս. ԲԵՒ Ի ՀԱՆ Ա. : 100 լիրանըն պիր սէնէլիք ֆա՛րզի 6 լիրա օլտըզընտան՝ պիր այլըգ ֆա՛րզի 6 լիրանըն $\frac{1}{12}$ ի՛ հա՛նի $\frac{1}{2}$ լիրա՛ հախօտ 50 զուրուշ էտէր :

Ս. ԲԵՒ Ի ՀԱՆ Բ. : Պիր սէնէլիք ֆա՛րզ րէ՛ս իւլ մալին երւզտէ 6 սը օլտըզընտան՝ պիր այլըգ ֆա՛րզ պիր սէնէլիք ֆա՛րզին $\frac{1}{12}$ ի՛ հա՛նի րէ՛ս իւլ մալին $\frac{1}{200}$ ի օլմալը տըր :

2. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ 12 օլարագ՝ 1 լիրանըն պիր այլըգ ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

3. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ 6 օլարագ՝ 90 լիրանըն 2 սէնէլիք ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

4. Սէնէվի ֆա՛րզի երւզտէ 7 օլարագ՝ 100 լիրանըն 6 այլըգ ֆա՛րզի նէ՞ էտէր :

5. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարագ, 100 լի-
րանըն 4 սէնէ 4 այլըդ ֆա"իզի նէ՞ էտէր :

6. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 5 օլարագ, 400 լի-
րանըն 1 սէնէ 8 այլըդ ֆա"իզի նէ՞ էտէր :

7. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 3 օլարագ, 800 լի-
րանըն 1 սէնէ 7 այլըդ ֆա"իզի նէ՞ էտէր :

ՕԹՈՒՁ ԱԼԹՐՆՅՈՒՆ ՏԵՐՍ

Ա. Ֆա"իզ իլէ բէ՞ս իւլ մալին մէճմու՛ընա Պէլաշ
տէնիլիր :

1. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարագ, 40 լի-
րանըն իքի սէնէտէ մէպլաղը նէ՞ օլուր :

Սաբէն է հալլ : 40 լիրանըն 2 սէնէլիք ֆա"իզի
480 զուրուշ օլտըղընտան մէպլաղը $480 + 4000 =$
4480 զուրուշ օլուր :

2. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 4 օլարագ, 60 լի-
րանըն 4 սէնէտէ մէպլաղը նէ՞ օլուր :

3. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 5 օլարագ, 80 լի-
րանըն 3 սէնէտէ մէպլաղը նէ՞ օլուր :

4. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 4 օլարագ, 100 լի-
րանըն 6 սէնէտէ մէպլաղը նէ՞ օլուր :

5. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 7 օլարագ, 70 լի-
րանըն 6 սէնէտէ մէպլաղը նէ՞ օլուր :

6. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 7 օլարագ, 150 լի-
րանըն 2 սէնէտէ մէպլաղը նէ՞ օլուր :

7. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 7 օլարագ, 100 լի-
րանըն 3 սէնէ 4 այտա մէպլաղը նէ՞ օլուր :

8. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարադ , 25 լի-
րանըն 6 սէնէ 4 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
9. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 12 օլարադ , 10 լի-
րանըն 4 սէնէ 2 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
10. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարադ , 150 լի-
րանըն 9 սէնէ 1 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
11. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 4 օլարադ , 200 լի-
րանըն 2 սէնէ 2 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
12. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 8 օլարադ , 145 լի-
րանըն 6 սէնէ 3 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
13. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ $4\frac{1}{2}$ օլարադ , 400
լիւրանըն 2 սէնէ 2 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
14. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 5 օլարադ , 240 լի-
րանըն 2 սէնէ 4 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
15. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարադ , 200 լի-
րանըն 2 սէնէ 6 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
16. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 8 օլարադ , 15 լի-
րանըն 6 սէնէ 10 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
17. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարադ , 36 լի-
րանըն 2 սէնէ 1 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
18. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 10 օլարադ , 18 լի-
րանըն 6 սէնէ 8 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
19. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 4 օլարադ , 20 լի-
րանըն 5 սէնէ 9 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
20. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 8 օլարադ , 140 լի-
րանըն 3 սէնէ 1 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
21. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարադ , 175 լի-
րանըն 4 սէնէ 8 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :
22. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 3 օլարադ , 140 լի-
րանըն 3 սէնէ 4 այտա մէպլադը նէ՞ օլուր :

23. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 3 օլարագ, 160 լի-
րանըն 9 սէնէտէ մէսլաղը նէ՞ օլուր :

24. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարագ, 300 լի-
րանըն 3 սէնէ 6 այտա մէսլաղը նէ՞ օլուր :

25. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարագ, 250 լի-
րանըն 1 սէնէ 6 այտա մէսլաղը նէ՞ օլուր :

26. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 10 օլարագ, 30 լի-
րանըն 1 սէնէ 3 այտա մէսլաղը նէ՞ օլուր :

Բ. 1. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 10 օլարագ, 4
սէնէտէ 6 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին
միգտարը նէ՞ տիր :

Սո"բէի է հալլ : Սէնէվի ֆա"իզ եիւզտէ 10 օլարողը
հալտէ, 4 սէնէլիք ֆա"իզ ըէ"ս իւլ մալին $\frac{40}{100}$ ը ,
հա"նի $\frac{2}{5}$ ը օլուր . էյէր 6 լիրա ըէ"ս իւլ մալին $\frac{2}{5}$ ը
իւտէ , ըէ"ս իւլ մալին $\frac{1}{3}$ ը 3 , վէ $\frac{5}{5}$ ը 13 լիրա օ-
լուր :

2. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 4 օլարագ, 2 սէնէտէ
8 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը
նէ՞ տիր :

3. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 3 օլարագ, 4 սէնէտէ
6 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը
նէ՞ տիր :

4. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարագ, 3 սէնէտէ
10 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը
նէ՞ տիր :

5. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 8 օլարագ, 2 սէնէտէ
10 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը
նէ՞ տիր :

6. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 1 օլարագ, 6 սէնէտէ

20 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը նէ" տիր :

7. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 4 օլարագ, 1 սէնէ 8 այտա 5 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը նէ" տիր :

8. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 6 օլարագ, 6 սէնէ 4 այտա 19 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը նէ" տիր :

9. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 7 օլարագ, 7 սէնէտէ 14 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը նէ" տիր :

10. Սէնէվի ֆա"իզի եիւզտէ 4 օլարագ, 4 սէնէ 2 այտա 60 լիրա ֆա"իզ կէթիրէն ըէ"ս իւլ մալին միգտարը նէ" տիր :

Գ. 1. Սէնէվի ֆա"իզ եիւզտէ 6 օլարագ, նէ գատար վազըթտա ֆա"իզ ըէ"ս իւլ մալէ միւսալի օլուր :

2. Սէնէվի ֆա"իզ եիւզտէ 9 օլարագ, նէ գատար վազըթտա ֆա"իզ ըէ"ս իւլ մալէ միւսալի օլուր :

3. Սէնէվի ֆա"իզ ըէ"ս իւլ մալին $\frac{1}{4}$ ընըն $\frac{3}{7}$ իւլ օլարագ, նէ գատար վազըթտա ֆա"իզ ըէ"ս իւլ մալէ միւսալի օլուր :

ՕԹՈՒՋ ԵՆՏԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

1. Աւետիսէ 3 էր վէ Պետրոսա 2 չէր լիրա վէ-րիւէրէք պիր միգտար ազչէ թագսիմ էտիլսէ, հէր պիրինին հիսսէսի ազչէնին նէ" գըսմը տըր :

Սորէն է հալւ: Աւետիսէ 3 վէ Պետրոսաւ 2 լիւրա վերելտիյի հալտէ, իքիսինէ 5 լիւրա վերելմիչ օլուր. պինա՞էն 'ալէյհ Աւետիսին հիսսէսի ազչէնին $\frac{3}{5}$, վէ Պետրոսըն հիսսէսի $\frac{2}{5}$ ւ տըր:

2. Միհրանա 3 էր վէ Տիգրանա 5 էր լիւրա վերելէրէք, 24 լիւրա թագսիմ էտիլսէ, հէր պիրինէ գա՞չ լիւրա տիւշէր:

3. Յովհաննէսէ 4 էր վէ Սիմօնա 3 էր լիւրա վերելէրէք, 35 լիւրա թագսիմ էտիլտիյի հալտէ, հէր պիրինէ գա՞չ լիւրա տիւշէր:

4. Պիր ատէմ պէօյիւք օղլընա 7 շէր վէ քիււ չիւք օղլընա 4 էր լիւրա վերելէրէք թագսիմ օլունմադ իւզրէ, 660 լիւրա վասիյէթ էթսէ, հէր պիրինէ գա՞չ լիւրա տիւշէր:

5. Գըսմլարընըն նիսպէթի $\frac{2}{3}$ իւն $\frac{3}{4}$ ա օլան նիսպէթի կիպի օլմադ իւզրէ՝ 51 ի իքի զըսմա թագսիմ էյլէ:

Սորէն է հալւ: $\frac{2}{3} = \frac{8}{12}$, վէ $\frac{3}{4} = \frac{9}{12}$. իմտի $\frac{2}{3}$ իւն $\frac{3}{4}$ ա օլան նիսպէթի $\frac{8}{12}$ ին $\frac{9}{12}$ ա, եախօտ 8 ին 9 ա օլան նիսպէթի կիպի տիր. պինա՞էն 'ալէյհ մաթլուսլ օլունան զըսմլարըն պիրի 51 ին $\frac{8}{17}$ ի, եա՛նի 24, վէ տիկէրի 51 ին $\frac{9}{17}$ ւ, եա՛նի 27 տիր:

6. Գըսմլարընըն նիսպէթի 7 նին 5 է օլան նիսպէթի կիպի օլմադ իւզրէ, 60 ւ իքի զըսմա թագսիմ էյլէ:

7. Գըսմլարընըն նիսպէթի $\frac{5}{6}$ իւն $\frac{4}{9}$ ա օլան նիսպէթի կիպի օլմադ իւզրէ, 69 ւ իքի զըսմա թագսիմ էյլէ:

8. Իքի ատէմ պիրի 4 վէ տիկէրի $3\frac{1}{2}$ մէճիտիյէ:

վերերէք, 30 օգգա շէքէր ալտըլար . հէր պիրինին հիսսէսի գա՞նչ օգգա տըր :

9. Աւետիս 60 լիրա վէ Բենիամին 40 լիրա սերմայէ գոյարագ , շերաքէթէն թիճարէթէ պաշլայըպ 75 լիրա գազանտըլար . քեարտան հէր պիրինին հիսսէսի նէ՞ գատար տըր :

Սուրէի ի հալլ : Սէրմայէնին միգտար ը մէճմուլը 100 լիրա օլուպ՝ պունուն 60 ը , եա'նի $\frac{3}{5}$ ը Աւետիսին , վէ 40 ը , եա'նի $\frac{2}{5}$ ը Բենիամինին օլտըղընտան , քեարըն $\frac{3}{5}$ ը Աւետիսէ վէ $\frac{2}{5}$ ը Բենիամինէ տիւշէր :

10. Իւշ ատէմ պիր չայըրը 36 մէճիտիյէյէ իսթիճար էյլէյիպ , չայըրա պիրի 4 աթ վէ տիկէրի 3 աթ վէ օլ պիրի 5 աթ պաղլատը . հէր պիրի գա՞նչ մէճիտիյէ վերմէլի տիր :

11. Պիր չայըրա Յովհաննէս 3 աթը 2 կիւն , վէ Սամուէլ 4 աթը 6 կիւն պաղլամալարընա պէտէլ չայըր սահիպինէ 6 մէճիտիյէ վերտիլէր . հէր պիրի նէ՞ գատար վերմիշ տիր :

Իւշ : Պիր չայըրտա 3 աթըն 2 կիւն գալմատը , 2 քէրրէ 3՝ եա'նի 6 աթըն պիր կիւն գալմատընա միւսալի տիր :

12. Պէօյիւյիւ քիւշիւյիւն $\frac{6}{5}$ ը օլմագ իւզրէ , 55 ի լքի գըսմա թագսիմ էյլէ :

Սուրէի ի հալլ : Պէօյիւք՝ քիւշիւյիւն $\frac{6}{5}$ ը օլտըղընտան , 55 քիւշիւյիւն $\frac{11}{5}$ ը օլմալը տըր . պինա'էն ալէյհ քիւշիւք 25 , վէ պէօյիւք 30 տըր :

13. Քիւշիւյիւ պէօյիւյիւն $\frac{4}{5}$ օլմագ իւզրէ , 27 ի լքի գըսմա թագսիմ էյլէ :

14. Պիր ատէմ Միհրան վէ Տիգրան վէ Պետրոս համան իւշ օղլընա 98 ղուրուշ խարճլըգ վէրտի .

Միհրանըն հիսսէսի Տիգրանըն հիսսէսինին 2 միսլի վէ Պետրոսըն հիսսէսինին 4 միսլի օլտըղը հալտէ , հէր պիրինին հիսսէսի գա՞չ ղուրուչ տըր :

15. Մարիամըն 40 'ատէտ էլմասը վար իտի . պունլարըն իքի խումսընը տէրս շէրլքլէրինէ վէ-րիպ' պագիսինի տախի քէնտիսիլէ իքի հէմշիրէսի-նէ թագսիմ էլլէտի . Մարիամըն հիսսէսինէ տիւ-չէն էլմալար . իքի հէմշիրէսինին հիսսէլէրինին պիր խումսը օլտըղը հալտէ , գա՞չ թանէ տիր :

16. Տէօրթ նէվ' զախիրէ պուլունան պիր անպար-տա տարը , վէ տարընըն իքի միսլի գատար պուղ-տայ , վէ պուղտայըն իքի միսլի գատար մըսըր պուղտայը , վէ մըսըր պուղտայընըն պիր սիւլիւ-գատար արփա վար տըր . զախիրէնին մէճմուլ' ը միգ-տարը 123 քիլէ օլտըղը հալտէ , հէր պիրինին այ-րըճա միգտարը գա՞չ քիլէ տիր :

17. Եօլտա ալթըսը թէնպէլ վէ իւչիւ քէօր վէ իքիսի թօփալ օլարագ 11 տիլէնճիլէ բասթ կէլ-տիմ : Քէօրլէրին հէր պիրինէ հէր պիր թէնպէլէ վէրտիլիմին իւչ միսլինի , վէ թօփալլարըն հէր պի-րինէ հէր պիր քէօրէ վէրտիլիմին իքի միսլինի վէ-րէրէք , ճիւմէսինէ 54 ղուրուչ վէրտիմ . հէր պի-րինէ գա՞չ ղուրուչ վէրտիմ :

18. Իքի շէրիքտէն պիրիսի 200 լիրա վէ օլ պի-րի 130 լիրա սէրմայէ գօյարագ 32 լիրա քեար էթտիլէր . պուլ քեարտան հէր պիրինին հիսսէսի նէ՞ գատար տըր :

19. Իքի շէրիքտէն պիրինին 30 լիրասը 4 $\frac{1}{3}$ այ միւտտէթ , օլ պիրինին տախի 60 լիրասը 3 $\frac{1}{3}$ միւտ-տէթ իսթիմալ օլունարագ 11 լիրա քեար էթտի-

վէր . պու քեարտան հէր պլրինին հիսոէսի նէ՞ գատար տրր :

20. Սէրմայէնին $\frac{1}{4}$ ընը Ա. վէ $\frac{2}{5}$ ընը Բ. վէ պագիսինի Գ. վէրէրէք մէգքիւր իւչ քիշի շէրիք օլաք . Բ. ին վէ Գ. ին վէրտիքլէրի 480 լիրա օլտըղը հալտէ , հէր պլրինին սէրմայէսի նէ՞ գատար տրր :

21. Ա. 12 վէ Բ. 10 մէճիտիյէ վէրէրէք պիր դըթ'ա չայըր քիրալատըլք . Ա. ըն մէգքիւր չայըրա 6 աթըր պաղլանտըղը հալտէ , Բ. ին գա՞չ աթըր պաղլանմասը լաղըմ կէլիր :

22. Հա՞նկի իքի 'ատէտ տիր քի իքիսինին մէճմու'ը 1 $\frac{2}{5}$ ա միւսսավի , վէ պիրի պիրինէ օլան նիսպէթի 2 $\frac{1}{5}$ ըն 3 $\frac{1}{5}$ է օլան նիսպէթի կիպի տիր :

23. Պիր շէհրտէն հաքէքէթ էտէրէք պիրիսի շարգա տօղրու սա'աթտա 4 $\frac{1}{4}$ միլ մէսաֆէ , վէ տիկէրի դարպա տօղրու սա'աթտա 6 $\frac{3}{4}$ միլ մէսաֆէ գաթ' էտէն իքի ատէմին 10 սա'աթ միւրուրինտէ արալարընտաքի մէսաֆէ գա՞չ միլ օլուր :

24. Պիր ատէմ էլինտէ պուլունան 100 մէճիտիյէսինին $\frac{1}{2}$ ընը , $\frac{1}{4}$ ընը վէ $\frac{1}{8}$ իւնիւ սարֆ էթտիքտէն սօնկրա պաղիսինի միւսսավիճէ Յ տուլ գարըյա թագսիմ էյլէտի . հէր պլրինէ նէ՞ գատար վէրտի :

25. Պիրիսի "նէ՞ գատար գաղանտըն" ուռ'ալինէ ճէվապէն , էյէր գաղանտըղըմըն 1 $\frac{1}{2}$ միսլինի տահա գաղանսա խոթմ 1000 լիրա գաղանմըչ օլուր խոթմ տէտիյի հալտէ , գաղանճը նէ՞ գատար տրր :

ՕԹՈՒՋ ՍԷՔԻՋԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

1. Պիր հալուղ $4\frac{1}{2}$ սա՛աթտա տօլարտա, 1 սա՛աթտա նէ՞ գատար տօլմուշ օլուր :

2. Պիր ատէմ պիր իշին $\frac{1}{5}$ ընր 1 սա՛աթտա կէօրէ պիր իսէ , օլ իշի գա՞նչ սա՛աթտա պիր իրէ պիր :

3. Միրանն 8 կիւնտէ վէ Տիգրանն 12 կիւնտէ կէօրէ պիր իշին պիր իշի իսէ պիր իրէ գա՞նչ կիւնտէ պիր իրէ պիր :

Սա՛աթթ է հալու՛ Մատէմ քի օլ իշին պիր կիւնտէ Միրան $\frac{1}{8}$ իւնիւ վէ Տիգրան $\frac{1}{12}$ ինի կէօրէ պիր իր , իքիսի պիր իրէ պիր կիւնտէ իշին $\frac{1}{8} + \frac{1}{12}$, եալսա $\frac{3}{24} + \frac{2}{24} = \frac{5}{24}$ ինի կէօրէ պիր իր : Էյէր իքիսի պիր իրէ պիր կիւնտէ իշին $\frac{5}{24}$ իւնիւ կէօրէ պիր իսէ , $\frac{24}{24}$ իւ , եա՛նի պիր իշին իշի պիր իրէ պիր իշին $\frac{5}{24}$ իւն $\frac{24}{24}$ տէ տալիլ օլտըղը գատար կիւն՝ եա՛նի $4\frac{4}{5}$ կիւն լաղըմ տըր :

4. Հէր պիրի պիր կիւնտէ պիր իշին $\frac{2}{7}$ իւնիւ կէօրէ պիր իքի ատէմ պիր իրէ օլ իշի գա՞նչ կիւնտէ պիր իրէ պիր :

5. Սարղիսին 16 կիւնտէ վէ Պետրոսն 20 կիւնտէ պիշէ պիր իշին պիր թարլայը իքիսի պիր իրէ գա՞նչ կիւնտէ պիշէ պիր :

6. Պիր հալուղա իւշ պօրուտան սու կէլիր . պիրինճի պօրու անը 2 սա՛աթտա , իքինճի պօրու 3 սա՛աթտա , վէ իւշինճի պօրու 6 սա՛աթտա տօլտուրա պիր իրի հալտէ , իւշիւ պիր իրէ աղտըղնտա հալուղ գա՞նչ սա՛աթտա տօլար :

7. Պիր հալուղըն՝ անը 2 սա՛աթտա տօլտուրան

վէ 3 սա'աթտա պօշալտան իբի պօրուսը տախի աչըդ օլտըղը հալտէ, հալուզ գա՞նչ սա'աթտա տօլար :

8. Պիր հալուզը պիրիննի պօրու 2 սա'աթտա, իբիննի պօրու 3 սա'աթտա, իւչիւննիւ պօրու 4 սա'աթտա տօլտուրա պիլիր, վէ տէօրտիւննիւ պօրու 2 սա'աթտա պօշալտա պիլիր . պօրուլարն ճիւմէսի աչըդ օլտըղը հալտէ, հալուզ գա՞նչ սա'աթտա տօլար :

9. Տիգրու իբի Միհրան 16 կիւնտէ եափա պիլէ-ճէքլէրի պիր տիվարը, Պետրոս պէրապէր օլտըղը հալտէ, 10 կիւնտէ եափա պիլիրլէր . Պետրոս եալընը օլարադ օլ տիվարը գա՞նչ կիւնտէ եափա պիլիր :

10. Դաւիթին $\frac{5}{8}$ կիւնտէ վէ Սամուէլին $\frac{3}{4}$ կիւնտէ վէ Միքայէլին 1 կիւնտէ պիչէ պիլէճէքլէրի պիր թարլայը Միքայէլ $\frac{1}{2}$ կիւն պիչտիքտէն սօնկրա գալան միգտարընը իւչիւ պիրլիքտէ պիչմէլէրի իչիւն գա՞նչ կիւն լազըմ տըր :

11. Տիգրանըն $\frac{2}{3}$ կիւնտէ վէ Միհրանըն $\frac{3}{4}$ կիւնտէ վէ Տիրանըն $\frac{3}{5}$ կիւնտէ եարա պիլէճէքլէրի պիր եըղըն օտոնը Տիգրան վէ Միհրան $\frac{1}{4}$ կիւն եարտըտան սօնկրա, պագի գալանընը Միհրան նէ՞ գատար վազըթտա եարա պիլիր :

12. Գըսմլարընըն եէքտիկէրինէ օլան նիսպէթի 1 $\frac{2}{3}$ իւն 3 է օլան նիսպէթի կիպի օլմագ իւզրէ, 24 իւ իբի գըսմա թագսիմ էլլէ :

13. Գըսմլարընըն եէքտիկէրինէ օլան նիսպէթի 3 $\frac{1}{3}$ իւն վէ 1 $\frac{3}{4}$ ըն վէ 1 $\frac{1}{4}$ ըն եէքտիկէրինէ օլան նիսպէթլէրի կիպի օլմագ իւզրէ, 32 յի իւչ գըսմա թագսիմ էլլէ :

14. Միհրանն իլէ Տիգրաննն պիւրլիքտէ 13 կիւն-
տէ պիթիրէ պիւէճէքլէրի պիր իշի Տիգրանն եալը-
նըզ օլարադ 24 կիւնտէ պիթիրտիյի հալտէ , Միհ-
րանն դա՞չ կիւնտէ պիթիրէ պիլիր :

15. Դաւիթին վէրտիյի միգտարըն պէհէր 4 լի-
րասընա մուգապիլ Սողոմոն 7 լիրա , վէ պէհէր 8
լիրասընա մուգապիլ Սամուէլ 5 լիրա վէրմէք իւզ-
րէ , իւշիւ 540 լիրա սէրմայէ դօտըլար . հէր պի-
րինին վէրտիյի դա՞չ լիրա տըր :

16. Պիր գըսմը տիկէր գըսմընն 5 $\frac{1}{7}$ միսլի օլ-
մագ իւզրէ , 86 յը իքի գըսմա թագսիմ էյլէ :

17. Պիրինճի գըսմ իքինճի գըսմըն $\frac{2}{3}$ իւ , վէ իւ-
շիւնճիւ գըսմ պիրինճի վէ իքինճի գըսմլարըն 3
միսլի օլմագ իւզրէ 50 յի իւշ գըսմա թագսիմ
էյլէ :

18. $\frac{1}{2}$ ըն վէ $\frac{1}{4}$ ըն վէ $\frac{1}{8}$ իւն հէքտիկէրինէ օլան
նիսպէթի իւզրէ , Ա վէ Բ վէ Գ է 400 լիրա թագ-
սիմ օլունաճագ իքէն , Գ վէֆաթ էյլէտի . իշպու
մէպլաղ սաղ գալան Ա իլէ Բ է՝ գիքր օլունան նիս-
պէթ իւզրէ թագսիմ օլունսա , հէր պիրիննէ դա՞չ
լիրա իսապէթ էտէր :

19. Արշակ վէ Պետրոս միւսավիճէ սէրմայէ դօ-
յարադ , 140 մէճիտիյէ գազանտըլար : Արշակըն սէր-
մայէսի 3 $\frac{1}{3}$ այ վէ Պետրոսըն սէրմայէսի 2 $\frac{1}{2}$ այ իս-
թի՛մալ օլունտըղը հալտէ , քեարտան հէր պիրինին
հիսսէսինէ նէ տիւշէր :

20. Պէհէրի 12 $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէյէ 12 ինէք ալըպ՝ վէ-
րէճէյիմ ագչէնին պէտէլինէ 'արապասը 7 $\frac{1}{2}$ մէճի-
տիյէյէ օտուն վէրտիմ . դա՞չ 'արապա օտուն վէր-
տիմ :

21. 6 մէծիտիցելիք զախիրէ 5 ատէմէ 7 կիւն քիֆայէթ էտէրսէ , 10 ատէմէ զա՛ջ կիւն քիֆայէթ էտէր :

Սորէն է հաւաք : Մէղքիւր միգտար զախիրէ 5 ատէմէ 7 կիւն քիֆայէթ էտէր իսէ , 1 ատէմէ 5 քէրրէ 7, եա՛նի 35 կիւն քիֆայէթ էտէր . պիր ա-տէմէ 35 կիւն քիֆայէթ էտէր իսէ , 10 ատէմէ 35 ին $\frac{1}{10}$, եա՛նի $3\frac{1}{2}$ կիւն քիֆայէթ էտէր :

22. Պիր չուվալ փաքսիմաթ 12 նէֆէրէ 20 կիւն քիֆայէթ էյէտիլի հալտէ , 16 նէֆէրէ զա՛ջ կիւն քիֆայէթ էտէր : 36 նէֆէրէ . 40 նէֆէրէ :

23. 40 գատէմ իրթիֆա՛ընտա օլան պիր տիրէյին կէօլկէսի 25 գատէմ օլտըղը վազըթտա , 16 գա-տէմ իրթիֆա՛ընտա օլան պիր տիրէյին կէօլկէսի զա՛ջ գատէմ օլուր : Կէօլկէսի 30 գատէմ օլան պիր տիրէյին իրթիֆա՛ը զա՛ջ գատէմ օլուր :

24. Պիր ատէմ կիւնտէ 8 սա՛աթ իշլէյէրէք պիր իշի 5 կիւնտէ պիթիրիր իսէ , օ իշի 4 կիւնտէ պի-թիրմէք իշիւն կիւնտէ զա՛ջ սա՛աթ իշլէմէլի տիր : Կիւնտէ 6 սա՛աթ իշլէտիլի հալտէ , զա՛ջ կիւնտէ պիթիրէ պիլիր :

25. Էյէր 8 էօլչէք արփա 7 աթա 5 կիւն քի-ֆայէթ էտէրսէ , 16 էօլչէք արփա 4 աթա զա՛ջ կիւն քիֆայէթ էտէր :

26. Էյէր պիր յարապա օթ 8 ինէյէ 7 կիւն քի-ֆայէթ էտէրսէ , 11 ինէյէ զա՛ջ կիւն քիֆայէթ էտէր :

27. Էյէր պիր յարապա օթ 7 ինէյէ 8 կիւն քի-ֆայէթ էտէրսէ , զա՛ջ ինէյէ 14 կիւն քիֆայէթ է-տէր :

28. Էյէր 40 էօլէք արփա 5 աթա 6 հաֆթա քիֆայէթ էտէրսէ, 15 աթա 8 հաֆթա իշիւն գաճ էօլէք արփա լազըմ տըր :

29. Էյէր 7 ատէմ 4 կիւնտէ 8 արշըն տիվար եափարսա, 14 ատէմ 32 արշըն տիվարը գաճ կիւնտէ եափար :

30. Էյէր 2 էօքիւզ, եախօտ 3 ինէք 18 հաֆթատա 3 'արապա օթ եէր իսէ, 6 էօքիւզ իլէ 1 ինէք 9 հաֆթատա գաճ 'արապա օթ եէր :

31. Էյէր 8 ատէմ 20 կիւնտէ 30 արշըն տիվար եափարսա, 10 ատէմ 15 արշըն տիվարը գաճ կիւնտէ եափար :

32. Պիր ատէմ կիւնտէ 10 սա'աթ իշլէյէրէք 20 կիւնտէ 30 արշըն տիվար եափարսա, 10 ատէմ կիւնտէ 9 սա'աթ իշլէյէրէք 45 արշըն տիվարը գաճ կիւնտէ եափա պիլիր :

ՕԹՈՒՋ ՏՕԳՈՒՋՈՒՆՃԸ ՏԵՐՍ

1. Էյէր 6 ատէմ 24 գատընըն, վէ 4 գատըն տախի 6 չօճուղըն կէօրէ պիլէճէյի իշի կէօրիւրսէ, 18 չօճուղըն կէօրէ պիլէճէյի իշի կէօրմէք իշիւն գաճ ատէմ լազըմ տըր :

2. Էյէր 5 օգգա փէյնիրին գըյմէթի 2 օգգա եաղըն գըյմէթինէ միւսաւլի օլուրսա, վէ 6 օգգա եաղըն գըյմէթի 2 քիլէ պուղտայըն գըյմէթինէ միւսաւլի օլուրսա, գաճ օգգա փէյնիրլէ 4 քիլէ պուղտայ ալընա պիլիր :

3. 3 ատէմին կիւնտէ 12 սա'աթ իշլէյէրէք 12

կիւնտէ եափա պիւտիյի պիր գայըղը 5 ատէմ կիւնտէ 10 սա'աթ իշլէյէրէք գա՞ն կիւնտէ եափա պիւիր :

4. $2\frac{1}{4}$ մէճիտիյէ իլէ պիր չուվալ ունըն $\frac{3}{7}$ իւ ալըն-տըղը հալտէ, $4\frac{1}{2}$ մէճիտիյէ իլէ նէ՞ գատար ուն ալընըր :

5. $2\frac{2}{3}$ քիլէ պուղտայ $1\frac{1}{3}$ մէճիտիյէյէ օլուրսա, $\frac{3}{5}$ քիլէ պուղտայ գա՞ն մէճիտիյէ էտէր :

6. 7 աթ պիր սէնէտէ 16 'արապա օթ եէտիյի հալտէ, 5 աթ պիր սէնէտէ գա՞ն 'արապա օթ եէր :

7. Պիր գույուլը 12 ատէմ 4 կիւնտէ գաղտըղ-լարը հալտէ, 15 ատէմ գա՞ն կիւնտէ գաղար :

8. Օգգասընը 11 զուրուշա ալտըղըմ 240 օգգա սըղըր էթինին նըսֆընը՝ օգգասը 13 զուրուշա, վէ տիկէր նըսֆընը՝ օգգասը 14 զուրուշա սաթտըղըմ հալտէ, գա՞ն զուրուշ գաղանըրըմ :

9. Արշընը 6 մէճիտիյէյէ ալտըղըմ 25 արշըն չուգայտ պէտէլ, 'արապասը 7 մէճիտիյէյէ օտուն վէրտիմ. գա՞ն 'արապա օտուն վէրտիմ :

10. Իքիսինին մէճմուլը 5, վէ ֆէրգի 3 օլան իքի 'ատէտ նէ՞ տիր :

Սա'ւէթ ի հալլ : Մատէմ քի պէօյիւք օլան 'ատէտ քիւչիւքտէն 3 զիյատէ տիր, անլէրին մէճմուլը, եա'նի 5, քիւչիւյիւն իքի միսլինտէն 3 զիյատէ օլուր. էօյլէ իսէ քիւչիւյիւն իքի միսլի 5—3, եա'նի 2 օլուպ, քէնտիսի 1 տիր. պէօյիւք 'ատէտ տախի $1+3$, եա'նի 4 տիր :

Գա'էրէ : Հէր հանկի մուխթէլիֆ իքի 'ատէտին մէճմուլը անլէրին ֆէրգիլէ ճէմ՝ էտիլսէ, հասըլը ճէմ'ին նըսֆը անլէրին պէօյիւյիւ օլուր : Իքիսինին

մէճմուլ՝ ընտան ֆէրզլէրի թարհ էտիլսէ, պագի զա-
լանըն նըսֆը անլէրին քիւչիւյիւ օլուր :

11. Իքիսինին մէճմուլ՝ 17 վէ ֆէրզի 5 օլան ի-
քի 'ատէտ նէ՞ տիր :

12. Պիր գըսմը տիկէրինտէն 19 զիյատէ օլարագ
65 ի իքիյէ թագսիմ էյլէ :

13. Իքի չօճուզ հէր պիրի փարասընը սայտը-
ղընտա փարալարընըն մէճմուլ՝ 54, վէ ֆէրզլէրի
46 իտի. հէր պիրինին փարասը նէ՞ գատար իմիշ :

14. Իքիսինին մէճմուլ՝ 7 $\frac{1}{6}$ վէ ֆէրզի 2 $\frac{1}{6}$ օլան
իքի 'ատէտ նէ՞ տիր :

15. 25 չուվալը 131 $\frac{1}{4}$ մէճիտիյէյէ օլան ունըն
3 $\frac{1}{3}$ չուվալը նէ՞ էտէր :

16. $\frac{1}{4}$ ը վէ $\frac{1}{2}$ ը վէ $\frac{1}{5}$ ը քէնտիսինէ զամմ օլու-
նարագ միգտարը մէճմուլ՝ 39 օլան 'ատէտ նէ՞ տիր :

17. Բենիամինին հիսսէսի Աւետիսինքինտէն 20
զիյատէ, վէ Գէորգըն հիսսէսի Բենիամինինքինտէն
15 նօգսան օլարագ, 100 մէճիտիյէյի մէրգուվարա
թագսիմ էյլէ :

18. Ֆէրզլէրի 5 վէ քիւչիւյիւ պէօյիւյիւն $\frac{5}{7}$ իւ
օլան իքի 'ատէտ նէ՞ տիր :

19. Օղգասընը 6 $\frac{1}{2}$ ա ալըպ 8 $\frac{1}{8}$ է սաթսամ, եիւզ-
տէ գա՞չ քեար էթմիշ օլուրըմ :

20. Պիր իշճի իշլէտիյի կիւնտէ 1 $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէ իւճ-
րէթ ալմագ, վէ իշլէմէտիյի կիւնտէ $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէ
ճէզա վէրմէք մուզապլէտիյէ 20 կիւն իշլիւն թու-
թուլուսլ՝ մէքքիւր միւտտէթ խիթամընտա 18 մէ-
ճիտիյէ ալտըղը հալտէ, գա՞չ կիւն իշլէմիշ օլուր :

21. Պիր իշճի իշլէտիյի կիւնտէ 2 մէճիտիյէ իւճ-
րէթ ալմագ, վէ իշլէմէտիյի կիւնտէ $\frac{3}{4}$ մէճիտիյէ

Թա՛ամիյէ վերմէք մուգաւելէսիյլէ 30 կիւն իչիւն
ԹուԹուլուպ , մէգքիւր միւտտէթ խիթամընտա 38
մէճիտիյէ ալտըղը հալտէ , գա՛չ կիւն իչլէմիչ օ-
լուր :

22. Գէորգ Յակոբոստան 2 եաչ պէօյիւք , վէ Ա-
ւետիստէն 3 եաչ քիւչիւք , վէ Սամուէլին եաչը
տախի Գէորգ իլէ Յակոբոսըն եաչլարընա միւսաւի ,
վէ տէօրտիւնիւն եաչը 29 օլտըղը հալտէ , հէր պի-
րինին եաչը գա՛չ օլուր :

23. Պիր գուրա կէճէլէյին պիր սիւրիւտէ 17 գօ-
յուն պօղտու . պօղուլան գօյունլար սիւրիւնիւն
եիւզտէ $5 \frac{2}{3}$ իւ օլտըղը հալտէ , գուրԹուլան գօյուն-
լար գա՛չ իմիչ :

ԳՐԻԳՐՆՃՐ ՏԵՐՍ

1. Պիր մէքթէպտէ պուլունան շայիրտանըն $\frac{1}{8}$ իւ
Ալճէպրա , վէ $\frac{1}{4}$ ը 'Իլմի Հէնտէսէ , վէ պաղիսի 'Իլմի
Հիսապ Թահսիլ էտէր . հէր պիր տէրստէ պուլու-
նան շէրիքլէր քեաֆֆէ ի շայիրտանըն եիւզտէ
գաչը՞ տըր :

2. Յովսէփ կիւնտէ 1 $\frac{1}{5}$ մէճիտիյէ գաղանրպ , հաֆ-
թատա Թա՛ամիյէյէ 3 $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէ , վէ սա՛իր լէվազի-
մաթա պաղի գալանըն $\frac{1}{3}$ իւնիւ սարֆ էթտիյի հալ-
տէ , տէօրթ հաֆթատա քէնտինէ նէ՞ գալըր :

3. Իքի քիչինին 10 կիւնտէ պիչէ պիլէճէքլէրի
պիր Թարլայը՝ պիրիսի եալընըղ օլարադ 15 կիւն-
տէ պիչտիյի հալտէ , տիկէրի գա՛չ կիւնտէ պիչէ
պիլիւր :

4. Պիր պալըղըն պաշը 7 փարմագ ուղուն, վէ գույրուղընըն ուղունըղը պէտէնինին պիր սիւլ-սիւլէ պաշը գատար, վէ պէտէնինին ուղունըղը պաշը իլէ գույրուղը գատար օլտըղը հալտէ, պալըղըն պիւթիւն պօյը գա՛չ փարմագ օլուր :

5. Պաթմանը 8 զուրուշա օլան 10 պաթման սիւտիւն իչինէ, պաթմանընը 7 զուրուշա սաթա-րագ զարար էթմէմէք իչիւն նէ՞ գատար սու գաթըլմալը տըր :

6. Աւետիս սա՛աթտա 5, վէ Պետրոս սա՛աթտա 7 միլ մէսաֆէ գաթ՝ էտէրէք, իքիսի սիր անտէ պիր թարաֆա միւթէվէճճիհէն մուհիթի 20 միլ օլան պիր ատայը տէվրէ չըգսալար, Պետրոս Աւետիսէ գա՛չ սա՛աթտա եէթիչիր :

7. Պիր սա՛աթ իլէ զինճիրի վէ անախթարընըն գըյմէթի 125 մէճիտիյէ օլուպ, սա՛աթ զինճիրին 5 միսլի, վէ անախթարըն 20 միսլի գըյմէթինտէ օլտըղը հալտէ, հէր պիրինին գըյմէթի նէ՞ գատար օլուր :

8. Պէհէր րէ՞սի 2 $\frac{1}{2}$ մէճիտիյէյէ օլարագ, պիր սիւրիւ գօյուն ալտըմ, վէ $\frac{1}{4}$ ը թէլէֆ օլտու. քեար եա զարար էթմէյէրէք հէր պիր րէ՞սինի գաչա՞ սաթմալըյըմ :

9. Պիր ատէմ էմվալընըն $\frac{1}{3}$ իւնիւ գէվճէսինէ, վէ պագի գալանըն $\frac{1}{4}$ ընը օղլընա, վէ պագըյէնին $\frac{2}{7}$ իւնիւ գըզընա վէրտի. պուշլարա վէրտիյի միգտարըն մէճմու՛ը 900 լիրա օլտըղը հալտէ, էմվալըն նէ՞ գատար իմիչ :

10. Պիր աղաճտա պուլունան էլմալարըն $\frac{1}{4}$ ընը Միհրանա, վէ պագի գալանըն $\frac{2}{5}$ ընը Տիրանա վէր-

տիքոտէն սօնկրա, աղաճտա 27 էլմա գալտը . էվ-
վէլա աղաճտա գաճ էլմա վար իմիչ :

11. Տէօրթ առէմ պիր չայըրը 16 մէճիտիյէյէ իս-
թիճար էտէրէք, չայըրա պիրինճիսի 6, վէ իքինճիսի
8, վէ իւչիւնճիւսիւ 4 աթ պաղլատը . տէօրտիւն-
ճիւսիւ ագչէնին $\frac{1}{10}$ իւնիւ վէրտիյի հալտէ, չայըրա
գաճ աթ պաղլամալը տըր :

12. Պիր 'արապայը 30 մէճիտիյէյէ սաթարագ
երւզտէ 20 զիյան էթտիմ . երւզտէ 20 քեար էթ-
մէք իչիւն անը գաչա՞ սաթմալը իտիմ :

13. 4 աթ 6 կիւնտէ 21 էօլչէք արփա եերսէ,
8 աթ 12 կիւնտէ գաճ էօլչէք եէր :

14. $4\frac{1}{5}$ քիլէ պուղտայ 9 $\frac{9}{20}$ մէճիտիյէյէ օլուրսա,
 $\frac{3}{3}$ քիլէսի նէ՞ էտէր :

15. 3 քիչի պիր իշի 10 սա'աթտա պիթիրէ պիլ-
տիքլէրի հալտէ, 2 քիչի 'իլալէ օլունսա, գաճ
սա'աթտա պիթիրէ պիլիլիլէր :

16. 30 գատէմ իրթիֆա'ընտա օլան պիր տի-
րէյին կէօլկէսի 20 գատէմ օլտըղը հալտէ, կէօլ-
կէսի 25 գատէմ օլան պիր տիրէյին իրթիֆա'ը նէ՞
գատար օլմալը տըր :

17. 5 թանէսի 2 ղուրուչա օլարագ 60 թանէ
փօրթուգալ ալըպ, նըսֆընը 2 թանէսի 1 ղուրու-
չա, վէ տիկէր նըսֆընը 3 թանէսի 1 ղուրուչա
սաթտըղըմ հալտէ, նէ՞ գատար գաղանըրըմ :

18. Յովսէփ 26 ղուրուչ իլէ կիւլլէ ալտը . կիւլ-
լէլէրին $\frac{3}{5}$ ընը 8 ի 1 ղուրուչա, վէ $\frac{3}{10}$ իւնիւ 2 սի
1 ղուրուչա, վէ պագիսինի 1 էր ղուրուչա ալմըչ
իսէ, գաճ կիւլլէ ալմըչ տըր :

19. Էլմանըն իքի պահաւընա օլարագ պիր առէմ

6 սանտրդ էլմա իլէ 2 սանտրդ արմուտը 23 մէճիտիյէյէ սաթմըշ . արմուտ դա՞ն մէճիտիյէ թութմուշ , էլմա դա՞ն մէճիտիյէ թութմուշ :

20. Արշընընը $3\frac{1}{2}$ մէճիտիյէյէ սաթարագ եիւզտէ 12 $\frac{1}{2}$ զիյան էթտիյիւմ պիր գումաշը , արշընընը 3 մէճիտիյէյէ սաթտըղըմ հալտէ , պէհէր արշընտա նէ՞ գատար զիյան էտէրիւմ :

21. $\frac{1}{2}$ ընը $\frac{2}{3}$ իւն ֆիյ՝աթընա սաթարագ 16 մէճիտիյէ գաղանտըղըմ պուղտայըն ասըլ ֆիյ՝աթը նէ՞ իմիշ :

22. Գէորգըն $2\frac{1}{2}$ օգգա քէսթանէ ալաճագ փարասը վար . Ռափայէլին փարասը Գէորգըն փարասընըն իքի միալի , վէ Սարգիսին փարասը Ռափայէլին փարասընըն $\frac{1}{3}$ իւ օլուպ , իւչիւնիւն փարասը 55 ղուրուշ օլտըղը հալտէ , քէսթանէնին օգգասը դաշա՞ իմիշ . վէ հէր պիրինին փարասը նէ՞ գատար իմիշ :

ԳԸՐԳ ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

1. Արշընընը $1\frac{1}{4}$ մէճիտիյէյէ սաթարագ եիւզտէ 16 $\frac{2}{3}$ զիյան էտէճէյիւմ գումաշըն արշընընը եիւզտէ 20 գաղանմագ իչիւն գաշա՞ սաթմալըլըմ :

2. Արազիսի՛ պօսթանըմըն $\frac{2}{3}$ իւ գատար օլան պիր պաղըմ , վէ արազիսի պաղըմըն $\frac{1}{4}$ ը գատար օլան պիր տէ պաղչէմ վար տըր . իւչիւ 17 տէօնիւմ օլտըղը հալտէ , հէր պիրի գա՞ն տէօնիւմ տիր :

3. Պիր ֆըչըտա օլան շէրասըն $\frac{2}{3}$ իւ ագտըղընտա , մէյխանէճի գալանըն $\frac{1}{2}$ ը գատար ֆըչըյա սու

սօլսոլուրտըգտան սօնկրա օգգասընը, ալտըղը ֆիյ"ա-
թըն $\frac{4}{3}$ իւնէ սաթմըչ . սէրմայէնին նէ՞ գատարընը
զիյան էյլէմիչ :

4. Եանըմտա օլան ագչէմին $\frac{1}{2}$ ընտան 3 մէճի-
տիյէ զիյատէ պիր միգտարընը պիր ատէմէ , վէ
գալանընըն $\frac{1}{2}$ ընտան 6 մէճիտիյէ զիյատէ պիր միգ-
տարընը տիկէր պիր ատէմէ վէրտիքատէն սօնկրա ,
եանըմտա 7 մէճիտիյէ գալտը . եանըմտա գա՞չ մէ-
ճիտիյէ վար իմիչ :

5. Պիր գօյունըն ֆիյ"աթը պիր պուղաղընըն
ֆիյ"աթընտան 2 մէճիտիյէ զիյատէ , վէ պիր ինէյին
ֆիյ"աթը պուղաղընըն ֆիյ"աթընըն 2 $\frac{1}{2}$ միսլի իլէ
գօյունըն ֆիյ"աթընըն պիր միսլինէ , վէ իւչիւնիւն
մէճմու՛ը ֆիյ"աթլարը պուղաղընըն ֆիյ"աթընըն 6 $\frac{1}{2}$
միսլինէ միւսաւի օլտըղը հալտէ , հէր պիրինին
ֆիյ"աթը նէ՞ գատար օլուչ օլուր :

6. Ագչէմին $\frac{1}{3}$ ընը սարֆ էտիպ , եանըմտա գա-
լանըն $\frac{1}{4}$ ընտան 3 մէճիտիյէ զիյատէ գազանտըղըմ-
տա , ագչէմ էվլէլքինին $\frac{5}{6}$ իւնտէն 18 մէճիտիյէ
զիյատէ օլտու . էվլէլա եանըմտա գա՞չ մէճիտիյէ
վար իմիչ :

7. Մուլսէս լիարասընըն $\frac{3}{8}$ իւնիւ սարֆ էյլէմիչ .
էյէր սարֆ էյլէտիյինին $\frac{1}{2}$ ընտան 1 մէճիտիյէ էքսիք
պիր միգտարընը սարֆ էյլէսէ իտի , եանըմտա չիւ-
տիքինտէն 25 մէճիտիյէ զիյատէ գալաճազ իտի .
էվլէլա եանըմտա գա՞չ մէճիտիյէ վար իմիչ :

8. Տիգրան Միհրանըն իչինին 1 $\frac{1}{2}$ միսլինի իչլէյէ-
րէք , իքիսինին պիրլիքտէ 18 կիւնտէ պիթիրէ պի-
լէճէքէրի պիր իչի հէր պիրի գա՞չ կիւնտէ պիթիրէ
պիրլիր :

9. Հա՞նկի իբի 'ատէտ տիր քի իքիսինն մէճմու՛ր 19, վէ պիրինն 2 միսլի տիկէրինն 5 միսլինէ 'իլավէ էտիլտիքտէ միգտար ք մէճմու՛ 74 օլուր :

10. Վարդան Պետրոսըն վէրտիյինն $\frac{1}{3}$ իւնիւն 4 միսլինի վէրէրէք իքիսի շէրիք օլտըլար . սէրմայէլէրի 168 լիրա օլուպ , 70 լիրա գազանտըզլարը հալտէ , քեարտան հէր պիրինէ նէ՞ տիւշէր :

11. Արշակ իլէ Պետրոսըն 54 գօյունը վար . Արշակըն գօյունլարը Պետրոսըն գօյունլարընն նըսֆընտան 15 զիյատէ օլսա , հէր պիրինն գօյունլարը գա՞լ թանէ օլմուշ օլուր :

12. Պիր առէմյն ազչէսինն $\frac{3}{8}$ իւ եիւզտէ 5, վէ պագիսի եիւզտէ 6 ֆա՛իզ հիսապըյլէ 90 լիրա ֆա՛իզ կէթիրտիյի հալտէ , ազչէսի նէ՞ գտտար իմիշ :

13. Գըսմլարընն նիսպէթի $2\frac{1}{2}$ ըն 6 $\frac{2}{3}$ է օլան նիսպէթի կիպի օլմագ իւզրէ , $27\frac{1}{2}$ ք իքիյէ թագսիմ էյլէ :

14. Պիր հալուզը պիրինճի պօրու $1\frac{1}{3}$ սա'աթտա , իքինճի պօրու 2 սա'աթտա տօլտուրա պիլիր , վէ իւշիւնճիւ պօրու $1\frac{1}{4}$ սա'աթտա պօշալտար պիլիր . պօրուլարըն ճիւմլէսի աչըգ օլտըլը հալտէ , հալուզ գա՞լ սա'աթտա տօլար :

15. Իքիսինն մէճմու՛ր 5 $\frac{3}{8}$, վէ ֆէրգի $1\frac{1}{8}$ օլան իքի 'ատէտ նէ՞ տիր :

16. Սարգիսին վէ Յովհաննէսին վէ Պետրոսըն եիւզտէ 5 հիսապըյլէ ֆա՛իզտէ օլան ազչէլէրինն եէքտիկէրինէ նիսպէթի , $\frac{1}{3}$ վէ $\frac{1}{4}$ վէ $\frac{1}{6}$ իւն եէքտիկէրինէ օլան նիսպէթի կիպի օլարագ , իւշիւնիւն ազչէսինն ֆա՛իզի 90 լիրա օլտըլը հալտէ , հէր պիրինն սէրմայէսի նէ՞ տիր :

17. Պիր գըղա՝ Գա՛ն հաշընտա սըն՝ տէյիւ սու՛ալ
օլունտըգտա՝ Փէտէրիմ հէմշիրէմտէն 30 հաշ պէօ-
յիւք տիր . վէ սիննէրի արասընտաքի Փէրգին $8\frac{1}{3}$
միսլի փէտէրիմին սիննինին 5 միսլի տիր . փէտէ-
րիմին սիննինին 3 միսլինէ հէմշիրէմին սիննինին 6
միսլի ՚իլավէ օլունտըգտա , մէճմու՛ըն $\frac{1}{3}$ իւ պէնիմ
սիննիմին $4\frac{1}{2}$ միսլինտէն 9 զիյատէ օլուր՝ տէմիշ
տիր . հէր պիրինին սիննի նէ՞ իմիշ :

18. Պիր օգգա փիրինճ $\frac{2}{3}$ օգգա շէքէրին Փիյ՛ա-
թընա , վէ 6 օգգա փիրինճ իլէ 10 օգգա շէքէր տա-
խի 126 ղուրուշա օլտըղը հալտէ , 5 օգգա փիրինճ
իլէ 7 օգգա շէքէր գա՛ն ղուրուշ էտէր :

19. Արաղիմին $\frac{2}{3}$ ընտան 6 տէճնիւմ զիյատէ պիր
միգտարընը սաթտըգտան սճնկրա 12 տէճնիւմիւն
 $4\frac{1}{2}$ միսլինին $\frac{3}{4}$ ը միգտարը գալտը . սաթտըղըմ ա-
րաղի գա՛ն տէճնիւմ տիր :

20. Պիր ատէմ պիր գաշ տիլէնճիյէ րասթ կէլէ-
րէք , հիսապ էթտի քի հէր պիրինէ 3 էր ղուրուշ
վէրտիյի հալտէ , հանընտա 8 ղուրուշ դալըյօր . վէ
5 էր ղուրուշ վէրտիյի հալտէ , 6 ղուրուշ էքսի-
լիյօր . հանընտա գա՛ն ղուրուշը վար իմիշ :

21. Ագչէմին սարֆ էթտիյիմ $\frac{2}{3}$ ընտան 1 $\frac{2}{3}$ մէճի-
տիյէ էքսիք պիր միգտարընը սարֆ էթմիշ օլսա ի-
տիմ , սարֆիյաթըմ ագչէմին թամմ $\frac{1}{3}$ իւ օլաճաղը-
տը , ագչէմ նէ՞ դատար իմիշ :

ԳԸՐԳ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՐՍ

1. 35 մէճիտիյէյէ սաթարազ եիւզտէ 25 զիյան էյլէտիյիմ պիր սա'աթը, եիւզտէ 30 գազանմադ իւչիւն, գաչա՞ սաթմալըյըմ:

2. Արչակ Միհրանտան 40 ատըմ իլէրիտէ տիր. Միհրան 9 ատըմ եիւրիւտիւքճէ, Արչակ 6 ատըմ եիւրիւր. Միհրան գա՞չ ատըմ եօլ եիւրիւյէրէք Արչակա եէթիչէ պիլիր:

3. Փարասընըն $\frac{1}{4}$ ընը 6 այտա, վէ պազի գալանըն $\frac{3}{4}$ ընը 8 այտա սարֆ էթտիքտէն սօնկրա եանընտա 100 լիրասը գալան պիր ատէմլին էվվէլա գա՞չ լիրասը վար իմիչ:

4. Պիր ատէմ պիր սիւրիւ գազ կէօթիւրէն աւտէմէ բասթ կէլէրէք, " Սապահլար խայր օլսուն, էյ եիւզ գազլը արգատաչ, տէմիչ. գազճը տախի՞ Պէնիմ եիւզ գազըմ եօգ տըր, Փազաթ օլան գազլարըմա անլէրին $\frac{1}{2}$ ը իլէ $2\frac{1}{2}$ գազ 'իլավէ օլունսա, 100 գազըմ օլուր՝ տէմիչ. պու գազճընըն գա՞չ գազը վար իմիչ:

5. 42 մէճիտիյէ իլէ չուվալը 7 մէճիտիյէլիք ուն ալըպ, չուվալընը 8 մէճիտիյէյէ սաթարազ պէտէլինէ արչընը 3 մէճիտիյէյէ գումաչ ալըպ, աւնըն տախի արչընընը 4 մէճիտիյէյէ սաթարգտան սօնկրա պու փարատան 10 մէճիտիյէ մէսարիֆ վէ 6 մէճիտ տախի գայ՝ էյլէտիմ. պազիսիյլէ օգգասը 2 մէճիտիյէլիք չայտան գա՞չ օգգա չայ ալա պիւլիրիմ:

6. Օգգասը 16 ղուրուչլըզ $1\frac{3}{4}$ օգգա գահվէնին,

վէ օգգասը 8 ղուրուշլըդ $2\frac{1}{2}$ օգգա զամգըն , վէ օգգասը 15 ղուրուշլըդ $2\frac{2}{3}$ օգգա խնճիրին , վէ օգգասը 9 ղուրուշլըդ $4\frac{1}{3}$ օգգա շէքէրին , վէ օգգասը 40 ղուրուշլըդ $1\frac{2}{5}$ օգգա չայըն , վէ օգգասը 32 ղուրուշլըդ $\frac{3}{4}$ օգգա փամուղըն մէճմու' ը ֆիյ'աթը նէ՞ տիր :

7. Գարեգին 2 սի եիրմի փարայա պիր միգտար էլմա սաթմըշ , Տիգրանըն տա օ դատար էլմասը վար իտի իսէ տէ , քէնտի էլմալարընըն 3 իւնիւ պիր եիրմիլիյէ սաթմըշ . Գարեգինին ալտըղը փարա Տիգրանընքինտէն 12 եիրմիլիք գիյաաէ օլտըղը հալտէ , հէր պիրինին էլմասը գա՞ն իմիշ :

8. Պիր խըրսըզ պիր ֆըչըտա օլան 20 օգգա շէրապըն $\frac{1}{4}$ ընը չալըպ , եէրինէ օ դատար սու դօյմուշ , էրթէսի կէճէ թէքրար կէլիպ՝ ֆըչըտա օլանըն եինէ $\frac{1}{4}$ ընը չալըպ , պու տէֆ'ա տախի եէրինէ սու տօլտուրմըշ . շիմտի ֆըչըտա գա՞ն օգգա շէրապ վէ գա՞ն օգգա սու վար տըր :

9. $2\frac{1}{2}$ միսլինէ $\frac{1}{3}$ իւ 'իլավէ էտիլէրէք , 3 միսլինտէն 5 $\frac{1}{2}$ նօղսան օլան 'ատէտ նէ՞ տիր :

10. Հէր հա՞նկի պիր 'ատէտին $\frac{1}{2}$ ընա $\frac{1}{3}$ իւ 'իլավէ էտիլիպ՝ $\frac{1}{6}$ իւ իւղէրինէ թազսիմ էտիլտիքտէ , խարիճ ի գըամէթ տա'իմա 5 օլմասընըն սէպէպի նէ՞ տիր :

11. Հա՞նկի իքի 'ատէտ տիր քի մէճմու'լէրի 50 , վէ անլէրին քիւչիւյիւ մէճմու'լէրինին իքի միսլինտէն թարհ էտիլտիքտէ , միւթէպազի 77 տիր :

12. Անտոն Սէնէքէրիմէ խիթապէն , "Սիննիմիղլին մէճմու'լընըն $\frac{1}{2}$ ընա սէնին սիննինին $\frac{1}{2}$ ը 'իլավէ է-

տիլտիքտէ , միգտար ը մէճմու՝ սիննիմին $\frac{3}{4}$ ը օլուր , վէ պէն տախի սէնտէն 12 եաշ պէօյիւք իմ՝ տէտի . պուշլարըն հէր պիրի դա՞շ հաշընտա տըր :

13. Տիմիթրի օգգասը 1 $\frac{1}{4}$ մէճիտիյէյէ պիր ֆըշը եաղ ալմըշ , ֆազաթ գազա՞էն անըն $\frac{1}{5}$ ը ագմըշ . մէրգուժ քեար վէ եա զարտըր էթմէյէրէք , գալա- նընըն օգգասընը գաշա՞ սաթմալը տըր :

14. Պիր միսլի իւզէրինէ $\frac{2}{5}$ ը 'իլավէ էտիլտիքտէ , պու միգտար ասըլ միգտարըն $\frac{1}{2}$ ընտան 36 զիյատէ օլան 'ատէտ նէ՞ տիր :

15. Մարիամըն փէտէրի քէնտինէ պիր գաշ չէֆ- թալի վէրմիշ , վէ մէրգուժէ տախի անլէրի բէֆիդ- լէրինէ թէվզի՝ էթմէք իսթէյօր . հէր պիրինէ 5 թանէ վէրսէ 7 չէֆթալի արթար , ֆազաթ 9 չէֆ- թալիսի տահա օլսա հէր պիրինէ 6 թանէ վէրէ պի- լէճէք տիր . մէրգուժէյէ փէտէրի դա՞շ չէֆթալի վէրմիշ :

16. Դաւիթին սիննի Յովհաննէսինքինին $\frac{2}{3}$ իւ , վէ Դանիէլինքինին $\frac{3}{4}$ ը գատար օլուպ , իւշիւնիւն սինն- լէրինին $\frac{1}{2}$ ը Դանիէլին սիննինէ 'իլավէ էտիլտիք- տէ 39 օլսա , հէր պիրի դա՞շ հաշընտա օլմուշ օլուր :

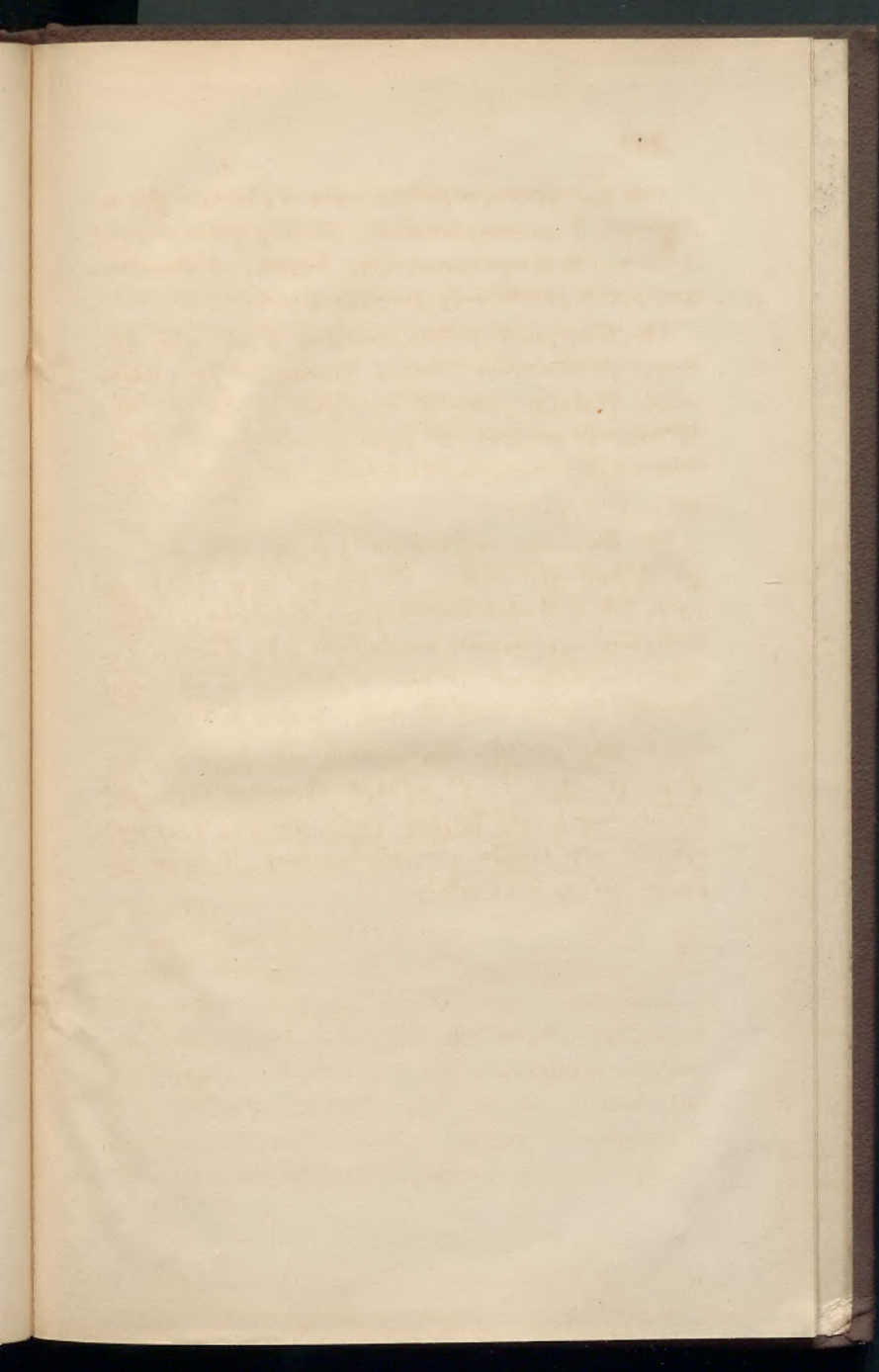
17. Պիր ատէժ պիր սա՛աթ , պիր զինճիր , վէ պիր տէ անախթար սաթըն ալըպ , զինճիր իշիւն անախթարըն ֆիյ՝աթընըն 3 միսլինի , վէ սա՛աթ իշիւն անախթար իլէ զինճիրին ֆիյ՝աթլարընըն 2 $\frac{3}{4}$ միսլինտէն 5 մէճիտիյէ զիյատէ վէրմիշ . իւշիւ- նիւն ֆիյ՝աթը զինճիրին ֆիյ՝աթընըն $\frac{1}{2}$ ընտան 113 մէճիտիյէ զիյատէ օլտըղը հալտէ , հէր պիրինին ֆիյ՝աթը գա՞շ մէճիտիյէ օլուր :

18. 2 փորթուղալըն ֆիյ"աթը 3 լիմօնըն ֆիյ"աթընտան 1 զուրուշ նօգսան, վէ 8 փորթուղալ իլէ 6 լիմօն 32 զուրուշա օլտըղը հալտէ, 6 փորթուղալ իլէ 8 լիմօն գա՞շ զուրուշ էտէր :

19. Մարկոսըն էլինէ Յունվար 1 տէ պիր միգտար, վէ Յունվար 2 տէ օլ միգտարըն $\frac{3}{4}$ ը գատար ագչէ կէչէրէք, անընդէ պօրճընըն $\frac{4}{5}$ ընը թէ"տիյէ էթտիքտէն սօնկրա, 28 լիրա պօրճը գալտը . Մարկոսըն էլինէ Յունվար 1 տէ գա՞շ, վէ Յունվար 2 տէ գա՞շ լիրա կէչտի :

20. Յակոբոս ագչէսինին $\frac{1}{3}$ իւլէ պիր սէթրի, վէ $\frac{1}{12}$ իլէ պիր եէլէք, վէ $\frac{1}{6}$ իւլէ պիր պիլէթ ալըպ, 18 մէճիտիյէ տախի զայպ էյլէյէրէք, էվլէլա եանընտա պուլունան ագչէսինին $\frac{1}{8}$ իւ գատար էօտիւնճ ալտըգտան սօնկրա եանընտա 8 մէճիտիյէ գալտը . էվլէլա գա՞շ մէճիտիյէսի վար իմիշ :

21. Պիր ատէմին 18 օգգալըգ պիր ֆըչը շէրապը վար . վէ պիրի 7, վէ տիկէրի 11 օգգա ալըր իքի թանէ տախի պօշ ֆըչըսը վար . պու իւչ ֆըչըտան պաշգա պիր էօլչիւ գուլլանմայարագ, 9 օգգա շէրապը նա՞սըլ էօլչէ պիլիր :

The first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the

The fourth is the fact that the
the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the

The seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the
the ninth is the fact that the

The tenth is the fact that the
the eleventh is the fact that the
the twelfth is the fact that the

